

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

факультет економічний

кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	<i>Вступ до фаху</i>
Е-mail кафедри:	ep@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу. Предмет навчальної дисципліни «Вступ до фаху» – це складові системи організації професійної підготовки фахівців за спеціальністю **076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**. Діяльністю фахівця з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності є аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств і організацій у виробничій та комерційній сферах, банківських установ, прогнозування економічної діяльності, розробка заходів з підвищення ефективності виробництва, ведення обліку, удосконалення методів управління, участь в системному управлінні підрозділами та зовнішньоекономічній діяльності.

Навчальна практика з дисципліни «Вступ до фаху» допоможе майбутнім спеціалістам уявити основні сфери їх майбутньої діяльності; склад економічних функцій та задач, що вирішуються; перелік гуманітарних, та спеціальних економічних знань, необхідних для вивчення і формування професійних економічних навичок; познайомити з основними програмними питаннями навчання спеціалістів у вищій школі, порядком навчання та правовим становищем студента.

2. Мета та цілі курсу - підготувати студентів до навчання у вищому навчальному закладі відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації. Реалізація мети діяльності фахівця з економіки передбачає набуття в процесі навчання відповідних знань, умінь та навичок, які забезпечують широкий світогляд, поєднання нового економічного мислення зі знаннями фундаментальних економічних законів; розуміти і обґрунтувати напрями розвитку підприємств в умовах ринкової економіки із знанням соціально-психологічних основ спілкування людей.

Метою навчальної практики «Вступ до фаху» є формування у студентів правильного розуміння щодо їх професійного призначення та кваліфікаційних вимог до фахівців; пояснення основних видів, завдань та змісту діяльності фахівця, які викладені в освітньої кваліфікаційній характеристиці, розкриття студентам дійсного стану та перспектив розвитку обраної спеціальності, підготовки їх до наступного опанування дисциплін навчального процесу.

3. Формат курсу

Очний

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

4. Результати навчання - використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати; знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави; демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства; демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці; вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

5. Пререквізити

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Тексти лекцій.
2. Друковані роздаткові матеріали.
3. Нормативні документи
4. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	Тема 1. Система вищої освіти в Україні	лекція
Згідно розкладу	Тема 2. Реформування вищої освіти України згідно з вимогами Болонського процесу	лекція
Згідно розкладу	Тема 3. Організація навчального процесу в університеті. Соціально-культурна інфраструктура університету. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи.	лекція
Згідно розкладу	Тема 4. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою.	лекція

Згідно розкладу	Тема 5. Основні напрямки майбутньої професійної діяльності підприємців	лекція
Згідно розкладу	Тема 6. Вступ до спеціальності в контексті дисциплін професійної підготовки. Загальна характеристика професії.	лекція
Згідно розкладу	Тема 7. Підприємництво та підприємницька діяльність.	лекція
Згідно розкладу	Тема 8. Біржі як складова економічної системи.	лекція
Згідно розкладу	Тема 9. Сутність торгівлі як складової економічної системи та основи її функціонування в умовах ринкової економіки.	лекція
Згідно розкладу	Тема 10. Роль економіста, у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств	лекція
Згідно розкладу	Тема 11. Сфери працевлаштування фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	лекція
Згідно розкладу	Заняття 1. Система вищої освіти в Україні	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Заняття 2. Реформування вищої освіти України згідно з вимогами Болонського процесу	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Заняття 3. Організація навчального процесу в університеті. Соціально-культурна інфраструктура університету. Студентське самоврядування як невід’ємна складова демократизації вищої школи.	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Заняття 4. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою.	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Заняття 5. Основні напрямки майбутньої професійної діяльності підприємців	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Заняття 6. Вступ до спеціальності в контексті дисциплін професійної підготовки. Загальна характеристика професії.	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Заняття а 7. Підприємництво та підприємницька діяльність.	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Заняття 8. Біржі як складова економічної системи.	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Заняття 9. Сутність торгівлі як складової економічної системи та основи її функціонування в умовах ринкової економіки.	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації

Згідно розкладу	Заняття 10. Роль економіста, у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Заняття 11. Сфери працевлаштування фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації

8. Система оцінювання та вимоги

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Економічний факультет
Кафедра математичних дисциплін, інформатики і моделювання

Назва курсу	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
Е-mail кафедри:	mdm@pdatu.edu.ua vitagavriluk@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1914

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Інформаційні технології» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «бакалавр» на базі повної середньої освіти. Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичних основ і отримання досвіду практичної роботи з програмними пакетами, що призначені для обробки різних видів інформації і експлуатації інформаційних систем, з урахуванням особливостей сфери застосування електронної інформації.

2. Мета та цілі курсу -- Метою навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи з сучасною комп'ютерною технікою та використання інформаційних технологій для вирішення різноманітних завдань у практичній діяльності.

3. Формат курсу –

Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

4. Результати навчання - ефективно використовувати інформаційно – комунікаційні технології при вирішенні професійних завдань; здійснювати пошук необхідної інформації в спеціалізованій літературі, використовувати наукові бази даних та інші відповідні джерела інформації; вміти використовувати обчислювальну техніку та сучасне програмне забезпечення в професійній діяльності; здатність ефективно спілкуватися з питань інформації із фахівцями відповідного напрямку і суспільством загалом.

5. Пререквізити - вивчення дисципліни «Інформаційні технології» базується на знаннях і навичках з курсу інформатики.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - комп'ютер, презентаційний матеріал, тексти лекцій, роздатковий ілюстративний матеріал методичні вказівки до виконання практично-лабораторних занять, методичні вказівки до самостійної роботи студента.

7. Схема курсу

Тема, план
1. Інформаційні технології. Основні поняття та визначення.
2. Апаратне забезпечення персонального комп'ютера.
3. Програмне забезпечення персонального комп'ютера.
4. Інформаційні технології обробки текстової інформації.
5. Інформаційні технології створення демонстраційних матеріалів
6. Інформаційні технології опрацювання табличних даних.
7. Основні прийоми роботи з базою даних.
8. Организация комп'ютерної безпеки та захисту інформації.

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Навчально-науковий інститут енергетики
кафедра фізики, охорони праці та інженерії середовища

Назва курсу	ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
E-mail:	kokas2008@ukr.net fiztd@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1369

1. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Охорона праці та безпека життєдіяльності» є обов'язковою при підготовці фахівців освітнього ступеня «Бакалавр», тому що є основою наук про небезпеки в умовах, як в умовах повсякденного життя, так і в умовах виробництва.

Предметом дисципліни являються небезпеки в системі «людина – життєве (навколишнє) середовище» з метою їх попередження для забезпечення безпеки в умовах побуту, виробництва та надзвичайних ситуацій.

При вивченні дисципліни здобувач має отримати відповідні сучасним вимогам знання про загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій, їх властивості, можливий вплив на життя і здоров'я людини та сформулювати необхідні в майбутній практичній діяльності спеціаліста уміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту людей в умовах повсякденного життя та виробництва.

В системі «людина – життєве (навколишнє) середовище» існує ряд проблем, які викликали необхідність виділення частини оточуючих нас небезпек в окрему дисципліну «Охорона праці та безпека життєдіяльності»:

а) *надзвичайне зростання ступеня ризику травматизму та загибелі людей* при взаємодії зі складними технічними системами на виробництві, транспорті та побуті;

б) *зростання числа випадків технологічних катастроф* (аварії на АЕС, на хімічних та інших небезпечних виробництвах, транспортні нещасні випадки тощо) зумовлене зниженням реальної надійності пристроїв, зроблених людиною, та помилками персоналу під час їх експлуатації. З'явився страх втратити контроль над технікою;

в) *забруднення навколишнього середовища*, яке полягає у збільшенні антропогенного навантаження від життєдіяльності людини. Місцями воно досягло граничного рівня, що викликає загрозу існуванню людини як біологічного виду;

г) *ненадійність потенційної ефективності технічних систем*. Причини цього пояснюються:

- неузгодженістю рівня розвитку та підготовки людини з особливостями техніки;

- неузгодженістю можливостей людини з параметрами обладнання, що особливо проявляється за умов дефіциту часу, інформації та дії зовнішніх факторів;
- низьким рівнем відповідальності людей за результати своїх дій;
- відсутністю особистої зацікавленості у досягненні найвищих результатів.

Тому питання виживання в життєвому середовищі, яке постійно ускладнюється і часто стає «ворожим» для існування людини не є риторичним, але нагальним, для забезпечення існування людини, як індивідууму, так і людства в цілому.

2. Мета та цілі курсу

Мета – забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про загальні закономірності виникнення і розвитку побутових та виробничих небезпек, їх властивості, можливий вплив на життя і здоров'я людини та сформулювати необхідні в майбутній практичній діяльності спеціаліста уміння і навички для їх запобігання та ліквідації, захисту людей та навколишнього середовища; формування у майбутніх фахівців з вищою освітою знань та умінь з правових і організаційних питань охорони праці, з питань гігієни праці, виробничої санітарії, техніки безпеки та пожежної безпеки, визначеного відповідними державними стандартами освіти, а також активної позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності.

В результаті вивчення дисципліни майбутній фахівець повинний засвоїти:

- ідентифікацію потенційних небезпек (розпізнавати їх вид, визначати просторові та часові координати, величину та імовірність їх прояву);
- визначення небезпечних, шкідливих та вражаючих факторів, що породжуються джерелами цих небезпек;
- прогнозування можливості і наслідків впливу небезпечних та шкідливих факторів на організм людини, а вражаючих факторів на безпеку системи «людина - життєве середовище»;
- нормативно-правову базу захисту особистості та навколишнього середовища, прав особи на працю, медичне забезпечення, захист у надзвичайних ситуаціях тощо;
- заходи та застосування засобів захисту від дії небезпечних, шкідливих та вражаючих факторів;
- методи запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, а в разі їх виникнення приймати адекватні рішення та виконувати дії, спрямовані на їх ліквідацію;
- практичну діяльність, громадсько-політичні, соціально-економічні, правові, технічні, природоохоронні, медико-профілактичні та освітньо-виховні заходи, спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини в сучасному навколишньому середовищі;
- планування заходів щодо створення здорових і безпечних умов життя та діяльності у системі «людина - життєве середовище».
- питання організації охорони праці, обов'язки посадових осіб і їхню відповідальність за створення здорових і безпечних умов праці;
- методи аналізу травматизму і захворюваності;
- способи попередження появи небезпечних і шкідливих виробничих факторів;
- методи і засоби колективного й індивідуального захисту;
- основні вимоги техніки безпеки при виконанні трудових обов'язків на робочому місці;
- причини пожеж, профілактику і способи їх гасіння.

3. Формат курсу - очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;
Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

4. Результати навчання

Після вивчення дисципліни студент повинен знати і уміти:

- основні положення Концепції національної безпеки України, що стосуються безпеки життя та здоров'я особи;
- основні поняття, визначення та терміни;
- аксіому про потенційну небезпеку діяльності людини;
- джерела небезпеки та їх класифікація;
- концепцію допустимого ризику;
- загальні положення управління ризиком;
- системи забезпечення життєдіяльності людини;
- основні характеристики аналізаторів організму людини;
- роль органів чуття в забезпеченні безпеки;
- психофізіологічний закон Вебера-Фехнера;
- дію наркотичних, лікарських та інших речовин на організм людини;
- фізіологічні, матеріальні та духовні потреби людини;
- характеристику середовища життєдіяльності людини;
- синергізм та антагонізм дії шкідливих факторів;
- роль біоритмів людини в забезпеченні її життєдіяльності;
- категорії факторів, що змушують людину ризикувати;
- психологічні причини свідомого порушення виконавцями вимог безпеки;
- основні джерела забруднення атмосфери, водних ресурсів та ґрунтів;
- основні види взаємодії та трансформації забруднень в оточуючому середовищі;
- негативні наслідки нераціонального природокористування;
- причини та характер виникнення абіотичних природних небезпек;
- загальні заходи і засоби захисту від бактеріальних та вірусних захворювань;
- небезпека життю та здоров'ю людей від отруйних рослин та грибів;
- небезпека контакту з тваринами, комахами та рибами;
- основні заходи, спрямовані на попередження та мінімізацію негативних наслідків природних небезпек;
- причини та характер виникнення техногенних небезпек;
- заходи захисту від небезпек, пов'язаних з транспортними засобами;
- заходи безпеки при використанні горючих, легкозаймистих і вибухонебезпечних речовин та матеріалів;

- заходи захисту від небезпек, пов'язаних з електричним струмом;
- основні заходи та засоби захисту від джерел випромінювання;
- дію токсичних речовин на організм людини та заходи і засоби захисту від їх дії;
- причини виникнення небезпек при експлуатації та утриманні житла;
- загальні причини виникнення соціальних та політичних небезпек;
- характеристику комбінованих небезпек;
- заходи для запобігання зсувів, пожеж та вибухів у житловому фонді;
- особливі заходи безпеки при використанні у побуті газу, токсичних, пожеже- та вибухонебезпечних речовин, електричного устаткування, судин, що знаходяться під тиском тощо;
- загальні правила користування та поведінки в приміщеннях житлових будинків і на прибудинковій території;
- заходи для запобігання зсувів, пожеж та вибухів у житловому фонді;
- вимоги щодо забезпечення санітарно-гігієнічного та епідемічного благополуччя населення;
- загальні правила поведінки на вулицях і дорогах, використання транспортних засобів та користування ними;
- причини виникнення, загальна характеристика та класифікація надзвичайних ситуацій;
- ідентифікацію типу ситуацій та оцінка рівня небезпеки;
- принципи та засоби захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій;
- дії адміністрації, персоналу та населення при виникненні надзвичайних ситуацій;
- організація ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- види уражень організму людини;
- послідовність дій при наданні першої долікарської допомоги;
- комплектація аптечки першої допомоги;
- підручні засоби для надання першої допомоги,
- правила зупинення кровотечі та обробки ран;
- правила і порядок дій при виведенні людини з непритомного стану та стану клінічної смерті.
- основні законодавчі акти про ОП;
- міжгалузеві і галузеві нормативні акти про ОП, їх кодування;
- органи державного нагляду за ОП;
- відповідальність за невиконання вимог з ОП;
- відшкодування збитків працівникам у разі ушкодження їх здоров'я та моральних збитків;
- навчання з питань ОП при підготовці працівників, при їх прийнятті на роботу та в період роботи;
- порядок розслідування нещасних випадків на виробництві.
- поняття «виробнича санітарія» та «гігієна праці», фактори, що обумовлюють санітарно-гігієнічні умови праці;
- мікроклімат та його вплив на організм людини;
- гігієнічну класифікацію шкідливих речовин за характером дії на організм людини та класи небезпечності шкідливих речовин;
- основні методи профілактики отруєнь та професійних захворювань;
- гігієнічне нормування забруднення повітря шкідливими речовинами;

- методи контролю повітря робочої зони і вимоги до них;
- класифікація вентиляційних систем та їх призначення, організація повітрообміну в приміщенні, схеми вентиляції;
- види виробничого освітлення, його значення, вимоги санітарних норм до виробничого освітлення;
- параметри звукового поля, дію шуму на організм людини і методи захисту від нього;
- види вібрацій, їх параметри, нормування та вплив на організм людини;
- вплив електромагнітних полів на людину та методи захисту від них;
- види і джерела іонізуючих випромінювань, соматичні та генетичні наслідки радіаційного опромінення;
- поглинуту та еквівалентну дози, одиниці виміру, заходи і засоби захисту від іонізуючих випромінювань, гігієнічне нормування радіаційного опромінення;
- складові безпечності технологічного процесу і обладнання;
- основи техніки безпеки при виконанні практичних завдань на робочому місці;
- основи техніки безпеки при проведенні лабораторних і практичних занять в ПТНЗ;
- значення питань електробезпеки, фактори, що впливають на характер ураження електричним струмом;
- поняття пожежної безпеки і шкідливі та небезпечні фактори при пожежі;
- особливості горіння газів, рідин, твердих горючих речовин, пилу;
- показники пожежовибухонебезпеки речовин різного агрегатного стану;
- класифікація приміщень і виробництв за вибухопожежонебезпечністю;
- вибухо- та пожежонебезпечність приміщень і зон за ПУЕ;
- система попередження пожеж і пожежного захисту в ПТНЗ;
- методи та речовини, що застосовуються при гасінні пожеж, первинні та стаціонарні засоби пожежогасіння, колективні та індивідуальні засоби захисту людей під час пожеж;
- на основі аналізу результатів власних спостережень за навколишнім середовищем, використовуючи типові ознаки виникнення небезпек, ідентифікувати джерела і типи небезпек, шкідливі та небезпечні чинники;
- на основі результатів аналізу характеру діяльності людини та моделей типових небезпечних ситуацій прогнозувати можливість виникнення небезпек, шкідливих та небезпечних чинників;
- на основі інформації про наявність або можливість виникнення шкідливих і небезпечних чинників та про їх кількісні характеристики за допомогою моделей типових небезпечних ситуацій визначати рівень індивідуального ризику;
- використовуючи інформацію про допустимий рівень індивідуального ризику та типові рекомендації щодо адекватних дій у разі виникнення ознак небезпечної ситуації, зменшувати ризик до допустимих значень;
- на основі аналізу результатів власних спостережень за навколишнім середовищем та використовуючи типові ознаки шкідливих і небезпечних чинників, своєчасно визначати наявність небезпечної ситуації, її вид та резерв часу;
- за результатами прогнозу можливості виникнення небезпек, шкідливих та небезпечних чинників, або на основі інформації про наявність і вид небезпечної ситуації, резерву часу, а також типових рекомендацій щодо адекватних дій визначати план індивідуальних дій з метою попередження або зменшення рівня вірогідного пошкодження;
- використовуючи штатні та допоміжні засоби, реалізовувати попередньо розроблений план дій щодо попередження або зменшення можливого пошкодження;

- на основі положень нормативно-правових актів та індикаторів сталого розвитку розробляти і оформляти вимоги до відповідних органів виконавчої влади та об'єктів господарювання щодо визначення фактичного та забезпечення допустимого рівня небезпеки й створення нешкідливих умов для життєдіяльності;
- на основі аналізу результатів спостережень за навколишнім середовищем, використовуючи адекватні методи та методики давати оцінку екологічним та соціальним наслідкам інцидентів
- на підставі технологічної документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу з питань охорони праці організовувати дотримання вимог безпеки праці учасниками трудового процесу;
- на підставі технологічної документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу організовувати дотримання санітарно-гігієнічних вимог учасниками трудового процесу;
- за умов виробничої діяльності:
- на підставі технологічної документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу, контролювати дотримання безпеки праці учасниками трудового процесу;
- на підставі технологічної документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу, контролювати дотримання санітарно-гігієнічних вимог учасниками трудового процесу;
- на основі аналізу результатів власних спостережень за наслідками нещасного випадку або аварії, користуючись чинними положеннями визначати факт випадку чи аварії;
- у складі комісії з розслідування нещасного випадку, користуючись чинними положеннями, складати акт про нещасний випадок на виробництві.

5. Пререквізити: здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом курсу «Вища математика», «Фізика», «Хімія», «Екологія».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Лабораторні прилади та установки.
4. Тексти лекцій.
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.
6. Moodle.

7. Схема курсу

Тема, план
ТЕМА 1. Теоретичні основи БЖД. Небезпека – потенційне джерело шкоди. Ризик – як оцінка небезпеки
ТЕМА 2. Людина – основний елемент системи «Л-ЖС». Взаємодія людини з навколишнім середовищем та технікою. Життєве середовище та його характеристика. Види небезпек та їх характеристика

Тема, план
ТЕМА 3. Теоретичні та нормативно-правові основи ОП
ТЕМА 4. СУОП підприємства. Функції і завдання СУОП
ТЕМА 5. Загальні положення фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Мікrokлімат робочої зони. Вентиляція виробничих приміщень. Освітлення виробничих приміщень. Шум, ультразвук та інфразвук. Вібрація. Іонізуючі та електромагнітні випромінювання
ТЕМА 6. Вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів. Техніка безпеки при виконанні механізованих робіт. Електробезпека.
ТЕМА 7. Основи пожежної безпеки
Теоретичні постулати БЖД
Аналізатори людини
Розробка, погодження та затвердження інструкцій з охорони праці
Розслідування нещасних випадків на виробництві
Дослідження параметрів мікrokлімату
Дослідження природного освітлення
Дослідження опору тіла людини електричному струму
Первинні засоби пожежогасіння

8. Підсумковий контроль

Залік за умов виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Навчально-науковий інститут заочної і дистанційної освіти
Кафедра теоретико-правових і соціально-гуманітарних дисциплін

Назва курсу	ФІЛОСОФІЯ
Е-mail кафедри:	ifp@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1343 http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1350

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Філософія» згідно з галузевими стандартами вищої освіти України належить до нормативних (обов'язкових) навчальних дисциплін циклу соціально-гуманітарної підготовки фахівців різних спеціальностей. Програма орієнтована на організацію вивчення курсу, оволодіння студентами всіх форм навчання системою філософських знань, науковою методологією, а також на формування наукового світогляду, творчого мислення й високої духовної культури. Філософські знання та загальна методологія є визначальною умовою пізнавальної й практичної діяльності сучасної людини.

2. Мета та цілі курсу - Метою дисципліни є формування цілісних уявлень про зародження та розвиток філософського знання, а також про сучасні філософські проблеми світу, людини та суспільства. Завдання полягає у формуванні високого рівня філософської культури та раціонального мислення майбутнього бакалавра, вірного розуміння сутності сучасних світоглядних проблем, їхніх витоків і теоретичних варіантів вирішення, а також принципів та ідеалів, що формують мету, засоби та характер діяльності людини.

3. Формат курсу

- Очний;
- Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;
- Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

4. Результати навчання – Здатність демонструвати знання і розуміння основ філософії, історії і культури України, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності розуміння до етичних цінностей, знання економіки й права самостійно вивчати і аналізувати різноманітні документи і матеріали щодо минулого і сучасного України. Розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності; використання сучасних науково-технічних і культурних досягнень світової цивілізації.

5.Пререквізити—здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів - «Політологія», «Соціологія», «Історія та культура України», «Основи права» та «Методика наукових досліджень»

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
4. Тексти лекцій.
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема1. Філософія як особливий тип світоглядного знання (лекція) <ol style="list-style-type: none">
1. Коло філософських проблем. Предмет філософії
2. Зародження філософії як світоглядної форми свідомості
3. Структура та функції філософії

Тема, план
<p>Тема 2. Проблема людини у філософії (лекція)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема походження та буття людини в світі 2. Єдність біологічного і соціального в людині 3. Свобода та необхідність в житті людини 4. Сенс життя і духовність людини
<p>Тема 3. Світогляд (лекція)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття світогляду та його структура. 2. Міфологія та релігія – дораціональні світоглядні форми. 3. Філософія як світогляд. Ідеалізм та матеріалізм як світоглядні філософські позиції.
<p>Тема 4. Філософія Стародавнього світу (лекція)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Староіндійська філософія. 2. Конфуціанство і даосизм – основні течії старокитайської філософії. 3. Антична філософія: характер, етапи розвитку, проблематика.
<p>Тема 5. Філософія V – XIX ст. (лекція)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Середньовічна філософія. 2. Філософія Відродження. 3. Філософія Нового часу і Просвітництва. 4. Німецька класична філософія.
<p>Тема 6. Сучасна світова та українська філософія (лекція)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Головні напрями та особливості сучасної некласичної філософії. 2. Українська філософська думка: етапи розвитку, ідеї, постаті.
<p>Тема 7. Філософське уявлення про світ (лекція)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Картина світу як світоглядне уявлення. 2. Проблема єдності світу. 3. Рух спосіб існування всього сутнього.

Тема, план

Тема 1. Предмет, проблематика, структура, функції та значення філософії (семінар)

- 1.Предмет та проблематика філософії. Специфіка філософського знання. Риси філософського мислення.
- 2.Сутність світогляду, його складові та типи. Філософія як тип світогляду.
- 3.Філософія в системі культури. Функції філософії.
- 4.Структура філософського знання. Філософські дисципліни та філософські науки.
- 5.Призначення філософії та її роль у житті суспільства і людини.

Тема 2. Стародавня та антична філософія (семінар)

- 1.Становлення філософії. Історична періодизація філософії. Методи історико-філософського аналізу.
- 2.Особливості східного та західного типів філософствування.
- 3.Джерела, провідні ідеї та напрями філософської думки Стародавньої Індії.
- 4.Джерела, провідні ідеї та напрями філософії Стародавнього Китаю.
- 5.Антична філософія.
- 5.1Періодизація історії античної філософії. Основні особливості античної філософії.
- 5.2.Ідеї та представники античної натурфілософії. Космоцентризм.
- 5.3.Ідеї та представники класичної античної філософії: софісти, Сократ, Платон, Арістотель.
- 5.4.Загальні риси, провідні школи та ідеї пізньої античної філософії.
- 6.Особливості східного та західного типів філософствування.

Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження (семінар)

1. Релігійний світоглядний зміст культури та філософії Середньовіччя. Теоцентризм. Місце філософії у духовному житті Середньовіччя.
  2. Вихідні ідеї та представники апологетики та патристики.
  3. Схоластика і містика-провідні напрями середньовічної філософії. Вихідні ідеї та представники схоластики. Дискусія про універсалії: реалізм-номіналізм.
  4. Філософська думка Візантії. Арабо-мусульманська філософія.
  5. Поняття „Відродження” і характерні риси духовного життя цієї доби. Антропоцентризм.
- Провідні напрями ренесансного філософствування: гуманістичний антропологізм, неоплатонізм, натурфілософія.

Тема, план
<p>Тема 4. Філософія Нового часу (семінар)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості духовних процесів та розвитку філософії в епоху Нового часу. Наукоцентризм і механіцизм. 2. Розвиток гносеології та методології в філософії Нового часу. Раціоналізм та емпіризм - провідні тенденції в тлумаченні пізнання. 3. Філософія Просвітництва. 4. Німецька класична філософія. <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Критична філософія І. Канта. 4.2. Система ідеалістичної діалектики Г. Гегеля. 4.3. Місце німецької класичної філософії в історії новоєвропейської філософії.   5. Марксизм „Філософія життя”. Позитивізм.
<p>Тема 5. Сучасна світова філософія (семінар)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні особливості філософії ХХ та початку ХХІ ст. 2. Напрями, ідеї та представники сцієнтистських напрямів у філософії ХХ-ХХІ ст. 3. Вихідні ідеї антропологічних шкіл та напрямів у філософії ХХ-ХХІ ст. 4. Культурологічні та історіософські напрями філософії ХХ-ХХІ ст. 5. Релігійна філософія ХХ-ХХІ ст.: напрями та ідеї. 6. Провідні тенденції сучасного розвитку світової філософії. Всесвітні філософські конгреси.
<p>Тема 6. Українська філософія (семінар)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Українська філософія як органічна складова української духовної культури. Загальні особливості української філософії та етапи її розвитку. 2. Філософська думка України доби Київської Русі. 3. Філософська думка України доби Відродження. 4. Філософія українського Просвітництва. 5. Філософія Г. Сковороди. 6. Українська філософія ХІХ-ХХ ст.
<p>Тема 7. Філософське розуміння світу (онтологія) (семінар)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст категорії „буття”. Основні форми буття.

Тема, план
<p>2.Світ як єдність об'єктивної реальності. Структура об'єктивної реальності.</p> <p>4.Категорії „буття”, „субстанція”, „матерія”, „природа”, „світ”: тотожне та відмінне.</p> <p>5.Рух, простір і час як форми існування матерії.</p> <p>6.Філософська концепція розвитку. Діалектика.</p>
<p>Тема 8. Проблема людини в філософії (філософська антропологія) (семінар)</p> <p>1.Філософське осмислення сутності людини. Єдність біологічного, соціального і духовного в людині. Сфери буття людини.</p> <p>2.Проблема походження людини. Антропосоціогенез.</p> <p>3.Цілепокладання як спосіб людської життєдіяльності. Людина як суб'єкт предметно-практичної діяльності.</p> <p>4.Індивідуально-особистісне і соціально-спільнотнісне в людині. Співвідношення понять „людина – індивід – особа – особистість - індивідуальність”.</p> <p>5.Тема життя, смерті та бессмерття у філософії. Філософське осмислення сенсу та призначення життя людини.</p>

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС
Подільський державний аграрно-технічний університет
інженерно-технічний факультет
кафедра професійної освіти

Назва курсу	Академічне письмо
E-mail	po@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Академічне письмо» є обов'язковою для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти за освітньо-професійною програмою 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

В умовах розбудови України, утвердження її на міжнародній арені, закріплення української мови як державної, розширення процесів демократизації нашого суспільства постала нагальна потреба впровадження української мови в усі сфери життєдіяльності держави, забезпечення використання її у професійній діяльності кожного громадянина. Отже, майбутнім фахівцям мова потрібна не як сукупність правил, а як система світобачення, засіб культурного співжиття в суспільстві, самоформування і самовираження особистості. Зміст дисципліни покликаний не лише узагальнити й систематизувати знання з української мови, набуті студентами у школі, а й сформувати мовну особистість, обізнану з культурою усного і писемного мовлення, яка вміє в повному обсязі використовувати набуті знання, уміння і навички для оптимальної мовної поведінки в професійній сфері.

2. Мета та цілі курсу

Метою навчальної дисципліни є формування мовної компетенції майбутніх фахівців, що містить: знання і практичне оволодіння нормами літературної професійної мови; навички самоконтролю за дотриманням мовних норм

у спілкуванні; вміння і навички оптимальної мовної поведінки у професійній сфері; стійкі навички усного й писемного мовлення, зорієнтованого на професійну специфіку; навички оперування фаховою термінологією, редагування, корегування та перекладу навчальних та наукових текстів.

3. Формат курсу – Очний, Змішаний (має супровід в системі Moodle).

4. Результати навчання

Нормативний зміст підготовки здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр», які вивчають дисципліну «Академічне письмо», передбачає наступні **програмні результати навчання:**

ПРН 1. Володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН 2. Оцінити значення гуманітарних, природничо-наукових знань; знаходити рішення у професійній діяльності, бути здатним інтерпретувати їх результати.

ПРН 5. Вибирати комплекс необхідних гуманітарних, природничо-наукових знань та професійної інформації для вирішення питань майбутньої фахової діяльності.

ПРН 6. На основі персоніфікованих знань брати участь у професійних тренінгах, дискусіях, обговореннях.

ПРН 7. На основі гуманітарних та професійних знань формувати етико-деонтологічні засади під час співпраці в колективі та спілкування із суб'єктами груп контактування.

ПРН 9. На основі гуманітарних знань демонструвати соціальний оптимізм, повагу до етичних принципів. Проявляти позитивну професійну, соціальну та емоційну поведінку і адаптувати її до системи загальнолюдських цінностей; в межах компетенції проявляти самостійність і відповідальність у роботі.

У результаті успішного вивчення дисципліни «Українська мова» будуть досягнуті наступні **предметні результати навчання:**

- демонструвати вільне володіння українською мовою під час практичних занять і достатньо високий рівень самостійної підготовки;

- демонструвати уміння аналізувати фахову термінологію та застосовувати її у різноманітних комунікативних процесах, редагувати словосполучення, речення та тексти професійного спрямування;

- виголошувати публічний виступ, дотримуючись етикету спілкування, використовувати прийоми новизни та проблемні ситуації;

- будувати стилістично витримане, збагачене різноманітними мовними засобами письмове висловлювання, дотримуватися орфографічних та пунктуаційних норм; демонструвати критичне мислення;

- створювати відповідні типи документів (з урахуванням виду), урахувати вимоги до виконання завдання, витримувати всі реквізити; створювати тексти, що відзначаються багатством слововживання, граматичною та стилістичною правильністю та відсутністю порушення будь-яких мовних норм;

- демонструвати високий рівень володіння знанням орфоепічних, орфографічних, лексичних, граматичних, стилістичних норм сучасної української мови; етикету ділового спілкування; основ культури усного та писемного мовлення; термінів, професіоналізмів та фразеології майбутнього фаху; стилів і типів професійного мовлення; класифікації документів; вимог до складання текстів документів.

5. Пререквізити - відсутні

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення дисципліни також передбачає: роботу у навчальному середовищі Moodle Workspace; використання інструментів Microsoft Office, у тому числі PowerPoint; роботу з відео (Vizia, EdPuzzle) та інтерактивними презентаціями (Zeetings, Roojoom), сервісами для проведення онлайн зустрічей (Zoom, Skype).

7. Схема курсу

Тема, план
<p>Тема 1.1. Державна мова – мова професійного спілкування</p> <p>РН: розширення знань про українську літературну мову і мову професійного спілкування, засвоєння понять мовної, мовленнєвої, комунікативної компетенції та мовнокомунікативної професійної компетенції; розвиток навичок стилістично правильного оформлення думки.</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Предмет і завдання курсу, його наукові основи.
2. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови.
3. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови.
4. Професійна мовнокомунікативна компетенція.
5. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.

Тема 1.2. Основи культури української мови

РН: засвоїти основні поняття і критерії культури фахової мови, сформувати комунікативну професіограму майбутнього фахівця, забезпечити оволодіння орфоепічними, орфографічними, лексичними, пунктуаційними та стилістичними нормами сучасного українського професійного мовлення.

План

1. Комунікативні ознаки культури мови.
2. Правильність як основна ознака культури мови. Поняття норми літературної мови: типи мовних норм; основні тенденції змін мовних норм.
3. Комунікативна професіограма фахівця.

Тема 1.2. Основи культури української мови. Мовленнєвий етикет фахівця

РН: вироблення умінь і навичок послуговування впорядкованою парадигмою знаків у різних етикетних комунікативних ситуаціях, збагачення фахового словникового запасу, засвоєння правил поведінки, які регламентують взаємини між людьми у різних спілкувальних ситуаціях.

План

1. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет.
2. Стандартні етикетні ситуації. Парадигма мовних формул.
3. Причини і наслідки вульгаризації сучасного мовлення.
4. Суржик у масовій свідомості.

Тема 1.3. Стилi сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні

РН: набути знання про функціональні стилі української літературної мови; основні параметри стилів, власне мовні особливості; визначати жанри наукового, офіційно-ділового і розмовного стилів, що репрезентують професійну сферу, правильно будувати різні типи текстів з урахуванням специфіки конкретної мовленнєвої ситуації.

План

1. Функціональні стилі української мови.
2. Основні ознаки функціональних стилів.
3. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.

Тема 2.1. Спілкування як інструмент професійної діяльності

РН: з'ясувати роль спілкування у професійній діяльності, етапи, види і форми спілкування, зв'язок спілкування з мовою та мовленням, роль мови у спілкуванні; уміти розрізняти види і форми спілкування; ознайомитись із невербальними

засобами спілкування; розвивати уміння добирати мовні засоби в контексті висловлювання відповідно до професійної сфери діяльності.

План

1. Спілкування і комунікація. Функції спілкування.
2. Види, типи і форми професійного спілкування. Поняття ділового спілкування.
3. Основні закони спілкування. Стратегії спілкування.
4. Невербальні компоненти спілкування.

Тема 2.2. Риторика і мистецтво презентації

РН: з'ясувати особливості комунікативно-мовленнєвих ситуацій, характерних для фахової діяльності; знати закономірності логіки мовлення, основні види ораторських промов; оволодіти основними прийомами удосконалення майстерності мовлення; набутти навичок побудови розгорнутого монологу з фахової проблематики; розвивати уміння виражати думку відповідно до змісту, умов комунікації й адресата.

План

1. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію.
2. Види публічного мовлення.
3. Публічний виступ як важливий засіб комунікації.
4. Мистецтво аргументації. Техніка і тактика аргументування.
5. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати.

Тема 2.3. Форми колективного обговорення професійних проблем

РН: з'ясування етапів проведення, форм організації дискусії; оволодіння прийомами удосконалення майстерності дискусійного мовлення; формування навичок побудови розгорнутого діалогу з фахової проблематики, логічно правильно, точно, етично й емоційно виражати думку відповідно до змісту, умов комунікації й адресата, прагнучи при цьому виробити індивідуальний стиль.

План

1. Мистецтво перемовин.
2. Збори як форма прийняття колективного рішення.
3. Нарада. Дискусія.
4. Технології проведення «мозкового штурму».

Тема 2.4. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації

РН: набути знань про документ як основний вид ділового мовлення, види документів за класифікаційними ознаками, Національний стандарт України (ДСТУ-4163-2003); засвоїти основні правила оформлювання реквізитів, вимоги до бланків та тексту документів, розташування реквізитів на сторінці.

План

1. Класифікація документів.
2. Національний стандарт України.
3. Вимоги до змісту та розташування реквізитів.
4. Вимоги до тексту документа.

Тема 2.5. Документація з кадрово-контрактних питань

РН: сформувати уміння і навички складання та оформлювання документів з кадрово-контрактних питань; з'ясувати призначення резюме, автобіографії, характеристики, рекомендаційного листа, мотиваційного листа тощо.

План

1. Поняття документів з кадрових питань.
2. Основні види документів з кадрових питань. Вимоги до їх складання і оформлення.
  - 2.1. Резюме. Характеристика. Рекомендаційний лист. Мотиваційний лист.
  - 2.2. Заява. Види заяв.
  - 2.3. Автобіографія. Особовий листок з обліку кадрів.

Тема 2.6. Довідково-інформаційні документи.

РН: засвоєння головних ознак довідково-інформаційних документів; оволодіння уміннями і навичками складання, написання та оформлювання документів, навичками комунікативно виправданого використання мовних засобів відповідно до мети і обставини спілкування.

План

1. Прес-реліз. Повідомлення про захід.
2. Звіт. Рапорт.
3. Службова записка. Пояснювальна записка.
4. Протокол, витяг з протоколу.

Тема 3.1. Українська термінологія в професійному спілкуванні

РН: засвоєння термінознавчого комплексу, необхідного у майбутній фаховій діяльності, з'ясування етапів формування української термінологічної лексики, історію становлення і розвитку української наукової термінології; набуття навичок послуговування термінологічним комплексом, що стосується обраного майбутнього фаху, аналізу специфіки термінів.

План

1. Теоретичні засади термінознавства та лексикографії.
2. Поняття терміна та терміносистеми.
3. Професіоналізми та номенклатурні найменування.

Тема 3.2. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні

РН: знати специфічні риси наукового стилю, жанри наукового мовлення та особливості їх написання; розвивати уміння аналізувати тексти наукового стилю, складати план, конспект, реферат; вдосконалювати уміння створювати академічні тексти в жанрах, які відповідають професійній підготовці.

План

1. Особливості академічного тексту і професійного наукового викладу думки.
2. Мовні засоби наукового стилю.
3. Науковий стиль та академічне письмо.

Тема 3. Проблеми перекладу і редагування академічних текстів. Практикум з перекладу і редагування

РН: оволодіння навичками письмового перекладу текстів наукового стилю українською мовою; поглиблення знань про граматичну структуру української мови; формування умінь редагування, коригування та перекладу академічних текстів.

План

1. Суть і види перекладу. Переклад термінів.
2. Особливості редагування наукового тексту.
3. Типові помилки під час перекладу і редагування академічних текстів українською мовою.

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

**Подільський державний аграрно-технічний університет
навчально-науковий інститут дистанційної освіти (ННДО)
кафедра іноземних мов**

Назва курсу	Англійська мова
E-mail:	im@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1241

1. **Коротка анотація до курсу** - Навчальна дисципліна «Іноземна мова (англійська)» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 - «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня „Бакалавр”. Контент Силабусу «Іноземна мова (англійська)» передбачає систематичне засвоєння студентами основних мовленнєвих навичок (читання, письма, активного спілкування та аудіювання) та опанування великої кількості міжкультурних тем, лексичних вправ, фразових дієслів, сталих виразів, ідіом, базових побутових розмовних тем, що дасть змогу вільно орієнтуватися в сучасному англomовному світі. Курс також спрямований на підготовку до складання іспиту First Certificate Examination та передбачає розвиток навичок читання, аудіювання, говоріння та письма до наміченого рівня (B1 за шкалою Ради Європи). Навчальна дисципліна «Іноземна мова (англійська)» має на меті розвивати мовну компетенцію студентів до рівня ретельного та усвідомленого використання англійської мови у широкому колі реальних ситуацій на міжособистісному, професійному та освітньому рівнях. Вивчення основ іноземної мови спрямоване на формування та розвиток логічного мислення студентів, їх іншомовних мовленнєвих здібностей, різних видів пам'яті, уяви, уміння самостійно працювати з матеріалом.

2. Мета та цілі курсу - Мета навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська)» – практичне володіння іноземною мовою для її використання в професійній діяльності фахівця в ситуаціях побутового спілкування, студенти повинні розпізнавати значення усного мовлення, здійснене носіями стандартної англійської мови та загального американського варіанту, а також іноземцями, чия вимова наближена до цих норм; в усному мовленні — студенти повинні демонструвати розмовну англійську мову, яка б була зрозумілою як носіям мови, так й іноземцям, які розмовляють мовою, наближеною до стандартних норм. Основними **завданнями** курсу є: опрацювання теоретичних основ граматики англійської мови; розвиток навичок виконання тестових завдань із запропонованої тематики; розвиток вмінь практичного застосування вивченого граматичного матеріалу в усному мовленні та на письмі; розвиток навичок професійного перекладу різних граматичних структур з англійської мови на українську та навпаки.

3. Формат курсу – Змішаний

4. Результати навчання – *уміння та навички*. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: **знати** мовний матеріал мови, що вивчається (лексика, граматика, структурні й мовні моделі) у професійному контексті на рівні, визначеному Радою Європи як B1, у тому числі:

- граматичні структури, типові для усної й письмової загальної та професійноорієнтованої комунікації;
- базову нормативну граматику й складні граматичні конструкції в активному володінні та для пасивного сприйняття;
- загальноповсякденну, загальноекономічну й професійну лексику;
- правила ділового етикету та міжкультурної комунікації;
- реєстри (стилі) спілкування, у тому числі типові для професійного спілкування;
- мовні особливості спілкування у мережі Інтернет;

вміти:

- користуватися іноземною мовою у професійній діяльності та у побутовому спілкуванні;
- розуміти зміст текстів професійно-орієнтованого характеру певного рівня складності;
- здійснювати пошук інформації за завданням, збирання, аналіз даних, необхідних для вирішення умовно-професійних завдань;
- працювати з іншомовними джерелами інформації;
- презентувати іншомовну інформацію професійного характеру у вигляді переказу або доповіді;

- сприймати на слух зміст навчальних аудіо матеріалів професійного спрямування;
- брати активну участь у дискусіях, обґрунтовувати власну точку зору;
- здійснювати ефективну професійну комунікацію з представниками інших культур.

Нормативний зміст підготовки здобувачів освітнього ступеня „Бакалавр”, які вивчають дисципліну «Іноземна мова» передбачає програмні результати навчання: здатність асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «іноземна мова», «методологія сучасних наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «управління науковими проектами».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
4. Тематичний план практичних занять.
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.
6. Тестові завдання для проведення поточного контролю.
7. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

7. Схеми курсу

Тема, план
Розділ 1. Корегуючий цикл.
Розділ 1. Корегуючий цикл. Вступ
Тема 1.1. Знайомство. Дієслово «бути»
Тема 1.2. Я та моя сім'я Часові форми групи Indefinite
Тема 1.3. Мій робочий день Будова речення. Частини речення. Порядок слів у простому реченні.
Тема 2.1. Лінгвокраїнознавство Іменник
Тема 2.2. Україна. Моє рідне місто Множина іменників
Тема 2.3. Подорожі Артиклі.
Тема 3.1. соціальне життя Прикметник
Тема 3.2. Здорове харчування Прислівник

Тема, план
Розділ 2. Підготовчий цикл. Вступ Числівник
Тема 4.1. АГРАРНА ОСВІТА Порядкові числівники
Тема 4.2. Освіта в Україні та закордоном Кількісні числівники
Тема 5.1. ПРОФЕСІЯ Зворот “to be going to”
Тема 5.2. Кар’єра Часові форми групи Continuous
Тема 5.3. Моя майбутня професія - Менеджер Порівняння часових форм Continuous та Indefinite
Тема 6.1. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО Торіс 1. Історія сільського господарства Часові форми групи Perfect
Тема 6.2. Історія виникнення сільського господарства Порівняння часових форм Perfect та Indefinite
Тема 6.3. Особливості сільського господарства в Україні Порівняння часових форм Continuous та Perfect
Тема 6.4. Особливості сільського господарства Великобританії Питання. Типи питань.

Тема, план
Розділ 3. Професійно орієнтований цикл. Вступ
Тема 7.1. ЕКОНОМІКА. Система часів дієслова
Тема 7.2. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ Система утворення питальних та заперечних речень
Тема 7.3. ЕКОНОМІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ Активний стан дієслова
Тема 8.1. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Пасивний стан дієслова
Тема 8.2. ПРОБЛЕМИ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ Система часів дієслів в пасивному стані
Тема 8.3. РІВНІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Різниця між активним і пасивним станом дієслова
Тема 9.1. ФІНАНСИ. ОБЛІК ТА АУДИТ Дієприкметник 1.
Тема 9.2. ФІНАНСИ: ОСНОВНА ТЕРМІНОЛОГІЯ Дієприкметник 2.

Тема, план
Тема 9.3. ОБЛІК ТА АУДИТ: ІСТОРІЯ ПОХОДЖЕННЯ Дієприкметник. Дієприкметникове речення.
Розділ 4. Узагальнюючий цикл. Вступ
Тема 10.1. ГРОШІ. Герундій. Правила утворення.
Тема 10.2. БАНКИ Вживання Герундія.
Тема 11. 1. ЦІНИ Особливості перекладу речень з Герундієм.
Тема 11. 2. РИНКИ Інфінітив. Правила утворення.
Тема 11.3. ЦІНИ ТА РИНКИ: ОСНОВНА ТЕРМІНОЛОГІЯ Особливості перекладу речень з інфінітивом.
Тема 12.1. ВЛАСНІСТЬ Прийменник.
Тема 12.2. ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

Тема, план
Типи прийменників.
Тема 12.3. ФОРМИ ВЛАСНОСТІ: СУЧАСНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ Особливості вживання прийменників.
Тема 12.4. ФОРМИ ВЛАСНОСТІ: ОСНОВНА ТЕРМІНОЛОГІЯ Прийменники у складі фразових дієслів. Особливості перекладу

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

**Подільський державний аграрно-технічний університет
навчально-науковий інститут заочної і дистанційної освіти (ННІЗДО)
кафедра іноземних мов**

Назва курсу	Німецька мова
Е-mail кафедри:	im@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1806

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Іноземна мова (німецька)» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 - «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня „Бакалавр”. Контент Силабусу «Іноземна мова (німецька)» передбачає систематичне засвоєння студентами основних мовленнєвих навичок (читання, письма, активного спілкування та аудіювання) та опанування великої кількості міжкультурних тем, лексичних вправ, фразових дієслів, сталих виразів, ідіом, базових побутових розмовних тем, що дасть змогу вільно орієнтуватися в сучасному німецькомовному світі. Курс передбачає розвиток навичок читання, аудіювання, говоріння та письма до наміченого рівня (B1 за шкалою Ради Європи). Навчальна дисципліна «Іноземна мова (німецька)» має на меті розвивати мовну компетенцію студентів до рівня ретельного та усвідомленого використання німецької мови у широкому колі реальних ситуацій на міжособистісному, професійному та освітньому рівнях. Вивчення основ іноземної мови спрямоване на формування та розвиток логічного мислення студентів, їх іншомовних мовленнєвих здібностей, різних видів пам'яті, уяви, уміння самостійно працювати з матеріалом.

2. Мета та цілі курсу - Мета навчальної дисципліни “Іноземна мова (німецька)” – практичне володіння іноземною мовою для її використання в професійній діяльності фахівця в ситуаціях побутового спілкування, студенти повинні розпізнавати значення усного мовлення, здійснене носіями стандартної німецької мови, а також іноземцями, чия вимова наближена до цих норм; в усному мовленні — студенти повинні демонструвати розмовну німецьку мову, яка б була зрозумілою як носіям мови, так й іноземцям, які розмовляють мовою, наближеною до стандартних норм. Основними **завданнями** курсу є: опрацювання теоретичних основ граматики німецької мови; розвиток навичок виконання тестових завдань із запропонованої тематики; розвиток вмінь практичного застосування вивченого граматичного матеріалу в усному мовленні та на письмі; розвиток навичок професійного перекладу різних граматичних структур з німецької мови на українську та навпаки.

3. Формат курсу - Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати мовний матеріал мови, що вивчається (лексика, граматика, структурні й мовні моделі) у професійному контексті на рівні, визначеному Радою Європи як B1, у тому числі:

- граматичні структури, типові для усної й письмової загальної та професійно-орієнтованої комунікації;
- базову нормативну граматику й складні граматичні конструкції в активному володінні та для пасивного сприйняття;
- загальновживану, загальноекономічну й професійну лексику;
- правила ділового етикету та міжкультурної комунікації;
- реєстри (стилі) спілкування, у тому числі типові для професійного спілкування;
- мовні особливості спілкування у мережі Інтернет;

вміти:

- користуватися іноземною мовою у професійній діяльності та у побутовому спілкуванні;
- розуміти зміст текстів професійно-орієнтованого характеру певного рівня складності;

- здійснювати пошук інформації за завданням, збирання, аналіз даних, необхідних для вирішення умовно-професійних завдань;
- працювати з іншомовними джерелами інформації;
- презентувати іншомовну інформацію професійного характеру у вигляді переказу або доповіді;
- сприймати на слух зміст навчальних аудіо матеріалів професійного спрямування;
- брати активну участь у дискусіях, обґрунтовувати власну точку зору;
- здійснювати ефективну професійну комунікацію з представниками інших культур.

Нормативний зміст підготовки здобувачів освітнього ступеня „Бакалавр”, які вивчають дисципліну «Німецька мова» передбачає програмні результати навчання: здатність асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами

5. Пререквізити – німецька мова, українська мова

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп’ютер / мобільний пристрій (телефон);
2. Презентаційний мультимедійний матеріал;
3. Ілюстративний матеріал;
4. Силабус навчальної дисципліни;
5. Основний навчальний матеріал (підручники та посібники);
6. Допоміжний навчальний матеріал (словники, довідники, засоби зорової наочності, роздатковий матеріал, автентичні тематичні публікації у спеціалізованих німецькомовних періодичних виданнях, роздруковані ресурси Інтернету, навчальні відеоматеріали);
7. Навчальні матеріали для самостійної роботи (методичні рекомендації і розробки);

8. Пакети тестових завдань для вхідного та рубіжного контролю та банк завдань для поточного, діагностичні тести.

7. Схеми курсу

Тема, план
Розділ 1. Корегуючий цикл. Вступ
Тема 1.1. Знайомство. Дієслово «бути»
Тема 1.2. Я та моя сім'я Часові форми
Тема 1.3. Мій робочий день Будова речення. Частини речення. Порядок слів у простому реченні.
Тема 2.1. Лінгвокраїнознавство Іменник
Тема 2.2. Україна. Моє рідне місто Множина іменників

Тема 2.3. Подорожі Артикли.
Тема 3.1. соціальне життя Прикметник
Тема 3.2. Здорове харчування Прислівник
Тема 3.3. Спорт Ступені порівняння прикметників і прислівників.
Розділ 2. Підготовчий цикл. Вступ Числівник
Тема 4.1. АГРАРНА ОСВІТА Порядкові числівники
Тема 4.2. Освіта в Україні та закордоном Кількісні числівники
Тема 5.1. ПРОФЕСІЯ Часові форми
Тема 5.2. Кар'єра Часові форми
Тема 5.3. Моя майбутня професія - Менеджер Порівняння часових форм

Тема 6.1. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Торіс 1. Історія сільського господарства

Часові форми

Тема 6.2. Історія виникнення сільського господарства

Порівняння часових форм

Тема 6.3. Особливості сільського господарства в Україні

Порівняння часових форм

Тема 6.4. Особливості сільського господарства Німеччини

Питання. Типи питань.

Розділ 3. Професійно орієнтований цикл.

Вступ

Тема 7.1. ЕКОНОМІКА.

Система часів дієслова

Тема 7.2. Економічні проблеми

Система утворення питальних та заперечних речень

Тема 7.3. Економічна термінологія

Активний стан дієслова

Тема 8.1. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Пасивний стан дієслова

Тема 8.2. ПРОБЛЕМИ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Система часів дієслів в пасивному стані

Тема 8. 3. РІВНІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Різниця між активним і пасивним станом дієслова

Тема 9.1. ФІНАНСИ. ОБЛІК ТА АУДИТ

Дієприкметник 1.

Тема 9.2. ФІНАНСИ: ОСНОВНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Дієприкметник 2.

Тема 9.3. ОБЛІК ТА АУДИТ: ІСТОРІЯ ПОХОДЖЕННЯ

Дієприкметник.

Розділ 4. Узагальнюючий цикл

Вступ

Тема 10.1. ГРОШІ.

Модальні дієслова

Тема 10.2. БАНКИ

Модальні дієслова

Тема 11. 1. ЦІНИ

Модальні дієслова

Тема 11. 2. РИНКИ

Інфінітив. Правила утворення.

Тема 11.3. ЦІНИ ТА РИНКИ: Основна термінологія

Особливості перекладу речень з інфінітивом.

Тема 12.1. ВЛАСНІСТЬ

Прийменник.

Тема 12.2. ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

Типи прийменників.

Тема 12.3. ФОРМИ ВЛАСНОСТІ: СУЧАСНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ

Особливості вживання прийменників.

Тема 12.4. ФОРМИ ВЛАСНОСТІ: ОСНОВНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Особливості вживання прийменників

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

**Подільський державний аграрно-технічний університет
навчально-науковий інститут дистанційної освіти (ННІДО)
кафедра іноземних мов**

Назва курсу	Французька мова
E-mail:	im@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1241

1. **Коротка анотація до курсу** - Навчальна дисципліна «Іноземна мова (французька)» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня „Бакалавр”. Контент Силабусу «Іноземна мова (французька)» передбачає систематичне засвоєння студентами основних мовленнєвих навичок (читання, письма, активного спілкування та аудіювання) та опанування великої кількості міжкультурних тем, лексичних вправ, фразових дієслів, сталих виразів, ідіом, базових побутових розмовних тем, що дасть змогу вільно орієнтуватися в сучасному англomовному світі. Курс також спрямований на підготовку до складання іспиту First Certificate Examination та передбачає розвиток навичок читання, аудіювання, говоріння та письма до наміченого рівня (B1 за шкалою Ради Європи). Навчальна дисципліна «Іноземна мова (французька)» має на меті розвивати мовну компетенцію студентів до рівня ретельного та усвідомленого використання англійської мови у широкому колі реальних ситуацій на міжособистісному, професійному та освітньому рівнях. Вивчення основ іноземної мови спрямоване на формування та розвиток логічного мислення студентів, їх іншомовних мовленнєвих здібностей, різних видів пам'яті, уяви, уміння самостійно працювати з матеріалом.

2. Мета та цілі курсу - Мета навчальної дисципліни «Іноземна мова (французька)» – практичне володіння іноземною мовою для її використання в професійній діяльності фахівця в ситуаціях побутового спілкування, студенти повинні розпізнавати значення усного мовлення, здійснене носіями стандартної англійської мови та загального американського варіанту, а також іноземцями, чия вимова наближена до цих норм; в усному мовленні — студенти повинні демонструвати розмовну англійську мову, яка б була зрозумілою як носіям мови, так й іноземцям, які розмовляють мовою, наближеною до стандартних норм. Основними **завданнями** курсу є: опрацювання теоретичних основ граматики англійської мови; розвиток навичок виконання тестових завдань із запропонованої тематики; розвиток вмінь практичного застосування вивченого граматичного матеріалу в усному мовленні та на письмі; розвиток навичок професійного перекладу різних граматичних структур з англійської мови на українську та навпаки.

3. Формат курсу – Змішаний

4. Результати навчання – *уміння та навички*. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: **знати** мовний матеріал мови, що вивчається (лексика, граматика, структурні й мовні моделі) у професійному контексті на рівні, визначеному Радою Європи як B1, у тому числі:

- граматичні структури, типові для усної й письмової загальної та професійноорієнтованої комунікації;
- базову нормативну граматику й складні граматичні конструкції в активному володінні та для пасивного сприйняття;
- загальноповсякденну, загальноекономічну й професійну лексику;
- правила ділового етикету та міжкультурної комунікації;
- реєстри (стилі) спілкування, у тому числі типові для професійного спілкування;
- мовні особливості спілкування у мережі Інтернет;

вміти:

- користуватися іноземною мовою у професійній діяльності та у побутовому спілкуванні;
- розуміти зміст текстів професійно-орієнтованого характеру певного рівня складності;
- здійснювати пошук інформації за завданням, збирання, аналіз даних, необхідних для вирішення умовно-професійних завдань;
- працювати з іншомовними джерелами інформації;

- презентувати іншомовну інформацію професійного характеру у вигляді переказу або доповіді;
- сприймати на слух зміст навчальних аудіо матеріалів професійного спрямування;
- брати активну участь у дискусіях, обґрунтовувати власну точку зору;
- здійснювати ефективну професійну комунікацію з представниками інших культур.

Нормативний зміст підготовки здобувачів освітнього ступеня „Бакалавр”, які вивчають дисципліну «Іноземна мова» передбачає програмні результати навчання: здатність асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «іноземна мова», «українська мова», «методологія сучасних наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «управління освітніми проектами».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
4. Тематичний план практичних занять.
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.
6. Тестові завдання для проведення поточного контролю.
7. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

7. Схема курсу

Тема, план
Розділ 1. Корегуючий цикл.
Розділ 1. Корегуючий цикл. Вступ
Тема 1.1. Знайомство. Дієслово «бути»
Тема 1.2. Я та моя сім'я Часові форми групи Indefinite
Тема 1.3. Мій робочий день Будова речення. Частини речення. Порядок слів у простому реченні.
Тема 2.1. Лінгвокраїнознавство Іменник
Тема 2.2. Україна. Моє рідне місто Множина іменників
Тема 2.3. Подорожі Артиклі.
Тема 3.1. соціальне життя Прикметник
Тема 3.2. Здорове харчування Прислівник

Тема, план
Розділ 2. Підготовчий цикл. Вступ Числівник
Тема 4.1. АГРАРНА ОСВІТА Порядкові числівники
Тема 4.2. Освіта в Україні та закордоном Кількісні числівники
Тема 5.1. ПРОФЕСІЯ Зворот “to be going to”
Тема 5.2. Кар’єра Часові форми групи Continuous
Тема 5.3. Моя майбутня професія - Менеджер Порівняння часових форм Continuous та Indefinite
Тема 6.1. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО Торіс 1. Історія сільського господарства Часові форми групи Perfect
Тема 6.2. Історія виникнення сільського господарства Порівняння часових форм Perfect та Indefinite
Тема 6.3. Особливості сільського господарства в Україні Порівняння часових форм Continuous та Perfect
Тема 6.4. Особливості сільського господарства Великобританії Питання. Типи питань.

Тема, план
Розділ 3. Професійно орієнтований цикл. Вступ
Тема 7.1. ЕКОНОМІКА. Система часів дієслова
Тема 7.2. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ Система утворення питальних та заперечних речень
Тема 7.3. ЕКОНОМІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ Активний стан дієслова
Тема 8.1. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Пасивний стан дієслова
Тема 8.2. ПРОБЛЕМИ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ Система часів дієслів в пасивному стані
Тема 8.3. РІВНІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Різниця між активним і пасивним станом дієслова
Тема 9.1. ФІНАНСИ. ОБЛІК ТА АУДИТ Дієприкметник 1.
Тема 9.2. ФІНАНСИ: ОСНОВНА ТЕРМІНОЛОГІЯ Дієприкметник 2.

Тема, план
Тема 9.3. ОБЛІК ТА АУДИТ: ІСТОРІЯ ПОХОДЖЕННЯ Дієприкметник. Дієприкметникове речення.
Розділ 4. Узагальнюючий цикл. Вступ
Тема 10.1. ГРОШІ. Герундій. Правила утворення.
Тема 10.2. БАНКИ Вживання Герундія.
Тема 11. 1. ЦІНИ Особливості перекладу речень з Герундієм.
Тема 11. 2. РИНКИ Інфінітив. Правила утворення.
Тема 11.3. ЦІНИ ТА РИНКИ: ОСНОВНА ТЕРМІНОЛОГІЯ Особливості перекладу речень з інфінітивом.
Тема 12.1. ВЛАСНІСТЬ Прийменник.
Тема 12.2. ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

Тема, план
Типи прийменників.
Тема 12.3. ФОРМИ ВЛАСНОСТІ: СУЧАСНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ Особливості вживання прийменників.
Тема 12.4. ФОРМИ ВЛАСНОСТІ: ОСНОВНА ТЕРМІНОЛОГІЯ Прийменники у складі фразових дієслів. Особливості перекладу

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Навчально-науковий інститут заочної і дистанційної освіти
Кафедра теоретико-правових і соціально-гуманітарних дисциплін

Назва курсу	ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ
E-mail кафедри:	ifp@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1122

1. Коротка анотація до курсу. Сучасна історична наука звільнилася від ідеологізації та політизації історичних явищ і подій, стала на шлях переосмислення та оновлення історичних знань. Дисципліна «Історія та культура України» є однією з головних складових гуманітарної загальноосвітньої підготовки фахівців із вищою освітою. Вона сприяє розвитку особистості, формуванню її політичної відповідальності та творчого підходу до вирішення суспільних проблем. Засвоєння історичного досвіду допоможе майбутнім спеціалістам зайняти чітку громадянську позицію, розібратися у складностях сучасного життя та надасть можливість утверджувати державність.

2. Мета та цілі курсу - Мета курсу полягає в розкритті закономірностей та особливостей економічного, соціального, політичного та культурного розвитку України, її відносин з іншими народами та державами.

Завдання курсу:

- подати наукову періодизацію історії України, характерні риси основних періодів української історії, їхні особливості, визначальні події та явища в кожному з них;
- узагальнити досвід національного державотворення, традиції української державності, значення боротьби українського народу за її відродження та збереження;
- розкрити історію соціально-економічних та суспільно-політичних процесів в Україні, основні етапи

українського національно-визвольного руху, його конкретний зміст і організаційні форми, визначити роль і місце в українській історії видатних історичних осіб;

- висвітлити зміст і особливості розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язок зі світовою культурою, розкрити основні етапи становлення та розвитку вітчизняного авіабудування, сучасний стан авіаційної галузі;
- показати найважливіші події та явища української історії в контексті світової історії, роль України в системі міжнародних відносин.

3. Формат курсу

- Очний
- Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;
- Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

4. Результати навчання – У результаті засвоєння навчального матеріалу студент повинен:

знати:

- особливості становлення та розвитку українського народу;
- формування української державної ідеї;
- боротьбу за національно-державну незалежність, пов'язані з нею героїчні подвиги, тріумфи та трагедії;
- видатних діячів минулого та сучасної України, їх роль та значення в історії України;
- етапи становлення та розвитку вітчизняного авіабудування, провідних авіаконструкторів та пілотів-випробувачів;

вміти:

- самостійно вивчати і аналізувати різноманітні документи і матеріали щодо минулого і сучасного України;
- узагальнювати, аналізувати історичні факти, події, проводити історичні паралелі, застосовувати здобуті знання і навички під час аналізу сучасного історичного етапу і визначення перспектив розвитку історичного процесу;
- Під час вивчення історії та культури України студенти мають можливість користуватися різними

підручниками та посібниками. Але, роблячи узагальнюючі висновки з історії українського народу, не слід забувати, що багато фактів, подій, явищ, оцінок і коментарів, які давалися представниками різних історичних шкіл, наукових напрямків та окремими істориками, не завжди відповідали історичній правді.

5. Пререквізити—здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів - «Політологія», «Соціологія», «Філософія», «Основи права»та «Методика наукових досліджень»

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
4. Тексти лекцій.
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Вступ до навчального курсу “Історія та культура України”. (лекція) <ol style="list-style-type: none">
1. Етимологія поняття культура та становлення культурологічного знання.
2. Структура та функції культури.
3. Основні риси української ментальності.

Тема, план
<p>Тема 2. Україна у найдавніші часи. Київська Русь. (лекція)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Найдавніші поселення на території України. Трипільська культура 2. Кочові народи та античні міста-держави північного Причорномор'я і Криму 3. Походження і розселення слов'ян. Східнослов'янські союзи племен 4. Утворення та розвиток Київської Русі у IX- першій третині XII ст.
<p>Тема 3. Україна-Русь у період політичної роздробленості. Галицько-Волинське князівство. (лекція)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини та наслідки феодальної (політичної) роздробленості Русі 2. Галицько – Волинське князівство 3. Монгольська навала на Русь
<p>Тема 4. Українські землі у складі Литви та Польщі (XIV - середина XVI ст.). Виникнення козацтва. (лекція)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приєднання українських земель до Великого князівства Литовського. Литовсько-Руська держава 2. Завоювання Галичини Польщею. Поширення польсько-католицької експансії 3. Формування українського козацтва. Козацтво як суспільно-політичний та військовий чинник українського національного поступу
<p>Тема 5. Українські землі в складі іноземних держав (кінець XVIII — початок XXст.). (лекція)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Територіально-адміністративний устрій 2. Соціально-економічний розвиток 3. Суспільно-політичний і національний рух 4. Українські землі в роки Першої світової війни
<p>Тема 6. Боротьба за українську державність у 1917-1920 рр. (лекція)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політичне становище в Україні після повалення царизму. Українська Центральна Рада та її відносини з Тимчасовим урядом Росії 2. Проголошення Української Народної Республіки. Війна більшовицької Росії проти УНР

Тема, план
3. IV Універсал Центральної Ради. Брестський мирний договір та його наслідки 4. Українська Держава П.Скоропадського 5. УНР у часи Директорії. Західноукраїнська Народна Республіка. Акт злуки УНР і ЗУНР 22.01.1919 р.
Тема 8. Україна незалежна держава. (лекція) 1. УРСР на завершальному етапі системної кризи СРСР. "Перебудова" та її наслідки 2. Україна – незалежна держава: проблеми становлення
Тема 1. Східні слов'яни у давнину. Київська Русь та її історичне значення. Галицько-Волинська держава (семінар) 1. Східні слов'яни та їх перші державні утворення. Антський союз племен. 2. Утворення та основні етапи розвитку Київської Русі. Давньоруська держава в період роздробленості. 3. Галицько-Волинська держава – спадкоємиця та правонаступниця Київської Русі.
Тема 2. Передумови формування української культури у Скіфську добу (семінар) 1. Початок епохи заліза 2. Грецька колонізація Північного Причорномор'я 3. Скіфія та її населення. Культура кочівників українського Степу 7 – 4 ст. до н.е. 4. Культура землеробів-скотарів українського Лісостепу 8 – 4 ст. до н.е.
Тема 3. Зародження українського козацтва. Запорізька Січ – зародок Української козацької державності (семінар) 1. Причини виникнення та джерела формування українського козацтва. 2. Утворення Запорозької Січі. Її адміністративно-територіальний, соціальний та політичний устрій. 4. Військове мистецтво запорожців. Боротьба козацтва проти турецько-татарської експансії. 5. Козацько-селянські повстання (кін. XVII – перша половина XVIII ст.)
Тема 4. Українська національна революція XVII ст. та перший досвід державотворення (1648 р. – кінець XVIII ст.) (семінар)

Тема, план
<p>1. Історичні передумови Української національної революції (1648-1676 рр.). Характер, завдання, рушійні сили, періодизація.</p> <p>2. Розгортання національно-визвольної війни (1648-1657 рр.). Переяславська Рада. “Березневі статті” Б.Хмельницького. Формування української козацької держави в роки війни.</p> <p>3. Наступ на політичну автономію України. Поразка Української національної революції. Гетьманство І.Мазепи. Остаточне скасування української державності.</p>
<p>Тема 5. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII –початок XX ст.) (семінар)</p> <p>1. Соціально-економічний розвиток, національне відродження та суспільно-політичні рухи в Наддніпрянській Україні XIX ст.</p> <p>2. Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – на початку XX ст. (до 1914 р.).</p> <p>3. Соціально-економічне та політичне становище українських земель у складі Росії на початку XX ст. (до 1914 р.).</p> <p>Початок авіаєри в Україні (кінець XIX – поч. XX ст.).</p> <p>Україна в роки Першої світової війни.</p>
<p>Тема 6. Україна в роки Другої Світової війни та повоєнної відбудови (семінар)</p> <p>1. Українське питання напередодні та на початку Другої світової війни.</p> <p>2. Напад нацистської Німеччини на Радянський Союз. Установлення нацистського окупаційного режиму на території України.</p> <p>3. Рух опору на окупованій території.</p> <p>4. Визволення України. Роль радянських авіаторів у перемозі над окупантами. Внесок українського народу у розгром нацистської Німеччини та її сателітів.</p> <p>Особливості повоєнної відбудови, адміністративно-територіальні зміни та суспільно-політичне життя.</p>
<p>Тема 7. Україна в умовах наростання кризи тотального ладу (1955-1991рр.) (семінар)</p> <p>1. Характер суспільно-політичного життя в Україні (1956-1964 рр.)</p> <p>2. Соціально-економічний розвиток України (1964-1985 рр.)</p> <p>3. Україна в період перебудовних процесів в СРСР (1985-1991 рр.)</p> <p>Основні тенденції розвитку цивільної авіації в Україні (1955-1991 рр.)</p>

Тема, план
<p>Тема 8. Інтеграційні процеси України і Світовий простір. (семінар)</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Відновлення української державності: історичні уроки і сучасні проблеми.
2. Економічні, соціальні, культурні трансформації українського суспільства.
3. Україна і світ. Держава Україна в оцінці вітчизняної і світової громадської думки.

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу

Назва курсу	СТАТИСТИКА
Е-mail кафедри	ia_tsvigyn@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=49

1. Коротка анотація до курсу – Навчальна дисципліна «Статистика» є обов’язковою при підготовці фахівців за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня бакалавр. Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичних основ і отримання досвіду практичного застосування сучасних статистичних методів досліджень (табличних, графоаналітичних, групування, порівняння, прогнозування та економіко-математичного моделювання), визначення їх взаємозв’язку, з урахуванням особливостей сфери застосування, можливостей та обмежень в процесі оцінювання та прогнозування стану і напрямків розвитку соціально-економічних явищ і процесів держави.

2. Мета та цілі курсу – Формування і засвоєння системи теоретичних знань та практичних навичок щодо статистичної оцінки економічних явищ і процесів суспільного життя, опанування методів статистичного аналізу, формування вмінь: проводити статистичні дослідження, обчислювати узагальнюючі показники, будувати статистичні таблиці, графіки, виявляти закономірності й тенденції розвитку досліджуваних явищ.

Курс статистики дає досить повне уявлення про основи статистичного вимірювання, методи узагальнення та аналізу інформації, яка характеризує соціально-економічні явища та процеси, закономірності суспільного життя.

3. Формат курсу - Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання – Вивчення дисципліни «Статистика дозволить отримати наступні результати навчання:

Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

6. Пререквізити - ефективність засвоєння змісту дисципліни «Статистика» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін «Інформаційні технології», «Вища математика», «Теорія економічного аналізу», «Основи економічної науки» та «Математичні методи та моделі»

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних і курсових робіт.

8. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Методологія статистики. Організація статистики в Україні 1.1. Загальне поняття та предмет статистики 1.2. Основні категорії статистики 1.3. Методи статистичного дослідження
Тема 2. Статистичне спостереження 2.1. Суть, джерела та організаційні форми статистичного спостереження 2.2. План статистичного спостереження

<p>2.3. Види статистичного спостереження.</p> <p>2.4. Помилки статистичного спостереження</p>
<p>Тема 3. Зведення, класифікації та групування в статистиці</p> <p>3.1. Суть статистичного зведення</p> <p>3.2. Класифікації та групування</p> <p>3.3. Принципи формування інтервалів груп</p> <p>3.4. Методика аналітичного групування</p>
<p>Тема 4: Подання статистичних даних: таблиці та графіки</p> <p>4.1. Статистичні таблиці</p> <p>4.2. Види статистичних таблиць і правила їх побудови</p> <p>4.3. Статистичні графіки,</p> <p>4.4. Класифікація статистичних графіків. Основні елементи статистичних графіків і правила їх побудови</p> <p>4.5. Побудова графіків з використанням «Майстра діаграм» в середовищі EXCEL</p>
<p>Тема 5. Статистичні показники</p> <p>5.1. Суть і види статистичних показників</p> <p>5.2. Абсолютні статистичні величини, одиниці їх вимірювання</p> <p>5.3. Характеристика відносних величин</p>
<p>Тема 6: Ряди розподілу та їх графічне зображення</p> <p>6.1. Поняття про ряди розподілу, їхні види</p> <p>6.2. Методика побудови інтервального ряду розподілу</p> <p>6.3. Графічне зображення рядів розподілу</p>
<p>Тема 7. Середні величини та загальні принципи їх застосування</p> <p>7.1. Середні величини, умови наукового їх застосування</p> <p>7.2. Середня арифметична, основні її властивості</p> <p>7.3. Середня гармонійна, її різновиди і сфера використання</p> <p>7.4. Середні структурні величини: мода і медіана</p>
<p>Тема 8. Варіація ознак і аналіз форми розподілу</p> <p>8.1. Суть варіації, необхідність її статистичного вивчення.</p> <p>8.2. Показники варіації, техніка їх обчислення та економічний зміст.</p> <p>8.3. Форми рядів розподілу та їхня характеристика</p> <p>8.4. Криві розподілу та способи перевірки гіпотез</p>

<p>Тема 9. Ряди динаміки</p> <p>9.1. Суть та складові елементи ряду динаміки. Види динамічних рядів</p> <p>9.2. Основні характеристики рядів динаміки</p> <p>9.3. Середні показники динаміки</p> <p>9.4. Виявлення тенденцій розвитку явищ</p> <p>9.5. Характеристика сезонних коливань, методи їх вимірювання</p>
<p>Тема 10. Кореляційно-регресійний аналіз</p> <p>10.1. Загальний зв'язок явищ. Види зв'язків. Завдання статистичного вивчення зв'язку</p> <p>10.2. Кореляційний і регресійний аналізи статистичного зв'язку соціально-економічних явищ</p> <p>10.3. Показники тісноти зв'язку</p> <p>10.4. Нелінійні залежності</p> <p>10.5. Побудова багатофакторних моделей</p>
<p>Тема 11. Індекси та їх використання в економіко-статистичних дослідженнях</p> <p>11.1. Суть та функції індексів у статистичному дослідженні. Види індексів</p> <p>11.2. Методологічні принципи побудови агрегатних індексів</p> <p>11.3. Середньозважені індекси, приведення їх до агрегатної форми</p> <p>11.4. Індекси середніх величин: змінного складу; фіксованого складу і структурних зрушень; їх взаємозв'язок</p> <p>11.5. Характеристика територіальних індексів</p>
<p>Тема 12. Вибіркове спостереження</p> <p>12.1. Суть вибіркового спостереження</p> <p>12.2. Похибки вибірки</p> <p>12.3. Визначення обсягу вибірки</p> <p>12.4. Статистична перевірка гіпотез</p>

Курсова робота з дисципліни «Статистика»

Курсова робота з дисципліни «Статистика» – самостійне дослідження, присвячене актуальним питанням вивчення та дослідження окремих методів обробки статистичної інформації, яка характеризує соціально-економічне явище чи процес., одна із найважливіших форм навчально-дослідної роботи і підготовки майбутніх фахівців до

практичної діяльності. Це один із видів навчальної роботи, в якій студенти повною мірою виявляють і розвивають свої творчі здібності, здатність до аналітичного мислення, виконуючи обрану тему для дослідження.

Метою курсу визначено систематизацію, закріплення та розширення теоретичних знань, їх застосування для вирішення науково-прикладного завдання, яке потребує інноваційної діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години	Тема	Результати навчання	Завдання / Способи контролю
10	Робота над бібліографією	Уміння користуватися каталогами та науковою літературою, статистичними й інструктивними матеріалами	Самостійна пошукова робота
5	Структуризація змісту роботи	Уміння структурувати роботу, скласти план	Самостійна робота, рекомендації наукового керівника
5	Визначення мети, завдань та даних дослідження	Уміння визначати актуальність, мету, предмет, об'єкт, завдання наукової роботи	Самостійна робота, рекомендації наукового керівника
30	Розробка методики та виклад матеріалів курсової роботи	Уміння систематизувати наявну інформацію, виділяти можливі суперечності та причини їх виникнення, аналізувати отримані результати дослідження	Самостійна робота, рекомендації наукового керівника
5	Формулювання висновків	Уміння формулювати висновки дослідження, які повинні бути коректними, стислими та містити конкретні пропозиції вирішення проблеми	Самостійна науково дослідна робота
5	Оформлення списку використаних джерел	Уміння скласти список використаних джерел відповідно до ДСТУ	Самостійна робота, рекомендації наукового керівника
10	Редакційне оформлення курсової роботи відповідно до загальновстановлених вимог	Знати і дотримуватися вимог з мовного оформлення та стилю викладу матеріалу, структурних компонентів та загально технічних вимог до оформлення курсових робіт	Самостійна робота, перевірка на антиплагіат, рецензування науковим керівником

Система оцінювання та вимоги Перелік документів, необхідних для виконання та захисту курсової роботи з дисципліни «Статистика», поданий у методичних вказівках до виконання даного виду робіт. Курсові роботи, переписані з літературних джерел, виконані без посилання на використані джерела, відсутні необхідні розрахунки чи аналіз статистичних даних, неопрацьовані і неоформлені належним чином, до захисту не допускаються.

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умов виконання навчальної програми та курсової роботи

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет агротехнологій і природокористування
кафедра садівництва і виноградарства, землеробства та ґрунтознавства

Назва курсу	Система технологій в галузі рослинництва
E-mail:	Lapchina-inbox@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/enrol/index.php?id=236

1. Коротка анотація до курсу - Сільськогосподарське виробництво в нашій країні при появі господарств різної форми власності набуває все більш спеціалізованого характеру особливо в галузі рослинництва. Курс навчальної дисципліни «Системи технологій в галузі рослинництва» займає чільне місце в освітній програмі для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти на базі ПЗСО спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та покликаний ознайомити слухачів з технологічними особливостями вирощування сільськогосподарських культур для одержання конкурентоздатної і екологічно чистої продукції.

2. Мета та цілі курсу. Підготовка фахівця економічного напрямку неможлива без володіння теоретичними та практичними знаннями технологій вирощування сільськогосподарських культур, переробкою та зберіганням продукції рослинництва тому метою вивчення дисципліни «Системи технологій в галузі рослинництва» є навчити майбутніх спеціалістів розробляти, реалізувати удосконалювати інтенсивні технології у рослинництві з метою забезпечення високої рентабельності виробництва шляхом одержання ґрунтовних знань теоретичних і практичних проблем вирощування, переробки та зберігання рослинницької продукції.

3. Формат курсу – очний, заочний.

4. Результати навчання. Програмними результатами навчання при вивченні навчальної дисципліни є:
ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

- ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.
- ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
- ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації

5. Пререквізити. Дисципліна «Системи технологій в галузі рослинництва» займає чільне місце в освітній програмі для підготовки спеціалістів економічного спрямування. Вона є базою для подальшого поглибленого вивчення таких дисциплін як «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Організація агробізнесу та підприємництва» та інші.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання.

1. Повні тексти лекцій.
2. Повний перелік контрольних питань з дисципліни.
3. Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій.
4. Презентаційний мультимедійний матеріал для читання лекцій.
5. Теми семінарських занять.
6. Методичні вказівки для виконання практичних робіт.
7. Тестові завдання для проведення поточного контролю.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
згідно розкладу, 2 год	Новітні технології у рослинництві. Історія становлення і умови їх реалізації.	лекція
згідно розкладу, 2 год	Агрокліматичне районування сільськогосподарських культур	лекція
згідно розкладу, 2 год	Характеристика технологій з різним рівнем інтенсифікації виробництва	лекція
згідно розкладу, 2 год	Сорт (гібрид) основа технології в рослинництві	лекція
згідно розкладу, 2 год	Забезпечення інтенсивних технологій	лекція
згідно розкладу, 2 год	Технології вирощування основних польових культур	лекція
згідно розкладу, 2 год	Органічне рослинництво	лекція
згідно розкладу, 4 год	Агрокліматичне районування сільськогосподарських культур	практична робота
згідно розкладу, 2 год	Характеристика технологій з різним рівнем інтенсифікації виробництва	практична робота

згідно розкладу, 2 год	Сорт (гібрид) основа технології в рослинництві	практична робота
згідно розкладу, 2 год	Забезпечення інтенсивних технологій	практична робота
згідно розкладу, 2 год	Технології вирощування основних польових культур	практична робота
згідно розкладу, 2 год	Органічне рослинництво	практична робота

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	Система технологій в галузі тваринництва
E-mail:	nataliya.den.26@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/index.php?categoryid=82

1.Коротка анотація до курсу – курс система технологій галузей в сільському господарстві для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого «бакалаврського» рівня на основі ПЗСО дає їм теоретичні та практичні знання з питань: розведення, годівлі сільськогосподарських тварин, основ технологій виробництва продукції тваринництва з метою підготовки високоякісного спеціаліста.

Тваринництво є однією із основних галузей сільськогосподарського виробництва, яке об'єднує різні складні системи, що складається з тварин, людей, технічних засобів, будівель де зосереджені процеси утримання, розведення та використання тварин, а також обробка та утилізація їхньої продукції. Тварини та їх продукція використовується, як продукт харчування для людей та сировина для переробної, легкої та іншої промисловості. В залежності від виду тварин. Що розводяться виділяють наступні галузі, скотарство, свинарство, вівчарство, птахівництво, хутрове звірівництво, бджільництво, рибицтво та інші. В силу різних біологічних особливостей тварин ці галузі мають специфіку у виробництві, переробці, зберіганні та оцінці якості одержуваної продукції.

2. Мета та цілі курсу - Мета: навчальної дисципліни полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців з необхідними знаннями і навичками щодо сучасних технологій виробництва високоякісної продукції тваринництва.

Особливу роль у засвоєнні матеріалу навчальної дисципліни і формуванні професійних умінь відведено практичним заняттям та самостійній роботі студента. У процесі навчання, для кращого засвоєння навчального матеріалу та активізації пізнавальної діяльності студентів, необхідно широко використовувати наочні посібники, технічні засоби навчання та комп'ютерну техніку.

3. Формат курсу -

Очний:

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

4. Результати навчання –

Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

5. Пререквізити – оволодіти наступними курсами: рослинництво, механізація.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – презентації до лекцій, альбоми порід сільськогосподарських тварин, робочі зошити для виконання лабораторних робіт, тестові завдання для контролю знань в розрізі тем, контрольні питання для проведення заліку, стенди та плакати по темах, колекція відеофільмів, каталоги плідників різних років використання, колекція муляжів сільськогосподарських тварин, методичні розробки для проведення комплексних контрольних робіт.

7. Схема курсу

Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, груповою робота</i>
Тема 1. Тваринництво – галузь сільськогосподарського виробництва, його продукція, перспективи розвитку	Лекція
Тема 2. Основи розведення та гігієни тварин	Лекція Лабораторна робота
Тема 3. Основи годівлі тварин	Лекція Лабораторна робота
Тема 1. Технологія виробництва молока та яловичини	Лекція Лабораторна робота
Тема 2. Технологія виробництва свинини	Лекція Лабораторна робота
Тема 3. Технологія виробництва продукції вівчарства та козівництва	Лекція Лабораторна робота
Тема 4. Технологія виробництва продукції сільськогосподарської птиці	Лекція Лабораторна робота

Тема 5. Використання коней у народному господарстві	Лекція
Тема 6. Основи рибництва	Лекція
Тема 7. Технологія виробництво продукції бджільництва	Лекція Лабораторна робота
Тема 8. Технологія виробництво продукції кролівництва та хутрового звірівництва	Лекція

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Інженерно-технічний факультет
Кафедра агроінженерії і системотехніки

Назва курсу	СИСТЕМА ТЕХНОЛОГІЙ В ГАЛУЗІ МЕХАНІЗАЦІЇ ТА ЕЛЕКТРИФІКАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
E-mail:	nikolaykorchak@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1546

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Система технологій в галузі механізації та електрифікації сільського господарства» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр». Експлуатаційні властивості машинно-тракторних агрегатів. Технологічно-транспортні процеси у сільському господарстві. Обґрунтування оптимального складу машинно-тракторного агрегату. Складання операційно-технологічної карти на польову механізовану роботу.

2. Мета та цілі курсу - Метою навчальної дисципліни «Система технологій в галузі механізації та електрифікації сільського господарства» є надання глибоких знань з теоретичної і практичної підготовки студентам для ефективного використання сільськогосподарської техніки щодо забезпечення технологічних процесів вирощування та збирання сільськогосподарських культур.

Завдання полягає в тому, щоб студенти в процесі вивчення дисципліни «Система технологій в галузі механізації та електрифікації сільського господарства» визначали і оцінювати техніко-експлуатаційні показники роботи транспортних агрегатів, виявляли шляхи їх покращення; обґрунтовували принципи побудови виробничих процесів у рослинництві; проводили розрахунки технологічно-транспортних процесів у сільському господарстві; обґрунтовували склад і режим роботи основних, транспортних і допоміжних машинних агрегатів; визначали агротехнічні, технічні, експлуатаційні

показники роботи машинно-тракторних агрегатів; розробляли технологічні карти вирощування і збирання сільськогосподарських культур; обґрунтовували кількісний склад і структуру машинно-тракторного парку господарства.

3. Формат курсу – Очний.

Змішаний - *курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;*

Заочний (дистанційний) - *курс без очної складової.*

4. Результати навчання – У результаті вивчення навчальної дисципліни «Система технологій в галузі механізації та електрифікації сільського господарства» фахівець повинен:

- знати теорію і практику ефективного використання сільськогосподарської техніки щодо забезпечення технологічних процесів вирощування та збирання сільськогосподарських культур.

- уміти визначати і оцінювати техніко-експлуатаційні показники роботи агрегатів, виявляти шляхи їх покращення; обґрунтовувати принципи побудови виробничих процесів у рослинництві; проводити розрахунки технологічно-транспортних процесів у сільському господарстві; обґрунтовувати склад і режим роботи основних, транспортних і допоміжних машинних агрегатів; визначати агротехнічні, технічні, експлуатаційні показники роботи машинно-тракторних агрегатів; розробляли технологічні карти вирощування і збирання сільськогосподарських культур; обґрунтовувати кількісний склад і структуру машинно-тракторного парку господарства.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Вища математика» та «Інформатика».

6. Технічне й програмне забезпечення / обладнання

1. Комп'ютер.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Повні тексти лекцій.
4. Роздатковий ілюстративний матеріал.
6. Презентаційний матеріал для читання лекцій.
7. Методичні вказівки для виконання практичних занять.
8. Тестові завдання для проведення поточного контролю.
9. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Вступ. Загальна характеристика галузі та особливості технологічних процесів у сільському господарстві.
Тема 2. Система технологій та особливості виробничих процесів у сільському господарстві.
Тема 3. Технічне забезпечення та засоби для проведення виробничих операцій.
Тема 4. Транспортне забезпечення операційних процесів.
Тема 5. Функціонування процесів механізованої технології.
Тема 6. Загальні принципи організації виробничого процесу.
Тема 7. Основи комплектування і використання машинно-тракторних агрегатів.
Розробка технологічної карти вирощування і збирання озимої пшениці.
Розробка технологічної карти вирощування і збирання кукурудзи.
Розробка технологічної карти вирощування і збирання цукрових буряків.
Розрахунок техніко-економічних показників використання машинно-тракторного агрегату.
Комплектування машинно-тракторного агрегату.
Обґрунтування оптимального складу машинно-тракторного агрегату.
Аналіз показників використання машинно-тракторного парку.
Складання операційно-технологічної карти на польову механізовану роботу.

8. Підсумковий контроль

Залік за умов виконання навчальної програми

СИЛАБУС
Подільський державний аграрно-технічний університет
Економічний факультет
Кафедра математичних дисциплін, інформатики і моделювання

Назва курсу	Математичні методи та моделі
E-mail:	mdm@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1912

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Математичні методи та моделі» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр» і передбачає вивчення студентами тих розділів математичних дисциплін, які будуть використовуватись при викладанні інших суміжних і спеціальних дисциплін.

2. Мета та цілі курсу - Метою викладання курсу "Математичні методи і моделі" є формування у майбутніх спеціалістів сучасного підходу до аналізу економічних процесів в умовах ринкової економіки та формування знань щодо методології та інструментарію побудови та адекватного використання різних типів економіко-математичних моделей.

Завданням дисципліни є засвоєння студентами основних принципів та інструментарію щодо постановки задач, основних методів їх розв'язування та аналізу з метою широкого використання в економіці; подання у систематизованій формі теоретичних відомостей про методи економіко-математичного моделювання, пошуку екстремумів функцій різних типів як при наявності обмежень, так і без них; формування практичних навички застосування математичних методів для розв'язування реальних виробничих, економічних, технічних і управлінських задач; підвищення рівня професійної підготовки майбутніх економістів за рахунок сучасних досягнень в галузі прикладної математики; поглиблення знань з питань, які стосуються коректності постановки задач, економіко-математичного моделювання і обчислювального

експерименту, дослідження ефективності чисельних методів розв'язування математичних задач за допомогою аналізу та інтерпретації отриманих результатів.

3. Формат курсу - Очний

Змішаний - *курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;*

Заочний (дистанційний) - *курс без очної складової.*

4. Результати навчання – У результаті вивчення навчальної дисципліни фахівець повинен: знати та застосовувати отримані теоретичні знання, наукові та технічні методи для вирішення науково-технічних проблем і задач, уміти розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування з використанням теорій та методів сучасної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування. Знання, придбані студентами при вивченні дисципліни, активно використовуються при вивченні макро- і мікроекономіки, теорії економічного аналізу, економіки підприємств, бухгалтерського обліку, фінансів підприємств, при написанні курсових, дипломних і магістерських робіт, а також у різноманітній практичній діяльності.

Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

5. Пререквізити здобувач вищої освіти до початку засвоєння навчального матеріалу, з дисципліни «Математичні методи та моделі» повинен володіти матеріалом наступних курсів – шкільний курс «Математики», «Інформатики» та дисциплінами, що повинні бути вивчені студентами: «Вища математика», «Теорія імовірностей і математична статистика» і „Основи економічної теорії”.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Тексти лекцій.
4. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Концептуальні аспекти математичного моделювання. Моделі задач лінійного програмування та методи їх розв'язування
Тема 2. Теорія двоїстості та кількісний аналіз оптимізаційних розрахунків
Тема 3. Транспортна задача
Тема 4. Задачі цілочислового лінійного програмування та методи їх розв'язання
Тема 5. Нелінійні оптимізаційні моделі економічних систем.
Тема 6. Динамічне програмування
Тема 7. Елементи теорії ігор

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

Силабус
Подільський державний аграрно-технічний університет
Навчально-науковий інститут енергетики
Кафедра математичних дисциплін, інформатики і моделювання

Назва курсу	Вища математика
E-mail:	mdm@pdatu.edu.ua nata.marchuk2205@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1011

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Вища математика» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр».

2. Мета та цілі курсу - Метою навчальної дисципліни «Вища математика» є формування у майбутніх фахівців базових теоретичних знань і практичних умінь і навиків для розв'язування економічних задач у професійній діяльності, вмінь аналітичного мислення та математичного формування прикладних задач. Формування комунікативної компетентності здобувача вищої освіти..

3. Формат курсу - Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

4. Результати навчання – У результаті вивчення навчальної дисципліни фахівець повинен: знати та застосовувати отримані теоретичні знання, наукові та технічні методи для вирішення науково-технічних проблем і задач економіки, уміти використовувати методи та моделі розділів вищої математики, без яких неможливо проведення практичних розрахунків, вміти будувати прості математичні моделі.

ПРН6. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

5. Пререквізити здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – шкільний курс «Математики», «Фізики», «Інформатики», «Вища математики»

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Тексти лекцій.
4. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 1. Вступ. Визначники другого, третього та вищих порядків. Матриці.	лекція
Згідно розкладу	Тема 2. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь.	лекція

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 3. Поняття вектора, лінійні операції над векторами. Вектори на площині та в просторі. Скалярний, векторний, добуток двох векторів і мішаний добуток трьох векторів	лекція
Згідно розкладу	Тема 4. Метод координат. Рівняння лінії на площині. Пряма на площині. Площина та пряма в просторі.	лекція
Згідно розкладу	Тема 5 Криві другого порядку на площині.	лекція
Згідно розкладу	Тема 6. Множини. Функції та їх властивості. Границя функції, розкриття неозначеностей.	лекція
Згідно розкладу	Тема 7. Похідна та диференціал функції.	лекція
Згідно розкладу	Тема 8. Застосування похідної функції до дослідження функцій та розв'язування оптимізаційних задач.	лекція
Згідно розкладу	Тема 9. Невизначений інтеграл та його властивості. Основні методи інтегрування.	лекція
Згідно розкладу	Тема 10. Задачі, що приводять до поняття визначеного інтеграла. Визначений інтеграл, його властивості та обчислення.	лекція
Згідно розкладу	Тема 11. Невласні інтеграли.	лекція

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 12. Застосування визначеного інтеграла до розв'язування геометричних задач, задач механіки.	лекція
Згідно розкладу	Тема 13. Функції кількох змінних. Частинні похідні та повний диференціал. Екстремум функції двох змінних. Емпіричні формули.	лекція
Згідно розкладу	Тема 14. Диференціальні рівняння першого порядку.	лекція
Згідно розкладу	Тема 15. Диференціальні рівняння другого порядку.	лекція
Згідно розкладу	Тема 16. Лінійні диференціальні рівняння другого порядку зі сталими коефіцієнтами.	лекція
Згідно розкладу	Тема 17. Фундаментальна система розв'язків. Характеристичне рівняння. Формули загальних розв'язків.	лекція
Згідно розкладу	Тема 18. Числові ряди та їх властивості. Степеневі ряди та їх властивості. Ряди Фур'є. Інтеграл Фур'є.	лекція
Згідно розкладу	Обчислення визначників другого, третього та вищих порядків. Дії над матрицями, відшукування оберненої.	Практична робота
Згідно розкладу	Розв'язування системи лінійних алгебраїчних рівнянь методами Крамера, матричним, Гауса	Практична робота

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Поняття вектора, лінійні операції над векторами. Вектори на площині та в просторі.	Практична робота
Згідно розкладу	Скалярний та векторний добуток двох векторів, мішаний добуток трьох векторів.	Практична робота
Згідно розкладу	Метод координат. Рівняння лінії на площині. Пряма на площині. Площина та пряма у просторі.	Практична робота
Згідно розкладу	Поняття функції та її властивості. Границя функції, розкриття неозначеностей.	Практична робота
Згідно розкладу	Похідна та диференціал функції. Таблиця похідних.	Практична робота
Згідно розкладу	Відшукування похідної складної функції.	Практична робота
Згідно розкладу	Застосування похідної функції до дослідження функцій та розв'язування оптимізаційних задач.	Практична робота
Згідно розкладу	Невизначений інтеграл та його властивості. Основні методи інтегрування.	Практична робота
Згідно розкладу	Задачі, що приводять до поняття визначеного інтеграла. Визначений інтеграл, його властивості та обчислення.	Практична робота
Згідно розкладу	Застосування визначеного інтеграла до розв'язування	Практична робота

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
	геометричних задач, задач механіки.	
Згідно розкладу	Застосування визначеного інтеграла до розв'язування геометричних задач, задач механіки.	Практична робота
Згідно розкладу	Поняття функції кількох змінних. Відшукування частинних похідних та повного диференціала. Екстремум функції двох змінних. Емпіричні формули.	Практична робота
Згідно розкладу	Знаходження екстремуму функції двох змінних. Емпіричні формули	Практична робота
Згідно розкладу	Розв'язування диференціальних рівнянь першого порядку.	Практична робота
Згідно розкладу	Розв'язування Диференціальні рівняння другого порядку. Лінійні диференціальні рівняння другого порядку зі сталими коефіцієнтами.	Практична робота
Згідно розкладу	Лінійні диференціальні рівняння другого порядку зі сталими коефіцієнтами.	Практична робота
Згідно розкладу	Подвійний інтеграл, його обчислення та застосування до розв'язування задач геометрії та механіки.	Практична робота
Згідно розкладу	Криволінійні інтеграли 1-го та 2-го роду, їх обчислення та застосування до розв'язування геометричних і фізичних задач.	Практична робота

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Числові ряди та їх властивості. Основні ознаки.	Практична робота
Згідно розкладу	Степеневі ряди та їх властивості. Відшукування області збіжності. Ряди Фур'є. Інтеграл Фур'є	Практична робота

8. Підсумковий контроль.

Екзамен за умови виконання навчальної програми

Силабус

**Подільський державний аграрно-технічний університет
Інженерно-технічний факультет
Кафедра фізичного виховання**

Назва курсу	Фізичне виховання
E-mail:	kafedrapdatu@gmail.com

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Фізичне виховання» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр».

2. Мета та цілі курсу - є формування фізичної культури студента і здатності реалізувати її в соціально-професійній, фізкультурно-спортивній діяльності та в сім'ї.

Заняття з фізичного виховання передбачають вирішення таких виховних, освітніх та оздоровчих завдань:

- виховання потреби у фізичному самовдосконаленні і здоровому способі життя;
- формування системи теоретичних знань і практичних умінь у сфері фізичної культури;
- забезпечення необхідного рівня професійної готовності майбутніх фахівців, який включає фізичну підготовленість, тренованість, працездатність, розвиток професійно значущих фізичних якостей та психомоторних здібностей;
- повноцінне використання засобів фізичної культури для профілактики захворювань, збереження та зміцнення здоров'я, оволодіння вміннями з самоконтролю у процесі фізкультурно-спортивних занять;
- залучення студентів до активної фізкультурно-спортивної діяльності щодо засвоєння цінностей фізичної культури та набуття досвіду використання отриманих знань для всебічного розвитку особистості.

3. Формат курсу - Очний

Курс має структуру, завдання, систему оцінювання.

4. Результати навчання – знати :

- систему фізичного виховання у ВНЗ;
  - основи здорового способу життя студента;
  - оздоровче і прикладне значення занять фізичною культурою і спортом;
  - основи раціонального харчування;
  - основи методики загартування;
  - правила гри з видів спорту;
- уміти:**
- самостійно виконувати фізичні вправи, комплекси вправ ранкової гімнастики і виконувати їх;
  - володіти технічною підготовкою гри та суддівською практикою у футбол, волейбол, баскетбол, настільний теніс, гандбол, у легкій атлетиці;
  - займатися одним із обраних видів спорту;
  - щоденно виконувати загартувальні процедури.

5. Пререквізити - відсутні

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Тренажери.
2. Спортивний інвентар.
2. Мультимедійний матеріал по видах спорту.
4. Тексти методичних рекомендацій

7. Схема курсу

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 1. <u>Легка атлетика.</u> Тема 1. 1. Вправи загального розвитку та спеціально-підготовчі вправи. Техніка бігу на короткі дистанції.	практичне заняття

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 1. 2. Оволодіння та удосконалення техніки естафетного бігу.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 1.3. Розвиток швидкісно-силових якостей засобом стрибкових вправ.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 1.4. Контроль виконання технічних елементів. Виконання контрольних нормативів Т1 і Т2.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 2. <u>Футбол, гандбол, теніс настільний.</u> Тема 2.1. Вправи загального розвитку, спеціально - підготовчі вправи футболістів (тенісистів, гандболістів). Оволодіння та удосконалення техніки гри у футбол.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 2.2. Контроль розвитку швидкісно-силових якостей. Контроль виконання технічних елементів і нормативів Т3 і Т4.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 3. <u>Атлетизм.</u> Тема 3.1. Сприяння розвитку сили та статичної витривалості на організм студента засобами силової підготовки.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 3.2. Розвиток загальної координації та рівноваги	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 3.3. Контроль виконання технічних елементів. Виконання контрольних нормативів Т5 і Т6.	практичне заняття

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 4. <u>Волейбол.</u> Тема 4.1. Вправи загального розвитку, спеціально-підготовчі вправи волейболістів. Оволодіння та удосконалення техніки гри у волейбол.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 4.2. Контроль виконання технічних елементів. Виконання контрольних нормативів Т1 і Т2.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 5. <u>Баскетбол.</u> Тема 5.1. Оволодіння та удосконалення техніки та тактики гри у баскетболі .	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 5.2. Контроль виконання технічних елементів. Виконання контрольних нормативів Т3 і Т4.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 6. <u>Легка атлетика.</u> Тема 6.1. Удосконалення координаційних здібностей та техніки штовхання ядра.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 6.2. Удосконалення техніки бігу на короткі дистанції (низький старт,стартовий розгін,біг по дистанції,фінішування)	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 6.3.Розвиток швидкісно-силових якостей засобом стрибкових вправ.	практичне заняття

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 6.4. Контроль виконання технічних елементів. Виконання контрольних нормативів Т5 і Т6..	практичне заняття

8. Підсумковий контроль – залік

Умови допуску до підсумкового контролю	Повне виконання навчального плану
--	-----------------------------------

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу

Назва курсу	ПОДАТКОВА СИСТЕМА
E-mail:	ovcharss15@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1556

1. Коротка анотація до курсу – Програма дисципліни «Податкова система» спрямована на вивчення принципів, які покладені у концептуальну платформу побудови податкової системи держави, визначення сутності та організації функціонування податкової системи, що становить засади її ефективного функціонування. Вивчення дисципліни «Податкова система» передбачає гармонічне поєднання теоретичних знань та практично орієнтованих навичок, що дозволяє усвідомити, яким чином забезпечується через бюджет певний перерозподіл доходів, і водночас обмежується, виходячи з необхідності забезпечення достатніх стимулів для продуктивної діяльності найбільш активних членів суспільства та недопущення формування утриманської ідеології окремих верств населення.

2. Мета та цілі курсу – формування системи теоретичних і практичних знань щодо сутності та основних принципів діяльності податкової системи, її структури і законодавчих засад.

3. Формат курсу - Очний

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання - знати та розуміти економічну сутність податків; історію розвитку податків; становлення податків принципи оподаткування та принципи побудови податкової системи; механізм сплати податків; відповідальність платників податків і санкцій за порушення законодавства; принципи організації податкової служби, склад і структура податкових органів; особливості податкових систем зарубіжних країн; вміти вільно орієнтуватися в теоретичних та практичних проблемах податкової системи; вміло використовувати методи і процедури оподаткування на практиці; прогнозувати і знаходити шляхи оптимізації податків; формувати та обґрунтовувати власну думку про стан податкової системи.

5. Пререквізити - ефективність засвоєння змісту дисципліни «Податкова система» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Аналіз господарської діяльності підприємств», «Фінанси», «Статистика».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних робіт.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Економічний зміст і класифікація податків 1. Економічний зміст та функції податків 2. Сутність і види податків 3. Принципи оподаткування 4. Платники податків, їх права та обов'язки
Тема 2. Податкова система і податкова політика 1. Сутність і зміст податкової системи. 2. Умови набуття оподаткуванням системності. Об'єкт, база оподаткування та її одиниця виміру. 3. Вимоги до побудови податкової системи, вихідні принципи. 4. Податкова політика держави
Тема 3. Державна податкова служба України 1. Структура державної податкової служби. 2. Завдання та функції державної податкової служби.
Тема 4: Податок з доходів фізичних осіб

1. Платники податку на доходи фізичних осіб. Об'єкт і база оподаткування.
2. Особливості визначення бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
3. Ставки ПДФО.
4. Пільги зі сплати ПДФО.
5. Податкові знижки з ПДФО.
6. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету.
7. Порядок оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна.
8. Порядок оподаткування операцій з продажу об'єктів рухомого майна

Тема 5. Податок на прибуток підприємств

1. Прямі податки. Податок на прибуток підприємств.
2. Платники податку на прибуток, ставка податку, визначення об'єкту оподаткування.
3. Фінансовий результат. Податкові різниці.
4. Амортизація основних засобів з метою визначення розміру податку на прибуток.
5. Пільги щодо сплати податку на прибуток.
6. Розрахунок суми податку на прибуток. Податковий період.

Тема 6: Податок на додану вартість (ПДВ)

1. Пільги, щодо сплати ПДВ
2. Операції, що оподатковуються за ставкою 0%.
3. Порядок оподаткування ПДВ. Терміни подання звітності

Тема 7. Акцизний податок і мито

1. Платники акцизного податку. База оподаткування
2. Ставки та особливості сплати акцизного податку
3. Порядок і терміни сплати податку
4. Марки акцизного податку
5. Платники мита. База оподаткування митом. Ставка мита
6. Митний контроль. Види митних режимів

Тема 8. Єдиний податок

1. Види діяльності, що дозволяють застосування спрощеної системи оподаткування. Ставка єдиного податку
2. Особливості застосування підвищеної ставки та подвійного розміру податку
3. Обмеження по застосуванню спрощеної системи оподаткування.
4. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої - третьої груп
5. Особливості обрання спрощеної системи оподаткування.

Тема 9. Рентні платежі

1. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин
2. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин
3. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України

4. Рентна плата за спеціальне використання води   5. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів   6. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України.

<p style="text-align: center;">Тема 10: Місцеві податки і збори</p> <ul style="list-style-type: none">
1. Податок на майно
2. Збір за місця для паркування транспортних засобів
3. Туристичний збір
---

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет економічний
кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
E-mail:	nonnakoval69@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1740

1. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Підприємницька діяльність» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр».

2. Мета та цілі курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» є отримання студентами базових знань з питань організації і функціонування підприємницької діяльності, її менеджменту та державного регулювання – складових основ підприємництва в умовах ринкових економічних відносин. А на основі цього підготовка висококваліфікованих, добросовісних, чесних і національно свідомих підприємців – основної фігури підприємницької діяльності.

Завданням вивчення дисципліни – обґрунтування послідовних кроків у підприємницькій діяльності – від розроблення маркетингової стратегії під час заснування власного підприємства до виявлення й використання факторів процвітання фірми; від інвестиційного задуму до форм його фактичного втілення в умовах ринкового середовища, що динамічно змінюється, а саме: з'ясування змісту ринкових економічних відносин і їх відмінності від командно-адміністративної системи управління; набуття навичок в організації підприємницької й управлінської діяльності; оволодіння методами оцінки ефективності підприємництва в умовах ринкових економічних відносин.

3. Формат курсу:

Очний.

Заочний (дистанційний) – курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання – В результаті вивчення дисципліни забезпечується досягнення таких програмних результатів навчання: використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати; застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці; володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких,

торговельних і біржових структур; використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів; вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів; знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності; застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм; знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити – ефективність засвоєння змісту дисципліни «Підприємницька діяльність» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: «Історія економіки та економічної думки», «Теорія економічного аналізу», «Облік і оподаткування», «Основи економічної науки», «Мікро і макроекономіка».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
За розкладом	<p>Тема 1. Об'єктивні основи розвитку підприємництва</p> <p>1.1. Зміст, предмет і мета вивчення дисципліни «Підприємницька діяльність».</p> <p>1.2. Роль і місце курсу в економічній теорії, господарській практиці та формуванні ринкового мислення, у підготовці спеціалістів економічних служб до праці в умовах ринку.</p> <p>1.3. Об'єктивні основи розвитку підприємництва в ринковій економіці.</p> <p>1.4. Економічна свобода. Її зміст і роль у розвитку підприємництва.</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема 1. Об'єктивні основи розвитку підприємництва</p> <p>Завдання: Ознайомитися з предметом, методами, завданнями вивчення дисципліни «Підприємницька діяльність». Засвоїти роль і місце курсу в економічній теорії, господарській практиці та формуванні ринкового мислення, у підготовці спеціалістів економічних служб до праці в умовах ринку. Об'єктивні основи розвитку підприємництва в ринковій економіці. Економічна свобода. Її зміст і роль у розвитку підприємництва</p>	Семінар, групова робота
За розкладом	Тема 2. Основні функції підприємництва	Лекція

	<p>2.1. Створення матеріальних благ та прибутку – основна функція підприємництва.</p> <p>2.2. Суб'єкти підприємницької діяльності.</p> <p>2.3. Підприємство як організаційна структура підприємництва.</p> <p>2.4. Основні види та форми підприємництва, їх класифікація.</p>	
За розкладом	<p>Тема 2. Основні функції підприємництва</p> <p>Завдання: Засвоїти основну функцію підприємництва – створення матеріальних благ та прибутку. Суб'єкти підприємницької діяльності. Підприємство як організаційна структура підприємництва. Засвоїти основні види та форми підприємництва, їх класифікація.</p>	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	<p>Тема 3. Організація, заснування, функціонування та регулювання підприємницької діяльності в Україні</p> <p>3.1. Загальні умови створення підприємства.</p> <p>3.2. Статутний Фонд підприємства. Порядок утворення статутного фонду підприємства.</p> <p>3.3. Державна реєстрація підприємства.</p> <p>3.4. Статут підприємства. Основі розділи статуту.</p> <p>3.5. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності.</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема 3. Організація, заснування, функціонування та регулювання підприємницької діяльності в Україні</p> <p>Завдання: Засвоїти загальні умови створення</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота

	підприємства. Статутний Фонд підприємства. Порядок утворення статутного фонду підприємства. Державна реєстрація підприємства. Статут підприємства. Основі розділи статуту. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності.	
За розкладом	Тема 4. Конкуренція та аналіз впливу конкуренції на підприємницьку діяльність 4.1. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва. 4.2. Бізнес-план як інструмент підприємницької діяльності. 4.3. Аналіз впливу конкуренції на підприємницьку діяльність. 4.4. Шляхи розвитку підприємництва. Показники інтенсифікації та підвищення ефективності підприємницької діяльності.	Лекція
За розкладом	Тема 4. Конкуренція та аналіз впливу конкуренції на підприємницьку діяльність Завдання: Засвоїти поняття конкуренції як засобу реалізації підприємництва. Бізнес-план як інструмент підприємницької діяльності. Аналіз впливу конкуренції на підприємницьку діяльність. Шляхи розвитку підприємництва. Показники інтенсифікації та підвищення ефективності підприємницької діяльності.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 5. Демоніфікація економіки та підприємництва й антимонопольна діяльність держави	Лекція

	<p>5.1. Монополії і монопольне становище та їх вплив на розвиток економічних відносин.</p> <p>5.2. Антимонопольна діяльність держави в умовах ринкової економіки.</p> <p>5.3. Антимонопольний комітет України. Основні аспекти його діяльності.</p>	
За розкладом	<p>Тема 5. Демонopolізація економіки та підприємництва й антимонопольна діяльність держави</p> <p>Завдання: Засвоїти поняття монополії і монопольне становище та їх вплив на розвиток економічних відносин. Антимонопольна діяльність держави в умовах ринкової економіки. Антимонопольний комітет України. Основні аспекти його діяльності.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	<p>Тема 6. Державне регулювання та підтримка підприємництва</p> <p>6.1. Необхідність державного регулювання підприємництва.</p> <p>6.2. Зміст, функції та форми державного регулювання економіки.</p> <p>6.3. Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю.</p> <p>6.4. Державна підтримка як один із головних аспектів державного регулювання підприємництва.</p> <p>6.5. Бюджет і податкова система в регулюванні підприємництва.</p>	Лекція
За розкладом	Тема 6. Державне регулювання та підтримка	Практичне заняття, індивідуальна робота

	<p>підприємництва</p> <p>Завдання: Засвоїти необхідність державного регулювання підприємництва. Зміст, функції та форми державного регулювання економіки. Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю. Державна підтримка як один із головних аспектів державного регулювання підприємництва. Бюджет і податкова система в регулюванні підприємництва.</p>	
За розкладом	<p>Тема 7. Фінанси, банки та кредит, їх роль у системі підприємництва</p> <p>7.1. Сутність фінансів суб'єктів підприємницької діяльності.</p> <p>7.2. Роль банків у забезпеченні функціонування підприємницьких структур.</p> <p>7.3. Суть та функції кредиту. Банківське кредитування суб'єктів господарювання: види, принципи, організація.</p> <p>7.4. Форми небанківського кредитування, їх характеристика.</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема 7. Фінанси, банки та кредит, їх роль у системі підприємництва</p> <p>Завдання: Засвоїти сутність фінансів суб'єктів підприємницької діяльності. Роль банків у забезпеченні функціонування підприємницьких структур. Суть та функції кредиту. Банківське кредитування суб'єктів господарювання: види, принципи, організація. Форми небанківського</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота

	кредитування, їх характеристика.	
За розкладом	<p>Тема 8. Правовий статус і етика підприємця</p> <p>8.1. Правовий статус підприємця, його місце і роль в організації (підприємстві).</p> <p>8.2. Типи керівників і ділова етика сучасного керівника (підприємця, менеджера).</p> <p>8.3. Психологія та етика керівника.</p> <p>8.4. Планування особистої праці менеджера.</p> <p>8.5. Організація управлінської праці і забезпечення ефективності діяльності фірми.</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема 8. Правовий статус і етика підприємця</p> <p>Завдання: З'ясувати правовий статус підприємця, його місце і роль в організації (підприємстві). Типи керівників і ділова етика сучасного керівника (підприємця, менеджера). Психологія та етика керівника. Планування особистої праці менеджера. Організація управлінської праці і забезпечення ефективності діяльності фірми.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	<p>Тема 9. Економічна ефективність підприємницької діяльності</p> <p>9.1. Критерій, методи і показники ефективності.</p> <p>9.2. Оцінювання фінансового стану сільськогосподарського підприємства та його виробничо-фінансових результатів.</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема 9. Економічна ефективність підприємницької діяльності</p> <p>Завдання: Засвоїти критерії, методи і показники ефективності. Здійснити оцінювання</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота

	фінансового стану підприємства та його виробничо-фінансових результатів. Аналіз рентабельності підприємства. Оцінювання ділової активності підприємства.	
--	---	--

8. Система оцінювання та вимоги

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет економічний
кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ
Е-mail кафедри:	ep@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1184

- 1. Коротка анотація до курсу** - Навчальна дисципліна «Історія економіки та економічної думки» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітнього ступеня «Бакалавр». Опанування даної навчальної дисципліни створює базу для майбутнього засвоєння багатьох інших дисциплін бакалаврського рівня підготовки та формує теоретичне підґрунтя університетського рівня підготовки бакалаврів. Вивчення навчальної дисципліни - є вивчення сутності, характерних рис, закономірностей, форм прояву розвитку господарства країн світу і України в історичному минулому та економічної думки з метою розширення можливостей студентів; формування повноцінного особистісного і професійного розвитку студента.
- 2. Мета та цілі курсу** - формування у студентів системи знань з порівняльного історико-економічного аналізу моделей розвитку світового господарства та економічних категорій, концепцій, економічних теорій на основі глибокого вивчення господарського досвіду та економічної думки минулих поколінь у різних країнах і в різні епохи; поглиблення знань з історії економіки та економічної думки; формування певних уявлень щодо зміни форм господарського розвитку в історичній послідовності, напрямків цих змін; розуміння зв'язку сучасних господарських форм та їх історичних аналогів з господарським досвідом попередніх поколінь; з'ясування джерел зародження і розвитку сучасних економічних теорій для глибокого розуміння їхньої суті.
- 3. Формат курсу:**
Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;
Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

3. Результати навчання – використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях;. застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

5. Пререквізити - здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Історія України», «Світова історія»

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Презентаційний мультимедійний матеріал.
2. Тексти лекцій.
3. Друковані роздаткові матеріали.
4. Нормативні документи
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.

Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber)

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	Тема 1. Предмет і метод «Історії економіки та економічної думки»	лекція
Згідно розкладу	Тема 2. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій	лекція
Згідно розкладу	Тема 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій	лекція
Згідно розкладу	Тема 4. Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (V-XV століття)	лекція
Згідно розкладу	Тема 5. Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII століття)	лекція

Згідно розкладу	Тема 6. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX століття)	лекція
Згідно розкладу	Тема 7. Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичного капіталізму (другу половину XIX-початок XX століття)	лекція
Згідно розкладу	Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX століття)	лекція
Згідно розкладу	Тема 9. Господарство та економічна думка в період державно - монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX століття)	лекція
Згідно розкладу	Тема 10. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX століття)	лекція
Згідно розкладу	Тема 11. Світове господарство та основні напрями економічної думки на етапі інформаційно - технологічної революції (кінець XX – початок XXI століття)	лекція
Згідно розкладу	Тема 12. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці	лекція
Згідно розкладу	Тема 13. Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки XX століття)	лекція
Згідно розкладу	Тема 14. Відновлення ринкової системи господарства в Україні (останнє десятиріччя XX – початок XXI століття)	лекція
Згідно розкладу	Заняття 1. Предмет і метод «Історії економіки та економічної думки»	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Заняття 2. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в групах
Згідно розкладу	Заняття 4. Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (V-XV століття)	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 5. Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII століття)	семінарське заняття з елементами дискусії та роботи в групах, презентації
Згідно розкладу	Заняття 6. Розвиток ринкового господарства в період	семінарське заняття з елементами дискусії та робота

	становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX століття)	в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 7. Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичного капіталізму (другу половину XIX-початок XX століття)	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX століття)	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 9. Господарство та економічна думка в період державно - монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX століття)	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 10. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX століття)	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 11. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно - технологічної революції (кінець XX – поч. XXI століття)	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 12. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 13. Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті роки XX століття)	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 14. Відновлення ринкової системи господарства в Україні (останнє десятиріччя XX – початок XXI століття)	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах

8. Система оцінювання та вимоги

Екзамен за умови виконання навчальної програми.

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	СТРАТЕГІЯ І РОЗВИТОК БІЗНЕСУ
E-mail:	kbvol@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/management.php?categoryid=272&courseid=1334

1. Коротка анотація до курсу – Навчальна дисципліна "Стратегія і розвиток бізнесу" є обов'язковою при підготовці фахівців на здобуття освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність". Основний фокус освітньої програми та спеціалізації: дисципліна спрямований на оволодіння основами фундаментальних знань та набуття практичних навиків розробки стратегії і розвитку бізнесу зі встановленим набором напрямів діяльності (цілей і способів їх досягнення) для забезпечення максимально ефективного функціонування і розвитку бізнесу за рахунок формування і раціонального використання його конкурентних переваг.

2. Мета та цілі курсу – Формування і засвоєння системи теоретичних знань та практичних навичок надання здобувачам базових знань і практичних навичок, умов, форм, методів і основного інструментарію обґрунтування стратегії і розвитку бізнесу.

Предметом курсу є: система економічних відносин бізнесу в умовах інтернаціоналізації та глобалізації.

3. Формат курсу - Очний

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання - Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовування набутих знань для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати та базові й структуровані знання для подальшого використання на практиці; володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур; використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; вміти застосовувати інноваційні підходи та вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів; застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм; знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити - ефективність засвоєння змісту дисципліни "Стратегія і розвиток бізнесу" значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін які входять до циклу загальноосвітніх економічних курсів і раніше засвоєні студентами предмети: "Основи економічної науки", "Мікро і макроекономіка", "Економіка торгівлі", "Організація торгівлі", "Підприємницька діяльність", "Міжнародна економіка", "Маркетинг" "Економічний аналіз", "Економіко-статистичне моделювання", "Логістика" та ін.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки кейсів індивідуальної роботи, рефератів, зошит для виконання практичних робіт та виконання аналітичних розрахунків.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
За розкладом	<p>Поняття «Стратегії і розвитку бізнесу», необхідність процесу її формування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція систем планування розвитку бізнесу 2. Поняття «Стратегії і розвитку бізнесу». Необхідність її формування. 3. Предмет вивчення стратегії і розвитку бізнесу. Стратегічний контекст у діяльності бізнесу. 4. Ієрархія стратегій бізнесу та етапи їх формування 5. Організація процесу розробки стратегій 	Лекція
За розкладом	<p>Поняття «Стратегії і розвитку бізнесу», необхідність процесу її формування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція систем планування розвитку бізнесу 2. Поняття «Стратегії і розвитку бізнесу». Необхідність її формування. 3. Предмет вивчення стратегії і розвитку бізнесу. Стратегічний контекст у діяльності бізнесу. 4. Ієрархія стратегій бізнесу та етапи їх формування 5. Організація процесу розробки стратегій 	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	<p>Місія та цілі і розвитку бізнесу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічне бачення як основа для формування місії та стратегічних цілей бізнесу 2. Сутність та роль місії в процесі визначення напрямку розвитку організації 3. Поняття, класифікація та вимоги, що висуваються до цілей бізнесу 	Лекція
За розкладом	<p>Місія та цілі і розвитку бізнесу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічне бачення як основа для формування місії та стратегічних цілей бізнесу 2. Сутність та роль місії в процесі визначення напрямку розвитку організації 3. Поняття, класифікація та вимоги, що висуваються до цілей бізнесу 	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	<p>Стратегічний контекст бізнесу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Системний функціональний аналіз внутрішнього стану бізнесу 	Лекція

	<p>2. Джерела і способи діагностики. Декомпозиція функцій та цілей бізнесу</p> <p>3. Загальна оцінка середовища бізнесу. SWOT-аналіз</p>	
За розкладом	<p>Стратегічний контекст бізнесу</p> <p>1. Системний функціональний аналіз внутрішнього стану бізнесу</p> <p>2. Джерела і способи діагностики. Декомпозиція функцій та цілей бізнесу</p> <p>3. Загальна оцінка середовища бізнесу. SWOT-аналіз</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	<p>Оцінювання зовнішнього середовища бізнесу</p> <p>1. Загальні поняття про середовище підприємства</p> <p>2. Діагностика і прогноз макросередовища</p> <p>3. Аналіз і прогнозування мікросередовища</p> <p>4. Оцінка загроз і можливостей зовнішнього середовища</p>	Лекція
За розкладом	<p>Оцінювання зовнішнього середовища бізнесу</p> <p>1. Загальні поняття про середовище підприємства</p> <p>2. Діагностика і прогноз макросередовища</p> <p>3. Аналіз і прогнозування мікросередовища</p> <p>4. Оцінка загроз і можливостей зовнішнього середовища.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	<p>Аналіз стратегічного потенціалу бізнесу</p> <p>1. Системний функціональний аналіз внутрішнього стану підприємства</p> <p>2. Джерела і способи діагностики.</p> <p>3. Оцінка стратегічного потенціалу бізнесу</p>	Лекція
За розкладом	<p>Аналіз стратегічного потенціалу бізнесу</p> <p>1. Системний функціональний аналіз внутрішнього стану підприємства</p> <p>2. Джерела і способи діагностики.</p> <p>3. Оцінка стратегічного потенціалу бізнесу</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	<p>Стратегії бізнесу (конкурентні стратегії)</p> <p>1. Поняття про конкурентні стратегії бізнесу</p> <p>2. Характеристика загальноприйнятих конкурентних стратегій</p> <p>3. Оцінка конкурентоспроможності продукції і бізнесу</p> <p>4. Формування конкурентної стратегії: етапи і складові процесу</p>	Лекція
За розкладом	<p>Стратегії бізнесу (конкурентні стратегії)</p> <p>1. Поняття про конкурентні стратегії бізнесу</p> <p>2. Характеристика загальноприйнятих конкурентних стратегій</p> <p>3. Оцінка конкурентоспроможності продукції і бізнесу</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.

	4. Формування конкурентної стратегії: етапи і складові процесу	
За розкладом	Стратегія диверсифікації діяльності бізнесу 1. Поняття про диверсифікацію діяльності бізнесу 2. Умови і причини диверсифікації бізнесу 3. Варіанти і критерії диверсифікації бізнесу	Лекція
За розкладом	Стратегія диверсифікації діяльності бізнесу 1. Поняття про диверсифікацію діяльності бізнесу 2. Умови і причини диверсифікації бізнесу 3. Варіанти і критерії диверсифікації бізнесу	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	Стратегія зовнішнього розвитку бізнесу 1. Альтернативи розвитку підприємства 2. Обґрунтування напрямків зовнішнього розвитку підприємства 3. Стратегії виходу на зовнішні ринки 4. Формування стратегії зовнішнього розвитку підприємства	Лекція
За розкладом	Стратегія зовнішнього розвитку бізнесу 1. Альтернативи розвитку підприємства 2. Обґрунтування напрямків зовнішнього розвитку підприємства 3. Стратегії виходу на зовнішні ринки 4. Формування стратегії зовнішнього розвитку підприємства	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	Інноваційна стратегія розвитку 1. Сутність і зміст інноваційної стратегії 2. Класифікація інноваційних стратегій 3. Характеристика інноваційних стратегій	Лекція
За розкладом	Інноваційна стратегія розвитку 1. Сутність і зміст інноваційної стратегії 2. Класифікація інноваційних стратегій 3. Характеристика інноваційних стратегій	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	Функціональні стратегії бізнесу 1. Сутність та призначення функціональних стратегій бізнесу 2. Види функціональних стратегій розробки 3. Загальна характеристика функціональної стратегії бізнесу та основні елементи їх організації	Лекція
За розкладом	Функціональні стратегії бізнесу 1. Сутність та призначення функціональних стратегій бізнесу 2. Види функціональних стратегій розробки 3. Загальна характеристика функціональної стратегії бізнесу та основні елементи їх організації	Практичне заняття, індивідуальна робота Ситуаційна вправа.
За розкладом	Матричні методи формування стратегії і розвитку бізнесу	Лекція

	1. Поняття про матричні методи в проведенні портфельного аналізу та його етапи 2. Матриця Бостонської консультаційної групи (БКГ) „зростання-частина ринку» 3. Багатофакторна портфельна матриця „Мак-Кінсі» „привабливість-конкурентоспроможність» 4. Матриця АДЛ (фірми Артура Д.Літла) 15. Інші матричні методи формування стратегії і розвитку бізнесу	
За розкладом	Матричні методи формування стратегії і розвитку бізнесу 1. Поняття про матричні методи в проведенні портфельного аналізу та його етапи 2. Матриця Бостонської консультаційної групи (БКГ) „зростання-частина ринку» 3. Багатофакторна портфельна матриця „Мак-Кінсі» „привабливість-конкурентоспроможність» 4. Матриця АДЛ (фірми Артура Д.Літла) 15. Інші матричні методи формування стратегії і розвитку бізнесу	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	Альтернативність у стратегічному виборі 1. Поняття про вибір стратегії і чинники вибору 10.2. Обмеження, критерії і методи стратегічного вибору 10.3. Завершення формування і декомпонування стратегії 10.4. Організація виконання стратегії бізнесу	Лекція
За розкладом	Альтернативність у стратегічному виборі 1. Поняття про вибір стратегії і чинники вибору Стратегічні альтернативи 2. Стратегічні альтернативи базових стратегій Обмеження, критерії і методи стратегічного вибору 3. Завершення формування і декомпонування стратегії 4. Організація виконання стратегії бізнесу	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	Декомпонування корпоративної стратегії 1. Розробка операційних стратегій 2. Оформлення стратегічного плану підприємства 3. Декомпонування корпоративної стратегії	Лекція
За розкладом	Декомпонування корпоративної стратегії 1. Розробка операційних стратегій 2. Оформлення стратегічного плану підприємства 3. Декомпонування корпоративної стратегії	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	Стратегічні аспекти у сферах діяльності підприємства 1. Стратегія як програма діяльності 2. Стратегічне планування	Лекція

	3. Економічна стратегія	
За розкладом	Стратегічні аспекти у сферах діяльності підприємства 1. Стратегія як програма діяльності 2. Стратегічне планування 3. Економічна стратегія	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	Сучасний стан та перспективи розвитку стратегічного управління в Україні 1. Загальноприйняті характеристики стратегічного управління 2. Особливості, що криються в макросередовищі. 3. Особливості, пов'язані з факторами безпосереднього оточення. 4. Особливості становлення стратегічного управління у внутрішньому середовищі підприємства.	Лекція
За розкладом	Сучасний стан та перспективи розвитку стратегічного управління в Україні 1. Загальноприйняті характеристики стратегічного управління 2. Особливості, що криються в макросередовищі. 3. Особливості, пов'язані з факторами безпосереднього оточення. 4. Особливості становлення стратегічного управління у внутрішньому середовищі підприємства.	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.

8. Система оцінювання та вимоги

Екзамен за умови виконання навчальної програми та захисту курсової роботи

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу

Назва курсу	ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ
E-mail:	alex Burl1982@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=159

1. Коротка анотація до курсу - Курс передбачає вивчення теоретичних і практичних засад інформаційних систем і технологій на підприємствах. Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи. Видами навчальних занять згідно до навчального плану є: лекції; практичні заняття, а також консультації. Практичні заняття передбачають: захист практичних завдань, презентації результатів самостійної роботи. Самостійна робота студентів полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача, підготовці до практичних занять. Консультації призначені для роз'яснення студентам теоретичних або практичних питань. Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на практичних заняттях у формі усних відповідей, тестового контролю, захисту практичних завдань. Підсумковий (семестровий) контроль після завершення семестру здійснюється у формі іспиту.

2. Мета та цілі курсу - формування системи теоретичних і практичних знань з основ створення та функціонування комп'ютерних інформаційних систем і технологій в управлінні підприємствами..

У результаті вивчення дисципліни «Інформаційні системи і технології на підприємстві» студенти повинні **знати**:

- ✓ основні поняття і роль інформаційних систем і технологій в управлінні підприємствами;
- ✓ визначення економічної інформації на підприємствах і засоби її формалізованого опису;
- ✓ сучасні підходи до розроблення і впровадження інформаційних систем;
- ✓ засоби створення і забезпечення автоматизованих інформаційних технологій на підприємствах;
- ✓ етапи еволюції стратегічних моделей управління підприємствами в інформаційних системах;
- ✓ теоретичні аспекти автоматизації управління проектами на підприємствах;
- ✓ теоретичні аспекти автоматизації процесів бізнес-планування інвестиційних проектів та стратегічного оцінювання бізнесу;
- ✓ комп'ютерні системи підтримки прийняття рішень та їх використання;
- ✓ експертні системи та їх використання;
- ✓ інтегровані інформаційні системи управління підприємствами;
- ✓ інформаційні системи для транснаціональних корпорацій.

Теоретичні знання мають бути закріплені практичними навичками. У зв'язку з цим студенти повинні вміти:

- ✓ визначати найбільш ефективні форми використання інформаційних технологій;
- ✓ використовувати інструментарій створення і використання інформаційних систем і технологій на підприємстві.

3. Формат курсу - Змішаний:

4. Результати навчання - Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

5. Пререквізити – Для вдалого вивчення курсу здобувач повинен володіти відповідними знаннями з дисциплін: Інформаційні технології, Економіко-статистичне моделювання, Електронна комерція.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Для вдалого вивчення курсу здобувачу необхідно:

- ✓ Технічне обладнання (ноутбук/стаціонарний ПК з доступом до Глобальної мережі Інтернет)
- ✓ Програмне забезпечення (операційна система, текстовий та табличний процесори, система керування базами даних, Веб-переглядач, демонстраційні версії програмних продуктів Project Expert, Microsoft Project тощо)

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, груповою робота</i>
Згідно розкладу	ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ І РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ 1. Інформаційні ресурси організації. 2. Інформаційні технології та їх класифікація. 3. Інформаційні системи управління організацією та їх класифікація.	<i>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</i>
Згідно розкладу	ЕКОНОМІЧНА ІНФОРМАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ І ЗАСОБИ ЇЇ ФОРМАЛІЗОВАНОГО ОПИСУ 1. Економічна інформація та її характеристики, види та структура. 2. Класифікація і кодування інформації.	<i>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</i>
Згідно розкладу	СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБЛЕННЯ І ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ 1. Методологія створення інформаційних систем. 2. Методи розробки моделей інформаційних систем.	<i>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</i>

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
	3. Стратегії розробки інформаційних систем.	
Згідно розкладу	ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АВТОМАТИЗОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ 1. Автоматизовані інформаційні технології, їх розвиток і класифікація. 2. Автоматизоване робоче місце – засіб автоматизації роботи кінцевого користувача на підприємстві.	<i>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</i>
Згідно розкладу	ЕВОЛЮЦІЯ СТРАТЕГІЧНИХ МОДЕЛЕЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ 1. Основні етапи розвитку стратегічних моделей управління підприємствами в інформаційних системах. 2. Системи планування матеріальних ресурсів (MRP). Системи планування виробничих ресурсів (MRPII). 3. Системи планування ресурсів підприємства (ERP). 4. Системи планування ресурсів підприємства, синхронізованого зі споживачами (CSRP). 5. Розвинуті системи планування (APS).	<i>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</i>
Згідно розкладу	АВТОМАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ. 1. Загальна характеристика програмних продуктів для бізнес-планування інвестиційних проектів на підприємствах. 2. Програмний продукт Project Expert. 3. Програмні продукти для стратегічного оцінювання бізнесу	<i>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</i>
Згідно розкладу	АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ТА СТРАТЕГІЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ БІЗНЕСУ. 1. Базові функціональні можливості автоматизованих систем управління проектами. 2. Загальні характеристики найбільш поширених автоматизованих систем управління проектами.	<i>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</i>

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самотійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	КОМП'ЮТЕРНІ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ. 1. Суть і компоненти СППР. 2. Галузі застосування та приклади використання СППР на підприємствах. 3. Виконавчі інформаційні системи (BIC)	<i>Лекція, практичне заняття, самотійна робота</i>
Згідно розкладу	ЕКСПЕРТНІ СИСТЕМИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ. 1. Основи функціонування експертних систем. 2. Структура і функції економічних експертних систем. 3. Структура і функції експертних систем внутрішнього аудиту на підприємстві. 4. Приклади використання експертних систем на підприємствах	<i>Практичне заняття</i>
Згідно розкладу	ІНТЕГРОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ. 1. Загальна характеристика сучасного стану інформаційних систем управління підприємствами. 2. Базова концепція і основні функціональні компоненти інтегрованої інформаційної системи «Галактика». 3. Інформаційна система управління підприємством Miracle V.	<i>Лекція, практичне заняття, самотійна робота</i>
Згідно розкладу	ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ДЛЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ. 1. Особливості інформаційних систем для транснаціональних корпорацій. 2. Організаційна будова ТНК. 3. Вимоги до проектування і впровадження інформаційної системи для ТНК. 4. Приклади експертних систем	<i>Лекція, практичне заняття, самотійна робота</i>

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

факультет економічний

кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ
E-mail:	chornobaylarisa77@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1203

- 1. Коротка анотація до курсу** - Навчальна дисципліна «Основи економічної науки» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076,, Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітнього ступеня «Бакалавр». Опанування даної навчальної дисципліни створює базу для майбутнього засвоєння багатьох інших дисциплін бакалаврського рівня підготовки та формує теоретичне підґрунтя університетського рівня підготовки бакалаврів. Вивчення «Основ економічної науки» породжує у здобувачів ініціативу, активність і самостійність у діях, виробляє практичні навички прийняття відповідальних економічних рішень та дозволяє розвивати аналітичні здібності, раціонально мислити, визначати економічний ефект певної ідеї, грамотно будувати і підтримувати розмову, орієнтуватися в економічних реаліях суспільства.
- 2. Мета та цілі курсу** - пізнання основ економічної науки, її предмета, методів та функцій; розкриття основного змісту сучасних шкіл та теорії економічної науки; формування у студентів глибоких економічних знань, логіки сучасного економічного мислення і економічної культури, адекватних умовам ринкових відносин; навчання базовим методам аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю; формування теоретичної бази для аналізу проблем сучасної економічної політики; підвищення економічної культуру фахівця.
- 3. Формат курсу:**
Змішаний - курс, має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;
- 4.Результати навчання:**У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях;

застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;

вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей;

демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати;

демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці;

володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;

5. Пререквізити - здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Теорія економічного аналізу», «Історія економіки та економічної думки», «Мікро та макроекономіка».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Презентаційний мультимедійний матеріал.
2. Тексти лекцій.
3. Друковані роздаткові матеріали.
4. Нормативні документи
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	<i>Тема 1.</i> Зародження, формування та розвиток економічної науки	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 2.</i> Економічні потреби і виробничі можливості суспільства. Економічні інтереси	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 3.</i> Економічні системи суспільства	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 4.</i> Відносини власності в економічній системі	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації

Згідно розкладу	<i>Тема 5. Форми організації суспільного виробництва</i>	лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 6. Сутність і еволюція грошей</i>	лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 7. Витрати виробництва і прибуток</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 8. Ринок і механізм його функціонування</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 9. Ринкова інфраструктура</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 10 Основні суб'єкти ринкової економіки: домогосподарство</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 11. Підприємство і підприємництво в системі ринкових відносин</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 12. Особливості підприємства в АПК</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 13. Циклічність – загальна закономірність ринкової економіки</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 14. Доходи населення</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 15. Відтворення і економічне зростання на макрорівні</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 16. Фінансово-кредитна система</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	<i>Тема 17. Економічна роль держави в ринковій економіці</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	<i>Тема 18. Закономірності формування і сутність світового господарства</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії та робота в групах
Згідно розкладу	<i>Тема. 19.Глобалізація економіки та загально цивілізаційні проблеми людства</i>	Лекція, семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах

8. Система оцінювання та вимоги

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет економічний
кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	МІКРО- І МАКРОЕКОНОМІКА
E-mail:	ep@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1368

1. Коротка анотація до курсу - навчальна дисципліна «Мікро і макроекономіка» є обов'язковою при підготовці фахівців за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр». Макроекономічні категорії, показники та моделі, які описують поведінку національної економічної системи, методологія побудови системи національних рахунків, макроекономічна рівновага, екзогенні та ендогенні теорії економічного зростання, концепції державного регулювання ринкової економіки, теорія фінансової та грошово-кредитної політики, моделі відкритої економіки.

2. Мета та цілі курсу – метою викладання даної навчальної дисципліни є формування системи теоретичних знань щодо понятійно-категоріального апарату макро- і мікроекономіки; ґрунтовне оволодіння сутністю економічних явищ і процесів; забезпечення базової фундаментальної теоретичної підготовки, необхідної для подальшого вивчення циклу економічних дисциплін; глибоке розуміння законів і основних тенденцій економічного розвитку суспільства; розкриття інструментів та механізмів функціонування економічного розвитку на основі його найбільш відомих світових моделей та стратегій.

3. Формат курсу: Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології (аудіо та відеозв'язок), інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання: використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати. демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці; володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур; використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів..

5. Пререквізити - дисципліна „Мікро і макроекономіка” ґрунтується на досягнутих студентами компетентностях з дисциплін «Основи економічної теорії», крім того, необхідна координація і взаємозв'язок з курсом "Міжнародна економіка", «Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання: Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних робіт.

7. Схема курсу

Тиж./дата/го д.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
За розкладом	Тема 1. Предмет ,метод, зміст і завдання мікроекономіки 1.1Мікроекономіка як складова частина економічної теорії. 1.2 Предмет, концептуальні основи та методологія мікроекономіки. 1.3 Мета, завдання і зміст дисципліни.	Лекція
За розкладом	Тема1. Предмет, метод, зміст і завдання мікроекономіки. Завдання: Ознайомитися з предметом, методами, об'єктом і суб'єктом, основними завданнями мікроекономіки.	Семінар, групова робота
За розкладом	Тема 2.Основи аналізу попиту 2.1Попит: поняття, закон, динаміка та чинники, що її визначають. 2.2Еластичністьпопиту, її види, показники і методики їх розрахунку. 2.3Практичнезначенняаналізуеластичностіпопиту.	Лекція
За розкладом	Тема2. Ринкові операції: попит та їх взаємовідносини Завдання: визначити цінову еластичність попиту, її види, показники і методики їх розрахунку.	Практичне заняття, групова індивідуальна робота
За розкладом	Тема 3. Ринкові операції: пропозиція та їх взаємовідносини. 3.1 Пропозиція: поняття, закон, динаміка та чинники, що її визначають. Функція пропозиції. 3.2 Крива пропозиції. Зміна пропозиції та зміна обсягу пропозиції. 3.3Фактори еластичності пропозиції. Цінова еластичність пропозиції у миттєвому, короткостроковому і довгостроковому періодах.	Лекція
За розкладом	Тема3. Ринкові операції: пропозиція та їх взаємовідносини Завдання:визначити цінові і неціновідетермінантипропозиції.Еластичністьпропозиції, їївиди, показники і методики їхрозрахунку.	Практичне заняття, групова індивідуальна робота
За розкладом	Тема 4. Ринкова рівновага та її динаміка 4.1 Взаємодія попиту і пропозиції. 4.2 Динаміка рівноважної ціни під впливом змін попиту і пропозиції. 4.3 Ринкова рівновага та реальна поведінка підприємства.	Лекція
За розкладом	Тема4. Ринкова рівновага та її динаміка	Практичне заняття, групова

	Завдання: Практичне застосування аналізу ринкової рівноваги: встановлення мінімальних цін, податки, субсидії, дотації.	індивідуальна робота
За розкладом	Тема 5. Корисність товару і рівновага споживача 5.1 Сукупна та гранична корисність. 5.2 Криві байдужості, їх карта, властивості і види. 5.3 Особливості кординалістського і ординалістського підходів до аналізу корисності та поведінки споживача.	Лекція
За розкладом	Тема 5. Корисність товару і рівновага споживача Завдання: визначити суть сукупної і граничної корисності.	Практичне заняття, групова індивідуальна робота
За розкладом	Тема 6. Аналіз поведінки споживача 6.1 Реакція споживача на зміну його доходу 6.2 Реакція споживача на зміну цін товарів 6.3 Ефект заміщення та ефект доходу	Лекція
За розкладом	Тема 6. Аналіз поведінки споживача Завдання: вміти визначати реакцію споживача на зміну цін товарів	Практичне заняття, групова індивідуальна робота
За розкладом	Тема 7. Виробнича функція. 7.1 Поняття, параметри і властивості виробничої функції. 7.2 Мікроекономічна модель підприємства. 7.3 Виробнича функція з двома змінними факторами	Лекція
За розкладом	Тема 7. Виробнича функція. Завдання: визначити сукупний, середній і граничний продукт. Провести економічний і графічний аналіз взаємозв'язку їх динаміки.	Практичне заняття, групова індивідуальна робота
За розкладом	Тема 8. Ринок досконалої конкуренції 8.1 Модель ринку досконалої конкуренції та її характеристика 8.2 Ринкова поведінка підприємства в короткостроковому періоді 8.3 Ринок досконалої конкуренції в довгостроковому періоді	Лекція
За розкладом	Тема 8. Ринок досконалої конкуренції. Завдання: навчитись будувати модель ринку досконалої конкуренції.	Практичне заняття, групова індивідуальна робота
За розкладом	Тема 9. Мікроекономічна модель підприємства 9.1 Економічна природа фірми. 9.2 Характеристика витрат і доходів фірми: бухгалтерський та економічний підходи. 9.3 Правило максимізації прибутку.	Лекція
За розкладом	Тема 9. Мікроекономічна модель фірми. Підприємство на монопольному ринку.	Практичне заняття, групова індивідуальна робота

	Завдання: на основі теоретичного матеріалу навчитись проводити порівняльний аналіз основних теорій, що характеризують економічну природу фірми.	
За розкладом	Тема 10. Макроекономіка як економічна наука 10.1 Становлення та розвиток макроекономічної науки. 10.2 Об'єкт, предмет, завдання та функції макроекономіки. 10.3 Методологія макроекономічної науки. 10.4 Модель макроекономічного кругообігу ресурсів, продуктів, доходів та витрат.	Лекція
За розкладом	Тема 10. Макроекономіка як економічна наука Завдання: визначити предмет, метод і мету макроекономічного аналізу та головне завдання макроекономіки.	Практичне заняття, групова індивідуальна робота
За розкладом	Тема 11. Макроекономічні показники в системі національних рахунків 11.1 Сутність, методологічні принципи та основні категорії системи національних рахунків. 11.2. Валовий внутрішній продукт: економічний зміст та методи розрахунку. 11.3. Основні макроекономічні показники та методика обчислення. 11.4. Номінальний та реальний ВВП. Сутність дефлятора ВВП та індекса споживчих цін, їх порівняльна характеристика.	Лекція
За розкладом	Тема 11. Макроекономічні показники в системі національних рахунків Завдання: Суть та обчислення чистого національного продукту і національного доходу.	Практичне заняття, групова індивідуальна робота
За розкладом	Тема 12. Зайнятість і безробіття в умовах ринку. 12.1 Зайнятість та безробіття: сутність, види та показники. 12.2. Природне безробіття: економічний зміст та методи вимірювання. 12.3. Розрив ВВП в умовах циклічного безробіття. Закон Оукена: економічний зміст та математична формалізація. 12.4. Неокласична та кейнсіанська моделі ринку праці: умови функціонування та механізму рівноваження.	Лекція
За розкладом	Тема 12. Безробіття: основи вивчення і виміру. Завдання: визначити суть поняття безробіття та його особливості.	Практичне заняття, групова індивідуальна робота
За розкладом	Тема 13. Інфляція як прояв макроекономічної нестабільності 13.1 Інфляція як макроекономічне явище: суть, вимір, типи, види та причини інфляції. 13.2 Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Кейнсіанська теорія зайнятості та інфляції.	Лекція

	13.3 Особливості, причини та види інфляції в Україні в перехідний період до ринку. Антиінфляційна політика.	
За розкладом	Тема 13. Інфляційний механізм Завдання: проаналізувати механізм дії інфляції, побудувати модель попиту і модель інфляції пропозиції.	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 14. Держава в системі макроекономічного регулювання 13.1 Необхідність і суть державного регулювання. Його форми та інструменти. 13.2 Основні положення кейнсіанської теорії як теоретичної бази державного регулювання економіки. 13.3 Роль держави в сучасній економіці розвинутих країн.	Лекція
За розкладом	Тема 14. Держава в системі макроекономічного регулювання. Завдання: ознайомитись із альтернативними теоріями макроекономічного регулювання. Визначити особливості державного регулювання в Україні в перехідний період.	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 15. Фіскальна політика 15.1 Фіскальна політика: сутність, види та інструменти. 15.2. Вплив державних закупівель та чистих податків на ВВП. 15.3. Фіскальна політика з урахуванням пропозиції. Крива Лаффера. 15.4 Фіскальна політика та державний бюджет. Дефіцит бюджету та державний борг.	Лекція
За розкладом	Тема 15. Фіскальна політика Завдання: визначити роль фіскальної політики, її формування та реалізація	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота

8. Система оцінювання та вимоги

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ
E-mail:	kbvol@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/management.php?categoryid=202&courseid=1635 http://pdatu.net.ua/course/management.php?categoryid=271&courseid=1636

1. Коротка анотація до курсу – Навчальна дисципліна "Економіка торгівлі" є обов'язковою при підготовці фахівців на здобуття освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність". Основний фокус освітньої програми та спеціалізації дисципліни спрямований на оволодіння основами фундаментальних знань та набуття практичних навиків в області торговельної діяльності: теоретичні засади формування та використання трудових ресурсів торговельного підприємства; методичні підходи до їх аналізу та планування; майнових ресурсів (активів) торговельного підприємства, методичні підходи до їх аналізу та планування; визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхи його ефективного використання; капіталу торговельного підприємства, методичні підходи до його аналізу та планування; торгівля у системі споживчого ринку; торговельне підприємство як суб'єкт господарювання, основні напрямки його господарсько-фінансової діяльності (операційна, інвестиційна, інноваційна, фінансова); оборот торговельного підприємства та його товарне забезпечення; механізм формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності; оцінка ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення; інтегральна оцінка стану торговельного підприємства, його складові та методів оцінки.

2. Мета та цілі курсу – формування у здобувачів освітнього ступеня бакалавр сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо торгівлі як сфери обігу та виду економічної діяльності, економічних характеристик окремих видів торговельної діяльності, господарсько-фінансової діяльності підприємств торгівлі, змісту окремих напрямів цієї діяльності та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

Предметом вивчення дисципліни є торгівля як сфера обігу та вид економічної діяльності підприємства.

3. Формат курсу - Очний

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової(online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання - Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати, а також базові й структуровані знання для подальшого використання на практиці. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. Вміти вирішувати професійні завдання та застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм. Знати основи обліку та оподаткування, бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити - ефективність засвоєння змісту дисципліни "Економіка торгівлі" значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін які входять до циклу загальноосвітніх економічних курсів і раніше засвоєні студентами предмети: "Основи економічної науки", "Мікро і макроекономіка", " Підприємницька діяльність", " Менеджмент", "Математичні методи та моделі", " Економічна теорія", "Організація торгівлі ", "Міжнародна економіка ", " Фінанси підприємств", " Економіка праці і соціально-трудові відносини", " Електронна комерція" та ін.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з

приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle. Поширеною практикою є проведення гостьових лекцій провідними вітчизняними та зарубіжними фахівцями, фахівцями даної галузі знань, які мають певний стаж практичної, наукової та педагогічної роботи.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки кейсів індивідуальної роботи, рефератів, зошит для виконання практичних робіт та виконання аналітичних звітів.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
За розкладом	ТЕМА 1. Природа торгівлі як сфери обігу та виду економічної діяльності 1. Економічні передумови виникнення та розвитку торгівлі як сфери обігу. 2. Функції торгівлі як сфери обігу. 3. Місце та роль торгівлі в економіці та на споживчому ринку. 4. Форми організації та види торгівлі на сучасному етапі. 5. Функції торгівлі як галузі народного господарства. 6. Принципи здійснення торговельної діяльності. 7. Сутність, особливості, види та класифікація послуг в торгівлі.	Лекція 1
За розкладом	ТЕМА 1. Природа торгівлі як сфери обігу та виду економічної діяльності 1. Економічні передумови виникнення та розвитку торгівлі як сфери обігу. 2. Функції торгівлі як сфери обігу. 3. Місце та роль торгівлі в економіці та на споживчому ринку. 4. Форми організації та види торгівлі на сучасному етапі. 5. Функції торгівлі як галузі народного господарства. 6. Принципи здійснення торговельної діяльності. 7. Сутність, особливості, види та класифікація послуг в торгівлі.	Семінарське заняття, групова індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	ТЕМА 2. Економічна характеристика роздрібно торгівлі 1. Роздрібно торгівлі суть та призначення 2. Види та функції роздрібно торгівлі 3. Послуги роздрібно торгівлі і їх класифікація	Лекція 2-3

	<ul style="list-style-type: none"> 4. Спеціалізація та організаційно-правові форми підприємств роздрібно́ї торгівлі 5. Особливості формування роздрібних цін 6. Проблеми розвитку підприємств роздрібно́ї торгівлі в сучасних умовах. 7. Сучасний стан та основні тенденції розвитку підприємств роздрібно́ї торгівлі. 	
За розкладом	<p>ТЕМА 2. Економічна характеристика роздрібно́ї торгівлі</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Роздрібна торгівля її суть та призначення 2. Види та функції роздрібно́ї торгівлі 3. Послуги роздрібно́ї торгівлі і їх класифікація 4. Спеціалізація та організаційно-правові форми підприємств роздрібно́ї торгівлі 5. Особливості формування роздрібних цін 6. Проблеми розвитку підприємств роздрібно́ї торгівлі в сучасних умовах. 7. Сучасний стан та основні тенденції розвитку підприємств роздрібно́ї торгівлі. 	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	<p>ТЕМА 3. Економічна характеристика оптової торгівлі</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Сутність та види оптової торгівлі, її основні та допоміжні функції 2. Характеристика окремих типів оптових посередників 3. Особливості торговельної діяльності в підприємствах оптової торгівлі. 4. Сучасний стан та основні тенденції розвитку підприємств оптової торгівлі. 5. Особливості біржової торгівлі як форми оптового ринку 6. Збутова діяльність товаровиробників. Фірмова торгівля 7. Особливості формування оптових цін 8. Проблеми розвитку підприємств оптової торгівлі в сучасних умовах. 	Лекція 4-5
За розкладом	<p>ТЕМА 3. Економічна характеристика оптової торгівлі</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Сутність та види оптової торгівлі, її основні та допоміжні функції 2. Характеристика окремих типів оптових посередників 3. Особливості торговельної діяльності в підприємствах оптової торгівлі. 4. Сучасний стан та основні тенденції розвитку підприємств оптової торгівлі. 5. Особливості біржової торгівлі як форми оптового ринку 6. Збутова діяльність товаровиробників. Фірмова торгівля 7. Особливості формування оптових цін 8. Проблеми розвитку підприємств оптової торгівлі в сучасних умовах. 	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	<p>ТЕМА 4. Економічна характеристика зовнішньої торгівлі</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття, роль та форми зовнішньої торгівлі. 2. Експорт / імпорт сировинних товарів. 3. Експорт/ імпорт послуг. 4. Економічний механізм здійснення зовнішньої торгівлі. 	Лекція 6-7

	<p>5. Фактори, що визначають тенденції та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі.</p> <p>6. Стан та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі України.</p> <p>7. Експортна стратегія України</p>	
За розкладом	<p>ТЕМА 4. Економічна характеристика зовнішньої торгівлі</p> <p>1. Поняття, роль та форми зовнішньої торгівлі.</p> <p>2. Експорт / імпорт сировинних товарів.</p> <p>3. Експорт/ імпорт послуг.</p> <p>4. Економічний механізм здійснення зовнішньої торгівлі.</p> <p>5. Фактори, що визначають тенденції та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі.</p> <p>6. Стан та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі України.</p> <p>7. Експортна стратегія України</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	<p>ТЕМА 5 Ринок споживчих товарів та послуг, роль торгівлі у забезпеченні його розвитку</p> <p>1. Характеристика споживчого ринку як економічної категорії та структурованої частини економіки.</p> <p>2. Види товарних ринків за різними ознаками.</p> <p>2. Пропозиція споживчих товарів: особливості, джерела та механізм формування товарних ресурсів.</p> <p>3. Споживчий попит як форма прояву потреби та елемент ринку.</p> <p>4. Поняття кон'юнктури ринку та методичні засади її оцінки.</p> <p>5. Конкуренція на споживчому ринку: чинники, що її обумовлюють, методи оцінки рівня конкуренції.</p> <p>6. Інфраструктура споживчого ринку, її специфіка та роль у забезпеченні його розвитку.</p> <p>7. Роль торгівлі в забезпеченні розвитку споживчого ринку.</p>	Лекція 8-10
За розкладом	<p>ТЕМА 5 Ринок споживчих товарів та послуг, роль торгівлі у забезпеченні його розвитку</p> <p>1. Характеристика споживчого ринку як економічної категорії та структурованої частини економіки.</p> <p>2. Види товарних ринків за різними ознаками.</p> <p>2. Пропозиція споживчих товарів: особливості, джерела та механізм формування товарних ресурсів.</p> <p>3. Споживчий попит як форма прояву потреби та елемент ринку.</p> <p>4. Поняття кон'юнктури ринку та методичні засади її оцінки.</p> <p>5. Конкуренція на споживчому ринку: чинники, що її</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.

	<p>обумовлюють, методи оцінки рівня конкуренції.</p> <p>6. Інфраструктура споживчого ринку, її специфіка та роль у забезпеченні його розвитку.</p> <p>7. Роль торгівлі в забезпеченні розвитку споживчого ринку.</p>	
За розкладом	<p>ТЕМА 6. Суб'єкти торговельної діяльності та організаційно-економічні умови їх діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність та функції торговельного підприємства. 2. Типологія суб'єктів торговельної діяльності за різними класифікаційними ознаками 3. Особливості створення та основні економічні засади функціонування торговельних підприємств 4. Права та обов'язки суб'єктів торговельної діяльності 5. Економічні умови функціонування торговельних підприємств 6. Напрямки та види діяльності торговельних підприємств 7. Проблеми розвитку підприємств торгівлі в сучасних умовах. 8. Тенденції розвитку нових форматів торгівлі в Україні. 	Лекція 11-12
За розкладом	<p>ТЕМА 6. Суб'єкти торговельної діяльності та організаційно-економічні умови їх діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність та функції торговельного підприємства. 2. Типологія суб'єктів торговельної діяльності за різними класифікаційними ознаками 3. Особливості створення та основні економічні засади функціонування торговельних підприємств 4. Права та обов'язки суб'єктів торговельної діяльності 5. Економічні умови функціонування торговельних підприємств 6. Напрямки та види діяльності торговельних підприємств 7. Проблеми розвитку підприємств торгівлі в сучасних умовах. 8. Тенденції розвитку нових форматів торгівлі в Україні. 	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.
За розкладом	<p>Тема 7. Товарооборот торговельного підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність значення товарообороту підприємства як економічної категорії та показника діяльності торговельного підприємства. 2. Соціально-економічна характеристика роздрібного товарообороту. Склад і структура роздрібного товарообороту 3. Показники, що характеризують товарооборот торговельного підприємства. 4. Аналіз його обсягу та структури. 5. Оцінка критичних обсягів діяльності торговельного підприємства. 6. Основні фактори, що визначають обсяг, структур і перспективу розвитку товарообороту підприємства. 	Лекція 13-15

	<p>7. Планування обсягу та структури товарообороту торговельного підприємства.</p> <p>8. Методичні підходи до регулювання структури товарообороту з метою створення умов для одержання необхідного розміру прибутку.</p>	
За розкладом	<p>Тема 7. Товарооборот торговельного підприємства</p> <p>1. Сутність значення товарообороту підприємства як економічної категорії та показника діяльності торговельного підприємства.</p> <p>2. Соціально-економічна характеристика роздрібного товарообороту. Склад і структура роздрібного товарообороту</p> <p>3. Показники, що характеризують товарооборот торговельного підприємства.</p> <p>4. Аналіз його обсягу та структури.</p> <p>5. Оцінка критичних обсягів діяльності торговельного підприємства.</p> <p>6. Основні фактори, що визначають обсяг, структур і перспективу розвитку товарообороту підприємства.</p> <p>7. Планування обсягу та структури товарообороту торговельного підприємства.</p> <p>8. Методичні підходи до регулювання структури товарообороту з метою створення умов для одержання необхідного розміру прибутку.</p>	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.</p>
За розкладом	<p>Тема 7. Товарооборот торговельного підприємства</p> <p>1. Сутність значення товарообороту підприємства як економічної категорії та показника діяльності торговельного підприємства.</p> <p>2. Соціально-економічна характеристика роздрібного товарообороту. Склад і структура роздрібного товарообороту</p> <p>3. Показники, що характеризують товарооборот торговельного підприємства.</p> <p>4. Аналіз його обсягу та структури.</p> <p>5. Оцінка критичних обсягів діяльності торговельного підприємства.</p> <p>6. Основні фактори, що визначають обсяг, структур і перспективу розвитку товарообороту підприємства.</p> <p>7. Планування обсягу та структури товарообороту торговельного підприємства.</p> <p>8. Методичні підходи до регулювання структури товарообороту з метою створення умов для одержання необхідного розміру прибутку.</p>	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.</p>
За розкладом	<p>Тема 8. Товарні запаси та товарне забезпечення торговельного підприємства</p> <p>1. Економічний зміст товарних ресурсів та товарних запасів торговельног опідприємства.</p> <p>2. Суть та склад товарних запасів торгового підприємства</p>	<p>Лекція 16-17</p>

	<p>3. Фактори, щообумовлюють обсяги та швидкість обертання товарних запасів.</p> <p>4. Показники, що характеризують стан товарних запасів торгового підприємства</p> <p>5. Сутність, призначення, принципи та методирозробки нормативів товарних запасів.</p> <p>6. Нормування і планування товарних запасів</p> <p>7.Обґрунтуванняобсягу і структури надходження товарів.</p> <p>8. Оцінка ефективності комерційних угод із закупівлі товарів.</p>	
За розкладом	<p>Тема 8. Товарні запаси та товарне забезпечення торговельного підприємства</p> <p>1. Економічний зміст товарних ресурсів та товарних запасів торговельного підприємства.</p> <p>2. Суть та склад товарних запасів торгового підприємства</p> <p>3. Фактори, що обумовлюють обсяги та швидкість обертання товарних запасів.</p> <p>4. Показники, що характеризують стан товарних запасів торгового підприємства</p> <p>5. Сутність, призначення, принципи та методи розробки нормативів товарних запасів.</p> <p>6. Нормування і планування товарних запасів</p> <p>7. Обґрунтування обсягу і структури надходження товарів.</p> <p>8. Оцінка ефективності комерційних угод із закупівлі товарів.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	<p>Тема 9. Персонал торговельного підприємства</p> <p>1. Особливості праці в підприємствах торгівлі. Характеристика трудових ресурсів торговельного підприємства та задачі управління ними</p> <p>2. Продуктивність праці робітників торговельного підприємства: методи оцінки та резерви зростання</p> <p>3. Форми і системи оплати праці та матеріальне стимулювання на підприємствах торгівлі.</p> <p>4. Організація матеріального стимулювання праці робітників торговельного підприємства</p> <p>5. Аналіз використання персоналу та оплати праці в торговельному підприємстві</p> <p>6.План з праці торговельного підприємства та методика його розробки</p>	Лекція 18-19
За розкладом	<p>Тема 9. Персонал торговельного підприємства</p> <p>1. Особливості праці в підприємствах торгівлі. Характеристика трудових ресурсів торговельного підприємства та задачі управління ними</p> <p>2. Продуктивність праці робітників торговельного підприємства: методи оцінки та резерви зростання</p> <p>3. Форми і системи оплати праці та матеріальне стимулювання на підприємствах торгівлі.</p> <p>4. Організація матеріального стимулювання праці робітників торговельного підприємства</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.

	<p>5. Аналіз використання персоналу та оплати праці в торговельному підприємстві</p> <p>6. План з праці торговельного підприємства та методика його розробки</p>	
За розкладом	<p>Тема 10. Майнові ресурси (активи) торговельного підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Активи як економічні ресурси торговельного підприємства, їх сутність, класифікація та особливості. 2. Сутність та склад активів торговельного підприємства та їх місце у системі ресурсного забезпечення діяльності. 3. Основні засоби торговельного підприємства: поняття, класифікація та оцінка. Види їх зносу. Амортизація основних фондів. 4. Аналіз стану та ефективності використання основних засобів торговельного підприємства. 5. Оборотні активи торговельного підприємства: економічна сутність та класифікація. Поняття та особливості їх кругообороту. 6. Обґрунтування планового обсягу активів підприємства: завдання, етапи та методи. 7. Економічне регулювання тривалості виробничого циклу підприємства 	Лекція 20-21
За розкладом	<p>Тема 10. Майнові ресурси (активи) торговельного підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Активи як економічні ресурси торговельного підприємства, їх сутність, класифікація та особливості. 2. Сутність та склад активів торговельного підприємства та їх місце у системі ресурсного забезпечення діяльності. 3. Основні засоби торговельного підприємства: поняття, класифікація та оцінка. Види їх зносу. Амортизація основних фондів. 4. Аналіз стану та ефективності використання основних засобів торговельного підприємства. 5. Оборотні активи торговельного підприємства: економічна сутність та класифікація. Поняття та особливості їх кругообороту. 6. Обґрунтування планового обсягу активів підприємства: завдання, етапи та методи. 7. Економічне регулювання тривалості виробничого циклу підприємства 	Практичне заняття, індивідуальна робота Міні-дискусія.
За розкладом	<p>ТЕМА 11. Фінансові ресурси торговельного підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансові ресурси торговельного підприємства: сутність, склад та джерела формування. 2. Формування власного капіталу торговельного підприємства: його функції, джерела формування, особливості. 3. Позиковий капітал торговельного підприємства: його класифікація, визначення потреби підприємства в банківських ресурсах. 4. Аналіз капіталу підприємства: поняття, завдання, етапи та 	Лекція 22-23

	<p>основні методи.</p> <p>5. Планування обсягу та структури капіталу підприємства</p>	
За розкладом	<p>ТЕМА 11. Фінансові ресурси торговельного підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансові ресурси торговельного підприємства: сутність, склад та джерела формування. 2. Формування власного капіталу торговельного підприємства: його функції, джерела формування, особливості. 3. Позиковий капітал торговельного підприємства: його класифікація, визначення потреби підприємства в банківських ресурсах. 4. Аналіз капіталу підприємства: поняття, завдання, етапи та основні методи. 5. Планування обсягу та структури капіталу підприємства 	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.</p>
За розкладом	<p>ТЕМА 12. Витрати торговельного підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття затрат і витрат обігу торгового підприємства 2. Поточні витрати торговельного підприємства. Валові витрати торговельного підприємства. 3. Класифікація витрат обігу 4. Показники, що характеризують витрати обігу 5. Фактори, що визначають розмір витрат обігу торгового підприємства 6. Регулювання витрат торгового підприємства з допомогою номенклатури статей 7. Методичні підходи до розробки планів-прогнозів витрат обертання 8. Аналіз, прогнозування і планування витрат підприємства 	<p>Лекція 24-25</p>
За розкладом	<p>ТЕМА 12. Поточні витрати торговельного підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття затрат і витрат обігу торгового підприємства 2. Поточні витрати торговельного підприємства. Валові витрати торговельного підприємства. 3. Класифікація витрат обігу 4. Показники, що характеризують витрати обігу 5. Фактори, що визначають розмір витрат обігу торгового підприємства 6. Регулювання витрат торгового підприємства з допомогою номенклатури статей 7. Методичні підходи до розробки планів-прогнозів витрат обертання 8. Аналіз, прогнозування і планування витрат підприємства 	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.</p>
За розкладом	<p>ТЕМА 13. Доходи торговельного підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доходи торгових підприємств, їх характеристика та резерви збільшення 2. Склад та джерела утворення доходів торгового підприємства 3. Характеристика доходів торгового підприємства 4. Фактори, які визначають розмір доходів торгового підприємства, резерви їх збільшення 	<p>Лекція 26-27</p>

	<ul style="list-style-type: none"> 5. Аналіз, прогнозування і планування доходів підприємств та їх особливості в сучасних умовах 6. Передумови та методичні підходи до аналізу доходів підприємства 7. Методи обґрунтування плану-прогнозу доходів торгового підприємства 8. Прогнозування і планування доходів торгових підприємств і напрями їх збільшення 	
За розкладом	<p>ТЕМА 13. Доходи торговельного підприємства</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Доходи торгових підприємств, їх характеристика та резерви збільшення 2. Склад та джерела утворення доходів торгового підприємства 3. Характеристика доходів торгового підприємства 4. Фактори, які визначають розмір доходів торгового підприємства, резерви їх збільшення 5. Аналіз, прогнозування і планування доходів підприємств та їх особливості в сучасних умовах 6. Передумови та методичні підходи до аналізу доходів підприємства 7. Методи обґрунтування плану-прогнозу доходів торгового підприємства 8. Прогнозування і планування доходів торгових підприємств і напрями їх збільшення 	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.</p>
За розкладом	<p>ТЕМА 14. Фінансові результати діяльності торговельного підприємства</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Економічний зміст прибутку торгового підприємства та джерела його утворення 2. Рентабельність торгового підприємства та показники, що її характеризують 3. Фактори, що формують прибутки і рентабельність торгового підприємства 4. Аналіз і планування прибутків і рентабельності підприємств 5. Аналіз прибутковості торгового підприємства та оцінка факторів, що впливають на неї 6. Обґрунтування прогнозу і плану прибутку підприємства 7. Розподіл та використання прибутку підприємства. Планування розподілу прибутку 	<p>Лекція 28-29</p>
За розкладом	<p>ТЕМА 14. Фінансові результати діяльності торговельного підприємства</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Економічний зміст прибутку торгового підприємства та джерела його утворення 2. Рентабельність торгового підприємства та показники, що її характеризують 3. Фактори, що формують прибутки і рентабельність торгового підприємства 4. Аналіз і планування прибутків і рентабельності підприємств 5. Аналіз прибутковості торгового підприємства та оцінка факторів, що впливають на неї 6. Обґрунтування прогнозу і плану прибутку підприємства 	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.</p>

	7. Розподіл та використання прибутку підприємства. Планування розподілу прибутку	
За розкладом	ТЕМА 15. Ефективність діяльності торговельного підприємства 1. Поняття ефективності господарювання 2. Показники ефективності господарської діяльності підприємства 3. Оцінка соціальної ефективності 4. Ефективність і результативність діяльності торговельного підприємства: оцінка та планування	Лекція 30-31
За розкладом	ТЕМА 15. Ефективність діяльності торговельного підприємства 1. Поняття ефективності господарювання 2. Показники ефективності господарської діяльності підприємства 3. Оцінка соціальної ефективності 4. Ефективність і результативність діяльності торговельного підприємства: оцінка та планування	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.
За розкладом	ТЕМА 16. Конкурентоспроможність товарів і торговельного підприємства 1. Конкурентне середовище як системна категорія та його складові 2. Сукупність факторів, що стримують конкуренцію 3. Методика діагностики конкурентоспроможності товарів 4. Конкурентоспроможність підприємства. Визначення рейтингу конкурентоспроможності 5. Особливості формування конкурентної політики в період глобалізації 6. Механізм забезпечення конкурентоспроможності торговельного підприємства та його складові 7. Конкуренція як засіб антимонопольного регулювання товарних ринків	Лекція 32-34
За розкладом	ТЕМА 16. Конкурентоспроможність товарів і торговельного підприємства 1. Конкурентне середовище як системна категорія та його складові 2. Сукупність факторів, що стримують конкуренцію 3. Методика діагностики конкурентоспроможності товарів 4. Конкурентоспроможність підприємства. Визначення рейтингу конкурентоспроможності 5. Особливості формування конкурентної політики в період глобалізації 6. Механізм забезпечення конкурентоспроможності торговельного підприємства та його складові 7. Конкуренція як засіб антимонопольного регулювання товарних ринків	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.
За розкладом	Тема 17. Механізм управління сталим розвитком торгівлі 1. Глобальні цілі сталого розвитку.	Лекція 35-36

	2. Принципи формування стратегії сталого розвитку торговельного підприємства 3. Модель структури і класифікація загальних функцій управління господарським механізмом торгівлі 4. Складові механізму управління сталим розвитком торгівлі 5. Механізм забезпечення конкурентоспроможності торговельного підприємства та його складові 6. Реформування торгівлі на основі концепції сталого розвитку	
За розкладом	Тема 17. Механізм управління сталим розвитком торгівлі 1. Глобальні цілі сталого розвитку. 2. Принципи формування стратегії сталого розвитку торговельного підприємства 3. Модель структури і класифікація загальних функцій управління господарським механізмом торгівлі 4. Складові механізму управління сталим розвитком торгівлі 5. Механізм забезпечення конкурентоспроможності торговельного підприємства та його складові 6. Реформування торгівлі на основі концепції сталого розвитку	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.
За розкладом	Тема 18. Забезпечення та система вибору стратегії торговельного підприємства 1. Ресурсне забезпечення конкурентоспроможності торговельного підприємства 2. Прогнозування стану конкурентоспроможності торговельного підприємства 3. Альтернативи вибору стратегії торговельного підприємства 4. Матричні методи обґрунтування стратегії торговельного підприємства	Лекція 37-39
За розкладом	Тема 18. Забезпечення та система вибору стратегії торговельного підприємства 1. Ресурсне забезпечення конкурентоспроможності торговельного підприємства 2. Прогнозування стану конкурентоспроможності торговельного підприємства 3. Альтернативи вибору стратегії торговельного підприємства 4. Матричні методи обґрунтування стратегії торговельного підприємства	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.
За розкладом	Тема 19. Інноваційний розвиток торговельного підприємства 1. Сутність інновацій торговельного підприємства 2. Методологічні аспекти регулювання розвитку підприємств торгівлі 3. Основні тенденції правового регулювання у сфері електронної комерції 4. Удосконалення розвитку інноваційної діяльності підприємств торгівлі 5. Функціональна модель web-підприємства з мережею інтернет-магазинів	Лекція 40-41
За розкладом	Тема 19. Інноваційний розвиток торговельного підприємства 1. Сутність інновацій торговельного підприємства 2. Методологічні аспекти регулювання розвитку підприємств торгівлі 3. Основні тенденції правового регулювання у сфері електронної комерції	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна

	<p>4. Удосконалення розвитку інноваційної діяльності підприємств торгівлі</p> <p>5. Функціональна модель web-підприємства з мережею інтернет-магазинів</p>	<p>вправа.</p> <p>Міні-дискусія.</p>
За розкладом	<p>Тема 20. Інвестиційна діяльність торговельного підприємства</p> <p>1. Сутність інвестиційної діяльності торговельного підприємства,</p> <p>2. Форми здійснення та джерела фінансування.</p> <p>3. Інвестиційна політика торговельного підприємства.</p> <p>4. Кредитування розвитку торгівлі</p> <p>5. Бізнес план проєкт реальних інвестицій</p>	<p>Лекція 42</p>
За розкладом	<p>Тема 20. Інвестиційна діяльність торговельного підприємства</p> <p>1. Сутність інвестиційної діяльності торговельного підприємства,</p> <p>2. Форми здійснення та джерела фінансування.</p> <p>3. Інвестиційна політика торговельного підприємства.</p> <p>4. Кредитування розвитку торгівлі</p> <p>5. Бізнес план проєкт реальних інвестицій</p>	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.</p>
За розкладом	<p>Тема 21. Економічна безпека торговельного підприємства</p> <p>1. Теоретичні аспекти економічної безпеки</p> <p>2. Методологія оцінювання економічної безпеки</p> <p>3. Механізми формування пріоритетів економічної безпеки</p> <p>4. Ризики та заходи безпеки</p>	<p>Лекція 43</p>
За розкладом	<p>Тема 21. Економічна безпека торговельного підприємства</p> <p>1. Теоретичні аспекти економічної безпеки</p> <p>2. Методологія оцінювання економічної безпеки</p> <p>3. Механізми формування пріоритетів економічної безпеки</p> <p>4. Ризики та заходи безпеки</p>	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.</p>
За розкладом	<p>Тема 22. Основні тенденції регулювання у сфері електронної комерції</p> <p>1. Фундаментальні аспекти нормативно-правової бази для електронної комерції</p> <p>2. Виконання традиційних вимог в електронному середовищі</p> <p>3. Укладання договорів в сфері електронної комерції</p> <p>4. Постачальники проміжних послуг. Вимоги щодо розкриття інформації. Режим відповідальності для постачальників проміжних послуг. Контроль</p> <p>5. Бізнес-моделі, що використовують Мобільні гроші.</p> <p>6. Захист прав споживачів</p>	<p>Лекція 44</p>
За розкладом	<p>Тема 22. Основні тенденції регулювання у сфері електронної комерції</p> <p>1. Фундаментальні аспекти нормативно-правової бази для електронної комерції</p> <p>2. Виконання традиційних вимог в електронному середовищі</p> <p>3. Укладання договорів в сфері електронної комерції</p>	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.</p>

	5. Постачальники проміжних послуг. Вимоги щодо розкриття інформації. Режим відповідальності для постачальників проміжних послуг. Контроль 6. Бізнес-моделі, що використовують М-гроші. 7. Захист прав споживачів.	Міні-дискусія.
--	---	----------------

8. Система оцінювання та вимоги

Екзамен за умови виконання навчальної програми та захисту курсової роботи

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування

Назва курсу	МЕНЕДЖМЕНТ
Е-mail кафедри:	moa@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1592

1. Коротка анотація до курсу - Силабус розроблено відповідно до місця та значення дисципліни за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою. Змістовність тем визначена для мінімальної кількості годин за стандартом. Програма вивчення дисципліни передбачає набуття здобувачами системних знань з теоретичних засад та організаційно-методичних і практичних навичок менеджменту на підприємстві в ринкових умовах його функціонування.

2. Мета та цілі курсу – є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Завданням вивчення дисципліни є теоретична підготовка студентів з питань:

- сутності основних понять і категорій менеджменту та управління;
- принципів та функцій менеджменту;
- системи методів управління;
- змісту процесів та технології управління;
- основ планування, здійснення мотивування та контролювання;

- організації взаємодії та повноважень;
- прийняття рішень у менеджменті;
- інформаційного забезпечення процесу управління;
- керівництва та лідерства, стилів управління;
- етики і відповідальності у менеджменті;
- ефективності управління.

Результатом вивчення дисципліни є спроможність студентів з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки в організаціях, аналізувати й узагальнювати матеріал у певній системі, порівнювати факти на основі здобутих з різних джерел знань; робити посильний внесок в гармонізацію людських відносин; налагоджувати ефективні комунікації у процесі управління; розробляти технології з прийняття та реалізації управлінських рішень; структурувати завдання відповідно до чисельності та кваліфікації виконавців, визначити черговість робіт, розраховувати термін їх виконання; з урахуванням ділових та особистісних рис добирати виконавців, розподіляти завдання; здійснювати делегування; визначати та оцінювати ефективність менеджменту.

3. Формат курсу - Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання - В результаті вивчення дисципліни забезпечується досягнення таких програмних результатів навчання: Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

5. Пререквізити - Дисципліна «Менеджмент» ґрунтується на досягнутих здобувачами компетентностях з дисциплін «Історія економіки та економічної думки», «Основи економічної науки», «Мікро і макроекономіка», «Економічна теорія».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

7. Схема курсу

Тема, план
<p>Тема 1. Поняття і сутність менеджменту.</p> <p>1.1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності.</p> <p>1.2. Суть, зміст менеджменту та управління.</p> <p>1.3. Менеджмент як система наукових знань та як мистецтво управління.</p> <p>1.4. Методи дослідження у менеджменті.</p>
<p>Тема 2. Розвиток науки управління</p> <p>2.1. Передумови виникнення науки управління.</p> <p>2.2. Теорії менеджменту.</p> <p>2.3. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.</p>
<p>Тема 3. Основні теорії прийняття управлінських рішень</p> <p>3.1. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності.</p> <p>3.2. Класифікація та умови прийняття управлінських рішень.</p> <p>3.3. Моделі прийняття управлінських рішень.</p>
<p>Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень</p> <p>4.1. Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>4.2. Інструменти обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>4.3. Обґрунтування рішень в умовах невизначеності.</p> <p>4.4. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів.</p>
<p>Тема 5. Планування в організації</p> <p>5.1. Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок.</p> <p>5.2. Основні елементи системи планування.</p>

Тема, план
<p>5.3. Планування стратегії підприємства</p> <p>5.4. Класифікація цілей організації. Процес постановки цілей.</p>
<p>Тема 6. Організація як функція управління</p> <p>6.1. Сутність функції організування та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності.</p> <p>6.2. Повноваження та відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності.</p> <p>6.3. Типи повноважень: лінійні, функціональні.</p> <p>6.4. Департаменталізація.</p>
<p>Тема 7. Мотивація</p> <p>7.1. Значення людського фактора в управлінні організацією.</p> <p>7.2. Поняття мотивування.</p> <p>7.3. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи.</p>
<p>Тема 8. Управлінський контроль.</p> <p>8.1. Поняття контролювання та його місце в системі управління.</p> <p>8.2. Модель процесу контролю. Види управлінського контролювання.</p> <p>8.3. Етапи контролювання.</p>
<p>Тема 9. Лідерство.</p> <p>9.1. Поняття та загальна характеристика керівництва.</p> <p>9.2. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада.</p> <p>9.3. Теорії лідерства.</p> <p>9.4. Характеристика та класифікація стилів керування.</p>
<p>Тема 10. Комунікації в управлінні.</p> <p>10.1. Інформація, її види та роль в менеджменті. Класифікація інформації.</p> <p>10.2. Поняття і характеристика комунікацій.</p> <p>10.3. Комунікаційний процес та його організація.</p>
<p>Тема 11. Ефективність управління</p> <p>11.1. Концепції визначення ефективності менеджменту в організації.</p> <p>11.2. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації.</p> <p>11.3. Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту.</p>

Тема, план
11.4. Напрями підвищення ефективності управління організацією.
11.5. Сутність та різновиди відповідальності та етики у менеджменті.

8. Підсумковий контроль.

Залік за умов виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра обліку, оподаткування та технологій електронного обліку

Назва курсу	ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ
Е-mail кафедри:	ovcharss15@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1325

1. Коротка анотація до курсу – Дисципліна “Облік і оподаткування” орієнтує на загальну економічну та обліково-податкову підготовку фахівців та оволодіння ним принципів, засобів, методів та прийомів обліку діяльності підприємств. Дисципліна спрямована на оволодіння навиками формування системи облікових даних, що впливають на ефективність прийнятих управлінських рішень, оцінку господарських засобів та джерел їх утворення, створення обліково-аналітичної системи управління

2. Мета та цілі курсу – Мета викладання навчальної дисципліни: формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок організації обліку і оподаткування вітчизняних суб’єктів господарювання.

3. Формат курсу - Змішаний

4. Результати навчання. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб’єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами та у невизначених умовах. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

5. Пререквізити - підґрунтям оволодіння знаннями з дисципліни є узагальнення знань, отриманих студентами під вивчення дисциплін «Історія економіки та економічної думки», «Теорія економічного аналізу».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних і курсових робіт.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку та фінансової звітності 1. Сутність бухгалтерського обліку, його мета, функції, види. 2. Регулювання бухгалтерського обліку в Україні. 3. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. 4. Принципи бухгалтерського обліку
Тема 2. Облік і оподаткування матеріальних та нематеріальних необоротних активів 1. Економічна сутність матеріальних необоротних активів, їх загальна характеристика, класифікація, оцінка. 2. Документальне оформлення надходження та переміщення матеріальних необоротних активів 3. Економічна сутність амортизації матеріальних необоротних активів. Методи амортизації матеріальних необоротних активів та їх облік. 4. Організація обліку нематеріальних необоротних активів.
Тема 3. Облік запасів 1. Особливості побудови обліку виробничих запасів. 2. Визначення малоцінних і швидкозношуваних предметів та їх класифікація. 3. Організація проведення інвентаризації запасів.
Тема 4. Облік і оподаткування грошових коштів та їх еквівалентів 1. Основні положення ведення касових операцій. 2. Організація обліку безготівкових розрахунків 3. Організація проведення інвентаризації грошових коштів.
Тема 5. Облік і оподаткування дебіторської заборгованості 1. Визнання, оцінка та класифікація дебіторської заборгованості. 2. Документальне оформлення та облік розрахунків з покупцями. 3. Облік розрахунків з підзвітними особами. 4. Облік розрахунків з іншими дебіторами 5. Організація проведення інвентаризації дебіторської заборгованості
Тема 6. Облік персоналу, праці, її оплати та оподаткування 1. Види, форми та система оплати праці. 2. Порядок нарахування заробітної плати за різних форм і систем оплати праці. 3. Первинний та зведений облік праці та її оплати. 4. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з оплати праці.

5. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків із соціального страхування.
Тема 7. Облік власного капіталу за забезпечення майбутніх витрат і платежів 1. Економічний зміст власного капіталу і особливості його формування. 2. Джерела формування власного капіталу, їх загальна характеристика. 3. Статутний капітал, порядок його формування та відображення в обліку. 4. Облік неоплаченого, пайового, додаткового, вилученого, резервного капіталу та капіталу у дооцінках
Тема 8. Облік зобов'язань 1. Зміст, критерії визнання, класифікація та оцінка зобов'язань. 2. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. 3. Облік короткострокових кредитів банку. 4. Облік розрахунків з бюджетом 5. Облік доходів майбутніх періодів 6. Організація проведення інвентаризації зобов'язань
Тема 9. Облік витрат підприємства 1. Загальні принципи організації обліку витрат підприємства 2. Класифікація, оцінка та критерії визнання витрат підприємства їх зв'язок з рахунками бухгалтерського обліку 3. Облік витрат від основної операційної діяльності. 4. Облік витрат від іншої операційної діяльності.
Тема 10. Облік і оподаткування готової продукції та її реалізації 1. Сутність та оцінка готової продукції 2. Облік руху готової продукції
Тема 11. Облік і оподаткування доходів і фінансових результатів 1. Загальні принципи організації обліку доходів підприємства 2. Класифікація, оцінка та критерії визнання доходів підприємства їх зв'язок з рахунками бухгалтерського обліку 3. Облік і оподаткування доходів від основної операційної діяльності. 4. Облік фінансових результатів
Тема 12. Складання фінансової звітності. 1. Загальні правила складання фінансової звітності 2. Принципи формування та мета складання фінансової звітності 3. Склад та елементи фінансової звітності

8. Система оцінювання та вимоги

Залік за умови виконання навчального плану

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем

Назва курсу	ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ
Е-mail кафедри:	finansy-pdatu@meta.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course

1. Коротка анотація до курсу – Навчальна дисципліна «Фінанси підприємств» є обов’язковою при підготовці фахівців за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня бакалавр. В процесі вивчення дисципліни послідовно розглядаються: сутність, функції фінансів підприємств, особливості організації грошових розрахунків на підприємствах; порядок формування і розподілу фінансових результатів діяльності підприємств; система оподаткування підприємств, характеристика основних податків, що сплачують підприємства; характеристика основних і оборотних коштів підприємств, механізм їх кредитування; фінансовий стан підприємств.

2. Мета та цілі курсу – надання знань студентам щодо організації фінансів підприємств, формування та використання прибутку на них, здійснення грошових розрахунків, оподаткування, кредитування, фінансового планування та оцінки фінансового стану господарюючих суб’єктів. **Предмет курсу** складають фінансово – розрахункові відносини, що виникають у процесі поточної та інвестиційної діяльності суб’єктів господарювання і направлені на формування, розподіл та використання фінансових ресурсів підприємств.

3. Формат курсу - Очний

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової(online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного

навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання - вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» формує у студентів уміння оперувати фінансовою термінологією, оформляти відкриття рахунків в установах банків, визначити прибуток підприємства і проводити його розподіл, визначити величину податків і оформити платіжні документи по їх сплаті, розрахувати показники ефективності використання основних і оборотних засобів, а також які характеризують фінансовий стан підприємства, скласти поточні і перспективні фінансові плани підприємства, знання відмінностей та особливостей здійснення фінансової, операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, знання напрямів оптимізації фінансової роботи суб'єктів господарювання, знання сутності та специфіки функціонування фінансової, бюджетної, податкової політики України., розробляти напрями вдосконалення функціонування фінансової системи України, організовувати роботу з формування та використання коштів державного боргу, оптимізувати його склад та структуру, уміння враховувати вплив факторів зовнішнього середовища підприємства прямої та непрямої дії на результативність виробничо - господарської діяльності підприємства (установи, організації);..

5. Пререквізити - ефективність засвоєння змісту дисципліни «Фінанси підприємств» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін «Гроші і кредит», «Економічна теорія», «Основи економічної науки».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних завдань.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Основи фінансів підприємств
Тема 2. Грошові розрахунки підприємств
Тема 3. Грошові надходження підприємств
Тема 4. Фінансові результати діяльності підприємств, їх зміст, розрахунок і розподіл.
Тема 5. Оподаткування підприємств
Тема 6. Оборотні кошти та їх організація на підприємстві.
Тема 7. Кредитування підприємств
Тема 8. Фінансове забезпечення і відтворення основних засобів

Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємства.
Тема 10. Фінансове планування на підприємствах.
Тема 11. Фінансова санація підприємств.

8. Підсумковий контроль

Залік за умов виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем

Назва курсу	ГРОШІ І КРЕДИТ
E-mail:	vvlavruk@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/enrol/index.php?id=653

1. Коротка анотація до курсу – Навчальна дисципліна «Гроші і кредит» є обов’язковою при підготовці фахівців за спеціальністю 076 - «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня бакалавр. В процесі вивчення дисципліни послідовно розглядаються: сутність, функцій, концепцій та ролі грошей та кредиту в ринковій економіці; закономірності та специфіка функціонування грошового ринку як теоретико-методологічної бази державної монетарної політики; практичні засади функціонування грошової системи, основ побудов банківської системи та операційної діяльності банків; закономірності розвитку та функціонування валютного ринку.

2. Мета та цілі курсу –формування системи базових знань з теорії грошей та кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового ринку як теоретичної основи державної монетарної політики й розвитку банківської справи. Це необхідно майбутньому спеціалісту для об’єктивної оцінки економічних процесів, що відбуваються у суспільстві. Предмет вивчення складають грошові та кредитні відносини ринкової економіки, а також відносини, що виникають у державі внаслідок грошового обігу.

3. Формат курсу - Очний

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як аудіо та відео, інтерактивні

елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання - знання особливостей функціонування та напрямів вдосконалення функціонування фінансової системи України; джерел, принципів та методів формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання; джерел формування та напрямів використання фінансових ресурсів бюджетів різних рівнів, відповідно до бюджетної системи України; відмінностей та особливостей здійснення фінансової, операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, знання напрямів оптимізації фінансової роботи суб'єктів господарювання; процедури встановлення напрямів ділового партнерства із суб'єктами фінансового ринку; сутності та специфіки функціонування фінансової, бюджетної, податкової політики України; правових аспектів відносин фінансових посередників з іншими учасниками фінансового ринку; методів аналізу результатів діяльності банків та їх окремих операцій, принципів, прийомів і методів фінансового обліку; застосовувати знання та вміння для розв'язання якісних та кількісних задач з планування, організації, оцінки та аналізу фінансової діяльності; уміння використовувати в роботі необхідні інформаційні технології; володіти методологічними прийомами наукових досліджень, застосовувати прикладні методики аналізу фінансової діяльності, використовувати сучасні методи системного наукового аналізу; розробляти напрями вдосконалення функціонування фінансової системи України; здійснювати пошук та формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання, планувати фінансову діяльність підприємств; планування, формування та виконання дохідної та видаткової частини місцевих і державного бюджетів, контролювати виконання бюджетів різних рівнів бюджетної системи України; аналіз фінансової, операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, виявляти напрями оптимізації фінансової роботи на підприємствах; забезпечувати встановлення та підтримання напрямів ділового партнерства із суб'єктами фінансового ринку; розробляти пропозиції щодо формування і вдосконалення фінансової, бюджетної, податкової політики держави з урахуванням необхідності ефективного використання фінансових ресурсів; організовувати роботу з формування та використання коштів державного боргу, оптимізувати його склад та структуру; формувати фінансові звіти на основі використання облікової інформації на етапі обґрунтування управлінських рішень щодо моделювання параметрів прогнозних результатів діяльності суб'єктів господарювання.

5. Пререквізити - ефективність засвоєння змісту дисципліни «Гроші і кредит» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін «Історія економіки та економічної думки» та «Мікро – і макроекономіка», «Економічна теорія», «Основи економічної науки».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних і курсової роботи.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Сутність і функції грошей 1. Наукові погляди на походження та сутність грошей 2. Форми грошей та їх еволюція 3. Вартість грошей 4. Види неповноцінних грошей
Тема 2. Теорія грошей 1. Місце кількісної теорії у теорії грошей 2. Постулати класичної кількісної теорії 3. Трансакційний варіант І. Фішера
Тема 3. Грошовий обіг і грошові потоки 1. Економічна основа грошового обороту 2. Балансування грошових потоків 3. Структура грошового обороту за економічним змістом та формою платіжних засобів 4. Основні етапи реалізації процесу грошово-кредитної мультиплікації
Тема 4. Грошовий ринок 1. Особливості функціонування грошового ринку 2. Графічна модель грошового ринку
Тема 5. Грошові системи Проблемні питання 1. Характеристика елементів вітчизняної грошової системи 2. Платіжні системи. Платіжні інструменти
Тема 6. Інфляція та грошові реформи 1. Види грошових реформ 2. Форми прояву інфляції 3. Методи державного регулювання інфляції
Тема 7. Валютний ринок і валютні системи 1. Конвертованість валют 2. Регулювання валютних курсів 3. Валютна система України
Тема 8. Кредит у ринковій економіці 1. Форми кредиту 2. Мікроекономічні межі кредиту

3. Макроекономічні межі кредиту
Тема 9. Фінансове посередництво на грошовому ринку
1. Види фінансових посередників
2. Послуги фінансових посередників
3. Банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва
Тема 10. Центральні банки
1. Причини створення центробанків та особливості їх діяльності у сучасних умовах
2. Функції та операції НБУ
3. Основні напрями діяльності центрального банку
Тема 11. Комерційні банки
1. Особливості побудови банківської системи України
2. Економічні нормативи діяльності комерційних банків
3. Показники прибутковості діяльності банків
Тема 12. Міжнародні валютно - кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною
1. Програми співробітництва МВФ з Україною
2. Співпраця України з установами Світового банку
3. Пріоритети діяльності регіональних міжнародних кредитно-фінансових інституцій в Україні

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умов виконання навчальної програми

СИЛАБУС
Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет Економічний
кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	Біржова діяльність
E-mail:	<i>gusl@ukr.net</i>
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна “Біржова діяльність” є обов’язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр». Предметом навчальної дисципліни є закономірності функціонування і розвитку підприємства в ринкових умовах. Дисципліна «Економіка підприємства» ґрунтується на досягнутих студентами компетентностях з дисциплін «Вища математика», «Основи економічної науки», «Теорія економічного аналізу», забезпечує вивчення дисциплін «Міжнародні економічні відносини», «Організація агробізнесу і підприємництва», «Підприємницькі ризики».

2. Мета та цілі курсу –Надання майбутнім фахівцям системних знань з теоретичних основ формування системи знань з організації і функціонування біржового ринку як складового елемента інфраструктури ринку, технології здійснення біржових операцій, стратегій поведінки при здійсненні та впровадженні біржових операцій з контрактами на права щодо біржового товару; здійснення операцій пов’язаних зі страхування ризиків через механізм хеджування та проведення операцій спекулятивного характеру та отримання знань щодо структури учасників біржового ринку.

3. Формат курсу - Вкажіть формат проведення курсу:

Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

4. Результати навчання - Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами. Використовувати сучасні

комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити - ефективність засвоєння змісту дисципліни «Біржова діяльність» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін «Інформаційні технології», «Вища математика», «Теорія економічного аналізу», «Основи економічної науки», «Статистика».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота
За розкладом	Тема I. Поняття та організаційно-економічні засади біржової діяльності Поняття та економічний зміст біржі. Організаційний, функціональний та юридичний аспекти біржової діяльності.	Лекція

	<p>Функції біржі в сучасній економічній системі. Організація проведення торгів. Розробка біржових контрактів. Розв'язання спірних питань. Котирування й регулювання біржових цін. Біржове страхування (хеджування). Гарантування виконання угод. Інформаційна діяльність, збір і реєстрація біржових цін. Сприяння реалізації товарів за оптимальними цінами. Класифікація бірж за видом біржового товару, за принципом організації, за правовим статусом, за формою участі в торгах, за номенклатурою біржових товарів, за місцем та роллю у світовій торгівлі, залежно від сфери діяльності, за основними видами угод, залежно від характеру комерційної діяльності Історія виникнення та розвитку біржової торгівлі.</p>	
<i>За розкладом</i>	<p><i>Тема2.</i> Управління та законодавчо-правове регулювання діяльності біржі</p> <p>Завдання: Інституційна структура біржі та її складові. Членство на біржі, порядок його набуття. Функціональний та юридичний статус члена біржі, його права та обов'язки. Порядок визначення розміру вступного внеску члена біржі. Організаційна структура біржі. Основні органи управління та їх функції. Загальні збори, біржовий комітет, котирувальна комісія, арбітражна комісія, розрахункова палата. Виконавчі органи біржі. Форми взаємовідносин біржі з учасниками торгів. Акціонерно-пайова, брокерська форма, абонементна форма, комісійна форма, разова та змішана форми. Система державного регулювання та саморегулювання діяльності бірж. Структура та функції державних органів регулювання біржової діяльності. Аспекти діяльності бірж, що перебувають у сфері саморегулювання.</p>	<p>Практичне заняття, групова і індивідуальна робота</p>
<i>За розкладом</i>	<p><i>Тема3.</i> Товарна біржа, її функції Поняття товарної біржі, її основні функції. Біржовий товар, його еволюція та основні характеристики. Масовість та стандартизованість біржового товару. Групи біржових товарів на сучасному ринку. Сільськогосподарські та лісові товари і продукти їх переробки, сировина і продукція металургії, нафта і нафтопродукти як</p>	<p>Лекція</p>

	групи товарів.	
<i>За розкладом</i>	<p><i>Тема4.</i> Організація і технологія біржової торгівлі Завдання: Поняття та характеристики біржових угод, їх основний зміст. Видибіржових угод. Угоди з реальним товаром та товарні деривативи. Спотові, форвардні угоди, ф'ючерсні та контракти та опціони, порядок укладання та виконання. Етапи підготовки до укладання біржової угоди, підбір посередника, укладання договору на брокерське обслуговування, порядок видачі доручень. Методи організації біржової торгівлі, порядок організації проведення біржової сесії. Алгоритм укладання, документального оформлення, реєстрації та виконання біржових угод.</p>	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
<i>За розкладом</i>	<p><i>Тема5.</i> Інфраструктура біржового ринку агропромислової продукції. Основні елементи інфраструктури біржового ринку агропромислової продукції. Торгові доми, оптові ринки, аукціони худоби. Поняття та особливості функціонування аграрної біржі. Основний зміст правил біржової торгівлі агропромисловою продукцією. Порядок документального оформлення внутрішніх та міжнародних контрактів. Агроторгові доми, порядок їх організації та функції. Організаційно-виробнича, торгівельно-посередницька, аналітично-консультаційна та інформаційно-координаційна функції. Напрями комерційної діяльності торгових домів. Порівняльні переваги різнорівневих каналів розподілу на біржовому ринку. Аукціони худоби, їх завдання та функції. Оптові посередники та їх взаємозв'язок з системою аграрних бірж.</p>	Лекція
<i>За розкладом</i>	<p><i>Тема6.</i> Фондові біржі, їх діяльність та роль на фондовому ринку Завдання: Поняття фондового ринку та його сегментація. Первинний та вторинний ринок цінних паперів, їх структура та організаційна побудова. Емітенти, інвестори та інвестиційні інститути як суб'єкти ринку. Централізований та децентралізований ринок. Поняття, завдання, порядок організації та функції фондової біржі. Фондові біржі України.</p>	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота

	Поняття та види цінних паперів як біржового товару. Лістинг та делістинг цінних паперів на фондових біржах, переваги та порядок здійснення процедур.	
За розкладом	Тема7.Інфраструктура фондового ринку Депозитарій цінних паперів, розрахункова палата, кліринговий банк, їх функції у процесі торгівлі цінними паперами. Порядок подачі заявок на участь у торгах, організація торгів, порядок укладання і виконання угод купівлі-продажу цінних паперів.	Лекція
За розкладом	Тема8.Валютна біржа, її функції Завдання: Поняття та функції валютної біржі. Порядок організації валютної біржі. Суб'єкти валютного ринку, їх функції. Центральні банки, комерційні банки, інвестори, суб'єкти господарської діяльності та їх роль на валютному ринку. Види валютних угод. Валютний опціон, аутрайт та своп угоди. Валютні котирування, їх види та порядок проведення. Пряме та обернене котирування. Види та порядок формування валютних курсів.	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема9. Особливості функціонування валютної біржі Українська міжбанківська валютна біржа. Порядок укладання та виконання угод купівлі-продажу валютних цінностей.	Лекція
За розкладом	Тема10.Кліринг і розрахунки на біржовому ринку Завдання: Особливості розрахунків на біржах реального товару та функції клірингу. Класифікація клірингу й принципи організації розрахунків Кліринг і розрахунки на ринку ф'ючерсних угод Клірингові розрахунки на ринку цінних паперів	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 11.Організація діяльності аграрної біржі Поняття та функції аграрної біржі. Ціноутворення, види цін. Біржові угоди та контракти на аграрній біржі . Підготовка та проведення біржових торгів . Особливості становлення біржового аграрного ринку в Україні	Лекція

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет економічний
кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА
E-mail:	olenas1308@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1754

1. Коротка анотація до курсу - навчальна дисципліна “Регіональна економіка” є обов’язковою дисципліною для підготовки фахівців ОС «бакалавр» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Вивчення дисципліни дає реальне бачення довгострокових тенденцій економічного розвитку територій, формує нові знання щодо формування у регіонах України ринкової інноваційно-конкурентоспроможної економіки з урахування місцевих особливостей функціонування господарських механізмів, стану інфраструктури та циклічності їх розвитку.

2. Мета та цілі курсу – метою викладання даної навчальної дисципліни є формування у студентів навичок аналізу і наукового розміщення галузевого й територіального розміщення продуктивних сил та організації господарства, зокрема сільського господарства, залежно від трудових ресурсів, науково-технічного потенціалу, природних ресурсів. При цьому значну увагу слід приділяти регіональним особливостям переходу до ринкової економіки, процесам роздержавлення і приватизації, осмисленню специфіки розміщення продуктивних сил України, а також проблемам охорони навколишнього середовища.

3. Формат курсу: Очний

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного

навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології (аудіо та відеозв'язок), інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання: використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати; демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці; володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур; використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

5. Пререквізити - вивчення дисципліни передбачає попереднє опанування знаннями та вміннями з навчальних дисциплін «Економіка підприємства», «Основи економічної теорії» тощо, і є необхідною для сприйняття подальших навчальних дисциплін «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економічна безпека» та передуює вивченню навчальних дисциплін: «Основи митної справи», «Національна економіка», крім того, необхідна координація і взаємозв'язок з курсом "Міжнародна економіка", «Міжнародна економічна діяльність України», «Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання: Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних робіт.

7.Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
За розкладом	Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни 1.1Сутність регіональної економіки 1.2Основні принципи і методи дослідження 1.3Об'єкт і предмет дослідження дисципліни	Лекція

За розкладом	Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни Завдання: ознайомитись з предметом, його принципами і методами дослідження.	Семінар, групова робота
За розкладом	Тема 2. Потенціал регіональної економіки 2.1Сутність потенціалу розвитку регіону і його оцінка. 2.2. Природно-ресурсний потенціал і природокористування.	Лекція
За розкладом	Тема 2. Потенціал регіональної економіки Завдання: засвоїти основні напрями розвитку і вдосконалення природно-ресурсного потенціалу України.	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 3. Економічне районування та територіальна організація господарства 3.1 Економічне районування як науковий метод територіальної організації народного господарства. 3.2 Принципи, критерії та чинники економічного районування. 3.3 Економічний район, його сутність та основні риси.	Лекція
За розкладом	Тема 3. Економічне районування та територіальна організація господарства Завдання: визначити суть системи економічного районування України.	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 4. Регіон у системі територіального поділу праці 4.1Поняття регіону як економічної категорії 4.2. Регіональний поділ праці 4.3. Сутність економічного аналізу регіону	Лекція
За розкладом	Тема 4. Регіон у системі територіального поділу праці Завдання: розробка ефективного територіального поділу праці	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 5. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики 5.1 Місце і значення регіональної економічної	Лекція

	політики 5.2. Основні принципи державної регіональної економічної політики України	
За розкладом	Тема 5. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики Завдання: засвоїти суть, мету і завдання регіональної економічної політики	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 6. Механізм реалізації регіональної економічної політики 6.1 Сутність механізму реалізації регіональної економічної політики держави 6.2. Економічна складова державної регіональної політики 6.3. Основні проблеми бюджетного регулювання розвитку регіонів	Лекція
За розкладом	Тема 6. Механізм реалізації регіональної економічної політики Завдання: проаналізувати що впливає на економіку регіону найбільше: розміщення нових виробничих об'єктів; стимулювання розвитку малого бізнесу, формування спеціальних економічних зон.	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 7. Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах. 7.1 Сутність та структура народного господарства України 7.2. Структура господарського комплексу України 7.3. Промисловість України і форми її територіальної організації 7.4. Основні проблеми розвитку та розміщення народного господарства України	Лекція
За розкладом	Тема 7. Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах. Завдання: визначити основні проблеми розвитку і розміщення народного господарства України	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 8. Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем	Лекція

	8.1 Економіка України як єдиний народногосподарський комплекс. 8.2. Структура економіки: сутність та поняття. 8.3. Регіональні особливості галузевої структури економіки. 8.4. Реструктуризація регіональної економіки в умовах ринку.	
За розкладом	Тема 8. Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем Завдання: надати характеристику економіки України.	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

факультет/інститут економічний

кафедра фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем

Назва курсу	ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ
Е-mail кафедри:	budnyakluba@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=67

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Теорія економічного аналізу» є обов'язковою при підготовці фахівців за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня бакалавр. Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичних основ і отримання досвіду практичного застосування загальнотеоретичних і конкретно-економічних методів і прийомів з метою розв'язання задач факторного аналізу, вивчення причинно-наслідкових зв'язків у роботі конкретного суб'єкту господарювання, прогнозування основних результатів його роботи з метою прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень.

2. Мета та цілі курсу

Мета: засвоєння студентами теоретичних і практичних знань із питань організації та ведення економічного аналізу, набуття навичок із методики здійснення аналізу на різних рівнях господарювання з метою комплексного оцінювання результатів господарювання та прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень.

Завдання: вивчення сучасних методик економічного аналізу із застосуванням математичних та статистичних прийомів і методів.

Програмні компетентності - здатність розв'язувати складні, спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері

управління або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту, характеризується комплексністю і невизначеністю умов; здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами; здатність визначати та описувати характеристики організації; здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення

3. Формат курсу - очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання

- ✓ Уміння використовувати економічні закони і категорії, закономірності та принципи ринкової економіки.
- ✓ Уміння використовувати у практичній діяльності методи аналізу для вирішення конкретних завдань
- ✓ Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
- ✓ Пояснювати, аналізувати та здійснювати комунікацію у різних сферах діяльності організації.
- ✓ Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним
- ✓ Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

5. Пререквізити - здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Вища математика», «Мікро і макроекономіка», «Інформаційні технології», «Економіка підприємства», «Основи економічної науки», «Статистика».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання –

Багато мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (PowerPoint, Excel, Word) для підготовки рефератів, презентацій та виконання практичних робіт.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	Тема 1. Поняття і значення економічного аналізу 1.1.Поняття економічного аналізу. 1.2.Суть і зміст економічного аналізу. 1.3.Мета економічного аналізу та особливості його проведення. 1.4.Принципи економічного аналізу.	Лекція
Згідно розкладу	Тема 1. Поняття і значення економічного аналізу Завдання: Ознайомитися з поняттям, змістом, метою та принципами економічного аналізу.	Семінар, групова робота
Згідно розкладу	Тема 2. Предмет, завдання та функції економічного аналізу 2.1.Предмет та об'єкти економічного аналізу. 2.2.Функції економічного аналізу в системі економічних наук. 2.4. Завдання економічного аналізу.	Лекція
Згідно розкладу	Тема 2. Предмет, завдання та функції економічного аналізу Завдання: Ознайомитися з предметом, завданнями та функціями економічного аналізу.	Семінар, групова робота
Згідно розкладу	Тема 3. Метод і методика економічного аналізу 3.1.Метод економічного аналізу та його особливості. 3.2.Суть методики економічного аналізу та її види. 3.3.Методологія економічного аналізу 3.4.Класифікація прийомів і способів економічного аналізу.	Лекція
Згідно розкладу	Тема 3. Метод і методика економічного аналізу Завдання: Ознайомитися з поняттями методу, методики та методології економічного аналізу. Їх практичним застосуванням.	Семінар, групова робота
Згідно розкладу	Тема 4. Традиційні методи і прийоми економічного аналізу 4.1.Класифікація абстрактно-логічних методів і прийомів аналітичного дослідження та їх характеристика. 4.2.Класифікація кількісних описових методів і прийомів аналітичного дослідження та їх характеристика. 4.3.Класифікація кількісних аналітичних методів і прийомів дослідження та їх характеристика	Лекція

Згідно розкладу	Тема 4. Традиційні методи і прийоми економічного аналізу Завдання: Ознайомитися з класифікацією традиційних методів та їх практичне застосування в економічному аналізі.	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 5. Економіко-математичні методи і моделі в економічному аналізі 5.1.Особливості застосування математичних методів в економічному аналізі. 5.2.Класифікація економіко-математичних методів. 5.3.Загальна характеристика економіко-математичних моделей. 5.4.Класифікація моделей факторного аналізу. 5.5.Детерміноване моделювання і перетворення факторних систем.	Лекція
Згідно розкладу	Тема 5. Економіко-математичні методи і моделі в економічному аналізі Завдання: Ознайомитися з класифікацією економіко-математичних методів і моделей, їх практичним застосуванням.	Семінар, групова робота
Згідно розкладу	Тема 6. Види і фактори економічного аналізу 6.1.Класифікація видів економічного аналізу. 6.2.Методика функціонально-вартісного аналізу (ФВА). 6.3.Поняття і класифікація факторів.	Лекція
Згідно розкладу	Тема 6. Види і фактори економічного аналізу Завдання: Ознайомитися з видами і факторами економічного аналізу. Акцент зробити на методиці функціонально-вартісного аналізу.	Семінар, групова робота
Згідно розкладу	Тема 7. Організація та інформаційне забезпечення економічного аналізу в сільськогосподарських підприємствах 7.1.Організаційні форми та виконавці економічного аналізу. 7.2.Планування аналітичної роботи. 7.3.Інформаційне забезпечення економічного аналізу. 7.4.Підготовка та аналітична обробка даних. 7.5.Документальне оформлення результатів економічного аналізу.	Лекція
Згідно розкладу	Тема 7. Організація та інформаційне забезпечення економічного аналізу в сільськогосподарських підприємствах Завдання: Ознайомитися з організаційними формами та виконавцями економічного аналізу, плануванням аналітичної роботи, інформаційним забезпеченням економічного аналізу, підготовкою та аналітичною обробкою даних та документальним оформленням результатів економічного аналізу.	Семінар, групова робота
Згідно розкладу	Тема 8. Зв'язок економічного аналізу з іншими науками і дисциплінами 8.1.Економічний аналіз і економіка підприємств. 8.2.Економічний аналіз і управлінські дисципліни.	Лекція

	8.3.Економічний аналіз і статистика, соціологія. 8.4.Економічний аналіз і бухгалтерський облік. 8.5.Економічний аналіз і фінансово-кредитні дисципліни. 8.6.Економічний аналіз-аудит.	
Згідно розкладу	Тема 8. Зв'язок економічного аналізу з іншими науками і дисциплінами Завдання: Ознайомитися із параметрами зв'язку економічного аналізу з іншими науками та дисциплінами	Семінар, групова робота
Згідно розкладу	Тема 9. Економічний аналіз у системі управління виробництвом 9.1.Зміст системи управління виробництвом. 9.2.Управління маркетингом і економічний аналіз. 9.3.Ситуація і ситуаційний аналіз. 9.4.Управлінське рішення: суть і стадії.	Лекція
Згідно розкладу	Тема 9. Економічний аналіз у системі управління виробництвом Завдання: Ознайомитися із змістом системи управління та роллю економічного аналізу в даному процесі, стадіями і суттю управлінського рішення та особливостями проведення ситуаційного аналізу.	Семінар, групова робота
Згідно розкладу	Тема 10. Система комплексного економічного аналізу і пошук резервів підвищення інтенсифікації та ефективності виробництва 10.1.Поняття системи, її принципи. 10.2.Поняття системного аналізу, його принципи та практичне застосування. 10.3.Схема системного аналізу на підприємстві. 10.4.Поняття і принципи пошуку резервів. 10.5.Види резервів та їх характеристика.	Лекція
Згідно розкладу	Тема 10. Система комплексного економічного аналізу і пошук резервів підвищення інтенсифікації та ефективності виробництва Завдання: Ознайомитися із поняттям система, системний аналіз, їх базовими принципами і практичним застосуванням. Акцент зробити на різновидах резервів, на базі яких проводиться процес планування та прогнозування	Семінар, групова робота
Згідно розкладу	Тема 11. Методичні основи аналізу найважливіших показників виробничо-фінансової діяльності підприємства 11.1.Поняття про показники і їх систему. 11.2.Класифікація системи показників. 11.3.Аналіз виробничих ресурсів: показники і факторні моделі. 11.4.Аналіз виробництва та реалізації продукції: показники і факторні моделі. 11.5.Аналіз витрат на виробництво та собівартості продукції: показники	Лекція

	і факторні моделі. 11.6.Аналіз фінансових результатів і рентабельності: показники і факторні моделі.	
Згідно розкладу	Тема 11. Методичні основи аналізу найважливіших показників виробничо-фінансової діяльності підприємства Завдання: Ознайомитися із методикою аналізу будь-якого аспекту роботи конкретного суб'єкту господарювання. Акцентувати увагу на показниках і факторних моделях, які при цьому використовуються.	Семінар, групова робота
Згідно розкладу	Тема 12. Історія і перспективи розвитку економічного аналізу 12.1.Наукові центри в Україні у ХІХ ст. 12.2.Економічний доробок М.І. Туган-Барановського. 12.3.Розвиток економічного аналізу в ХХ-ХХІ ст.	Лекція
Згідно розкладу	Тема 12. Історія і перспективи розвитку економічного аналізу Завдання: Ознайомитися із науковими центрами в Україні у ХІХ ст., економічним доробком М.І. Туган-Барановського і розвитком економічного аналізу в ХХ-ХХІ ст.	Семінар, групова робота

8. Підсумковий контроль – іспит (за умови виконання навчальної програми)

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО
E-mail:	kbvol@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/management.php?categoryid=272&courseid=1639

1. Коротка анотація до курсу – Навчальна дисципліна "Інноваційне підприємництво" є обов'язковою при підготовці фахівців на здобуття освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність". Основний фокус освітньої програми та спеціалізації: дисципліна спрямований на вивченні теоретичних засад інноваційного підприємництва, формуванні навичок підвищення ефективності господарювання підприємства за рахунок інновацій.

2. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студента системи знань з економіки і організації інноваційного підприємництва та його управління.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності розвитку інноваційного підприємництва.

3. Формат курсу - Очний

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання - Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки

та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

5. Пререквізити - ефективність засвоєння змісту дисципліни "Стратегія і розвиток бізнесу" значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін які входять до циклу загальноосвітніх економічних курсів і раніше засвоєні студентами предмети: "Основи економічної науки", "Мікро і макроекономіка", "Економіка торгівлі", "Організація торгівлі", "Підприємницька діяльність", "Міжнародна економіка", "Маркетинг" "Економічний аналіз", "Економіко-статистичне моделювання", "Логістика" та ін.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки кейсів індивідуальної роботи, рефератів, зошит для виконання практичних робіт та виконання аналітичних розрахунків.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна,
-----------------	------------	--

		<i>дискусія, групова робота</i>
За розкладом	Тема 1. Сутність інноваційного підприємництва 1. Зміст інноваційного підприємництва 2. Сутність інноваційного підприємництва 3. Історія розвитку підприємництва 4. Умови та фактори розвитку підприємництва	Лекція
За розкладом	Тема 1. Сутність інноваційного підприємництва 1. Зміст інноваційного підприємництва 2. Сутність інноваційного підприємництва 3. Історія розвитку підприємництва 4. Умови та фактори розвитку підприємництва	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 2. Види підприємницької діяльності 1. Виробнича діяльність. Фактори виробництва. Результативність виробничої діяльності 2. Венчурний бізнес Комерційна діяльність. Товарні біржі. Операції з купівлі-продажу товарів і послуг 3. Фінансова підприємницька діяльність 4. Менеджмент-консалтинг	Лекція
За розкладом	Тема 2. Види підприємницької діяльності 1. Виробнича діяльність. Фактори виробництва. Результативність виробничої діяльності 2. Венчурний бізнес Комерційна діяльність. Операції з купівлі-продажу товарів і послуг 3. Фінансова підприємницька діяльність 4. Менеджмент-консалтинг	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	Тема 3. Динаміка і тенденції інноваційної активності української економіки 1. Необхідність інноваційного розвитку економіки 2. Забезпечення інноваційної активності 3. Тенденції інноваційної активності	Лекція
За розкладом	Тема 3. Динаміка і тенденції інноваційної активності підприємництва української економіки 1. Необхідність інноваційного розвитку економіки 2. Забезпечення інноваційної активності 3. Тенденції інноваційно їактивності	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.

За розкладом	Тема 4. Інноваційне підприємництво: досвід зарубіжних країн 1. Моделі інноваційного розвитку зарубіжних країн 2. Підтримка інноваційного підприємництва в окремих країнах 3. Використання досвіду зарубіжних країн в інноваційному підприємстві України	Лекція
За розкладом	Тема 4. Інноваційне підприємництво: досвід зарубіжних країн 1. Моделі інноваційного розвитку зарубіжних країн 2. Підтримка інноваційного підприємництва в окремих країнах 3. Використання досвіду зарубіжних країн в інноваційному підприємстві України	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.
За розкладом	Тема 5 Мале інноваційне підприємництво 1. Сутність малого інноваційного підприємства 2. Інноваційна спрямованість малого бізнесу в зарубіжних країнах 3. Розвиток малого інноваційного підприємства в Україні	Лекція
За розкладом	Тема 5 Мале інноваційне підприємництво 1. Сутність малого інноваційного підприємства 2. Інноваційна спрямованість малого бізнесу в зарубіжних країнах 3. Розвиток малого інноваційного підприємства в Україні	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	Тема 6. Закономірності науково-технічного розвитку та їх вплив на підприємництво 1. Сутність технологічних укладів, їх основні характеристики 2. Нова економіка, форми її прояву 3. Стратегія України в глобальному технічному розвитку	Лекція
За розкладом	Тема 6. Закономірності науково-технічного розвитку та їх вплив на підприємництво 1. Сутність технологічних укладів, їх основні характеристики 2. Нова економіка, форми її прояву 3. Стратегія України в глобальному технічному розвитку	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	Тема 7. Інвестиційний клімат в інноваційному підприємстві 1. Інвестиції: сутність, склад, структура 2. Поняття і зміст інвестиційного клімату інноваційного підприємства 3. Склад і особливості джерел фінансування інноваційної діяльності 4. Ефективність інвестиційної діяльності інноваційних підприємств	Лекція
За розкладом	Тема 7. Інвестиційний клімат в інноваційному підприємстві 1. Інвестиції: сутність, склад, структура 2. Поняття і зміст інвестиційного клімату інноваційного підприємства 3. Склад і особливості джерел фінансування інноваційної діяльності	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.

	4. Ефективність інвестиційної діяльності інноваційних підприємств	
За розкладом	<p>Тема 8. Інфраструктура інноваційного підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність інфраструктури інноваційного підприємництва. 2. Основні компоненти Найважливіші суб'єкти інфраструктури інноваційного підприємництва. 3. Перспективи та стратегія розвитку інфраструктури інноваційного підприємництва 	Лекція
За розкладом	<p>Тема 8. Інфраструктура інноваційного підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність інфраструктури інноваційного підприємництва. 2. Основні компоненти Найважливіші суб'єкти інфраструктури інноваційного підприємництва. 3. Перспективи та стратегія розвитку інфраструктури інноваційного підприємництва 	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	<p>Тема 9. Державне регулювання інноваційного підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інноваційна політика як вища форма регулятивної діяльності 2. Поняття інноваційної системи та її задами 3. Регулювання інноваційного підприємництва в регіоні 4. Сутність регулювання інноваційного підприємництва в регіоні 5. Зарубіжний досвід регіонального регулювання інноваційного підприємництва 	Лекція
За розкладом	<p>Тема 9. Державне регулювання інноваційного підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інноваційна політика як вища форма регулятивної діяльності 2. Поняття інноваційної системи та її задами 3. Регулювання інноваційного підприємництва в регіоні 4. Сутність регулювання інноваційного підприємництва в регіоні 5. Зарубіжний досвід регіонального регулювання інноваційного підприємництва 	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	<p>Тема 10. Конкуренція підприємців в інноваційній економіці і оцінка факторів, що на неї впливають</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори зовнішнього середовища, що впливають на конкуренцію підприємців 2. Основні напрямки зміни конкуренції при переході до інформаційного суспільства. Посилення ролі інноваційного чинника в конкурентній боротьбі 3. Взаємозалежність рівня конкурентоспроможності та інновацій 4. Сучасне визначення конкурентних переваг. 5. Визначення рівня впливу інноваційного фактора на конкуренцію 	Лекція 1 і 2
За розкладом	Тема 10. Конкуренція підприємців в інноваційній економіці і оцінка факторів, що на неї впливають	Практичне заняття 1 і 2, індивідуальна робота

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори зовнішнього середовища, що впливають на конкуренцію підприємців 2. Основні напрямки зміни конкуренції при переході до інформаційного суспільства. Посилення ролі інноваційного чинника в конкурентній боротьбі 3. Взаємозалежність рівня конкурентоспроможності та інновацій 4. Сучасне визначення конкурентних переваг. 5. Визначення рівня впливу інноваційного фактора на конкуренцію 	Ситуаційна вправа. Міні-дискусія.
За розкладом	<p>Тема 11. Соціальна відповідальність інноваційного підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність соціальної відповідальності інноваційного підприємництва і проблеми її практичної реалізації 2. Правові та організаційно-економічні механізми практичної реалізації соціальної відповідальності 3. Ефективність інвестицій у інноваційні проекти 	Лекція
За розкладом	<p>Тема 11. Соціальна відповідальність інноваційного підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність соціальної відповідальності інноваційного підприємництва і проблеми її практичної реалізації 2. Правові та організаційно-економічні механізми практичної реалізації соціальної відповідальності 3. Ефективність інвестицій у інноваційні проекти 	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	<p>Тема 12. Планування розвитку інноваційного підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система планування розвитку інноваційного підприємництва 2. Форми і етапи планування розвитку інноваційного підприємництва, види планів Етапи планування інноваційної діяльності підприємства 3. Організація системи планування розвитку інноваційного підприємництва 4. Бізнес-планування інноваційних проектів 	Лекція
За розкладом	<p>Тема 12. Планування розвитку інноваційного підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система планування розвитку інноваційного підприємництва 2. Форми і етапи планування розвитку інноваційного підприємництва, види планів. Етапи планування інноваційної діяльності підприємства 3. Організація системи планування розвитку інноваційного підприємництва 4. Бізнес-планування інноваційних проектів 	Практичне заняття 1 і 2, індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	<p>Тема 13. Інноваційне партнерство та інтрапренерство</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і зміст інноваційного партнерства 2. Форми інноваційного партнерства 3. Сутність інтрапренерства 4. Передумови та умови розвитку інтрапренерства 	Лекція
За розкладом	<p>Тема 13. Інноваційне партнерство та інтрапренерство</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і зміст інноваційного партнерства 	Практичне заняття, індивідуальна робота.

	2. Форми інноваційного партнерства 3. Сутність інтрапренерства 4. Передумови та умови розвитку інтрапренерства	Міні-дискусія.
За розкладом	Тема 14. Ризики в інноваційному підприємстві 1. Характеристика ризиків в інноваційному підприємстві і причини їх виникнення 2. Класифікація ризиків інноваційної діяльності 3. Механізм управління ризиками в інноваційному підприємстві	Лекція
За розкладом	Тема 14. Ризики в інноваційному підприємстві 1. Характеристика ризиків в інноваційному підприємстві і причини їх виникнення 2. Класифікація ризиків інноваційної діяльності 3. Механізм управління ризиками в інноваційному підприємстві	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	Тема 15.Кластерна модель в інноваційному підприємстві 1. Кластери та інновації у підприємстві 2. Формування кластерів технологічного бізнесу як необхідна умова створення інноваційної економіки 3. Кластерна модель в інноваційній діяльності в зарубіжних країнах	Лекція
За розкладом	Тема 15.Кластерна модель в інноваційному підприємстві 1. Кластери та інновації у підприємстві 2. Формування кластерів технологічного бізнесу як необхідна умова створення інноваційної економіки 3. Кластерна модель в інноваційній діяльності в зарубіжних країнах.	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС
Подільський державний аграрно-технічний університет
Економічний факультет
Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування

Назва курсу	Маркетинг
E-mail:	kucheroleg68@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=52

1. Коротка анотація до курсу «Маркетинг» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти на базі повної загальної середньої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Вивчення дисципліни «Маркетинг» дозволить сформувати у студентів систему теоретичних знань щодо планування маркетингу, сучасних концепцій його розвитку, методичних та організаційних засад. Сформує уміння застосовувати стратегії маркетингу на сучасному підприємстві; розвине здатність розробляти ефективні стратегії розвитку підприємства; забезпечить уміння планувати та контролювати маркетингову діяльність

2. Мета та цілі курсу.

Мета - формування у студентів сучасного наукового світогляду та системи спеціальних знань у сфері маркетингу і логістики підприємства, вироблення вмінь та навичок здійснення управлінських функцій на підприємстві на основі маркетингу для задоволення потреб споживачів та забезпечення ефективної діяльності підприємства, впровадження і використання маркетингу в підприємствах з урахуванням їх особливостей та оцінки ризиків маркетингової діяльності.

Цілі курсу - ознайомити майбутніх фахівців з термінологією, понятійним апаратом маркетингу та забезпечити його засвоєння студентами; озброїти студентів системою знань у сфері теоретичних методичних інформаційних основ маркетинг; маркетингових досліджень потреб та попиту; сегментації ринку і типології споживачів.

3. Формат курсу

Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео,

інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти мають

- уміти використовувати економічні закони і категорії, закономірності та принципи ринкової економіки.
- уміти використовувати у практичній діяльності методи аналізу для вирішення конкретних завдань.
- демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.
- виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
- демонструвати здатність грамотно спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.
- демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

5. Пререквізити. Дисципліна «Маркетинг» ґрунтується на досягнутих студентами компетентностях з дисциплін «Основи економічної науки», «Математика для економістів», «Менеджмент» а вона забезпечує вивчення дисциплін «Менеджмент і адміністрування», «Бізнес-планування».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle. Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних робіт.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Сутність маркетингу та розвиток його концепції План 1. Суть та основні категорії маркетингу 2. Етапи розвитку маркетингу 3. Основні принципи та функції маркетингу 4. Нормативно-правова база маркетингової діяльності в Україні
Тема 2. Маркетинг як відкрита мобільна система План 1. Концепції управління маркетингом 2. Види маркетингу 3. Цілі маркетингової діяльності

4. Комплекс маркетингу та його основні елементи
<p>Тема 3. Формування маркетингової інформаційної системи на основі проведення маркетингових досліджень</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система маркетингових досліджень 2. Маркетингова інформація 3. Методи збору маркетингової інформації 4. Основні види маркетингових досліджень
<p>Тема 4. Вивчення потреб і поведінки споживачів та вибір цільових сегментів</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз ринкових можливостей підприємства 2. Кон'юнктура ринку і етапи її дослідження 3. Сегментація ринку: фактори та принципи 4. Дослідження поведінки покупців на споживчому ринку
<p>Тема 5. Товар у комплексі маркетингу</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність маркетингової товарної політики 2. Маркетингова концепція товару 3. Життєвий цикл товару 4. Процес створення нового товару.
<p>Тема 6. Ціна у комплексі маркетингу</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність маркетингової цінової політики 2. Цілі системи ціноутворення 3. Методи маркетингового ціноутворення 4. Управління цінами підприємства
<p>Тема 7. Розповсюдження у комплексі маркетингу</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та функції каналів розподілу. 2. Характеристика рівнів каналу розподілу. 3. Посередницька діяльність 4. Маркетингові збутові системи, та принципи формування збутової політики підприємства.
<p>Тема 8. Комунікації у комплексі маркетингу</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність маркетингової політики комунікацій

2. Реклама
3. Пропаганда
4. Стимулювання збуту
5. Персональний продаж
6. Прямий маркетинг

Тема 9. Управління маркетинговою діяльністю

План
------

1. Організація маркетингової діяльності на підприємстві
2. Види організаційних структур управління маркетингом
3. Контроль маркетингової діяльності підприємства

Тема 10. Стратегії маркетингу

План
------

1. Сутність та послідовність здійснення стратегічного маркетингового планування
2. Види маркетингових стратегій, їх класифікація

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет економічний
кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	ЕКОНОМІКА ПРАЦІ І СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ
E-mail:	nonnakoval69@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=222

1. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Економіка праці і соціально-трудові відносини» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр». У наш час докорінної перебудови системи суспільних відносин найсуттєвіші перетворення відбуваються саме в соціально-трудовій сфері. Вони зачіпають інтереси мільйонів людей – суб'єктів цих відносин, у зв'язку з чим зростають вимоги до підготовки спеціалістів з вищою освітою, яким належить вирішувати надзвичайно важливі й складні проблеми ефективного формування і використання трудового потенціалу та гармонізації соціально-трудових відносин на всіх рівнях.

2. Мета та цілі курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини» є формування системи теоретичних і прикладних знань про категорії, поняття, механізми забезпечення продуктивності праці та розвитку соціально-трудових відносин в Україні.

Завданням вивчення курсу – набуття студентами вмінь і навичок у галузі забезпечення ефективного використання ресурсів праці й моніторингу соціально-трудових відносин.

Предметом курсу є суспільна праця, її організація і соціально-економічні результати та наслідки, а також форми і методи застосування законів прояву суспільної праці в конкретному виробництві.

3. Формат курсу:

Очний.

Заочний (дистанційний) – курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання – В результаті вивчення дисципліни забезпечується досягнення таких програмних результатів навчання: використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства; знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити – ефективність засвоєння змісту дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини» значно

підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: «Історія економіки та економічної думки», «Теорія економічного аналізу», «Мікро і макроекономіка», «Облік і оподаткування», «Менеджмент», «Гроші і кредит».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
За розкладом	Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці і СТВ» 1.1. Праця як предмет наукового економічного дослідження. 1.2. «Економіка праці і соціально-трудові відносини» в системі наук. 1.3. Предмет «Економіки праці і соціально-трудових відносин». 1.4. Наукові основи і методологія «Економіки праці і соціально-трудових відносин». 1.5. Інформаційна база вивчення дисципліни «Економіки праці і соціально-трудових відносин». 1.6. Потреби людини і якість життя.	Лекція

За розкладом	Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Економіка праці і СТВ» Завдання: Ознайомитися з предметом, методами, завданнями економіки праці і соціально-трудових відносин. Змістом та функціями праці. Класифікацією видів праці. Якістю трудового життя.	Семінар, групова робота
За розкладом	Тема 2. Продуктивність і ефективність праці 2.1. Показники і методи вимірювання продуктивності праці. 2.2. Фактори і резерви підвищення продуктивності праці. 2.3. Мотивація праці працівників як фактор підвищення її продуктивності. 2.4. Програми управління продуктивністю праці на підприємстві.	Лекція
За розкладом	Тема 2. Продуктивність і ефективність праці Завдання: Засвоїти поняття ефективності й продуктивності праці. Показники і методи вимірювання продуктивності праці. Фактори зростання продуктивності праці. Виявляти резерви підвищення продуктивності праці.	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 3. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства 3.1. Населення як суб'єкт економічних та інших суспільних процесів і явищ. 3.2. Відтворення населення. 3.3. Показники природного руху населення. 3.4. Показники механічного руху населення. 3.5. Трудові ресурси як соціально-економічна категорія. 3.6. Трудовий потенціал суспільства.	Лекція
За розкладом	Тема 3. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства Завдання: Засвоїти поняття населення за методикою МОП. Відтворення населення: види руху, типи і режими відтворення	Практичне заняття, індивідуальна робота

	населення. Показники руху населення. Планувати чисельність працівників підприємства в розрізі окремих спеціальностей. Трудові ресурси. Трудовий потенціал.	
За розкладом	Тема 4. Соціально-трудові відносини як система 4.1. Суть соціально-трудових відносин. 4.2. Фактори формування та оцінка соціально-трудових відносин. 4.3. Трудові конфлікти та методи їх вирішення. 4.4. Формування системи соціально-трудових відносин в сучасних умовах.	Лекція
За розкладом	Тема 4. Соціально-трудові відносини як система Завдання: Засвоїти поняття соціально-трудових відносин (СТВ). Суб'єкти і рівні СТВ. Основні принципи та фактори, що формують соціально-трудові відносини. Трудові конфлікти та методи їх вирішення.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 5. Соціальне партнерство 5.1. Сутність соціального партнерства та його роль у функціонуванні ринкової економіки. 5.2. Форми і принципи соціального партнерства. 5.3. Соціальне партнерство й регулювання трудових відносин.	Лекція
За розкладом	Тема 5. Соціальне партнерство Завдання: Засвоїти поняття соціального партнерства та його ролі в регулюванні соціально-трудових відносин. Форми і принципи соціального партнерства. Суб'єкти соціального партнерства. Участь профспілок у регулюванні трудових відносин, сприянні зайнятості населення, забезпечення соціального захисту працівників.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 6. Ринок праці та його регулювання 6.1. Поняття та основні складові ринку праці.	Лекція

	6.2. Попит та пропозиція праці. 6.3. Інфраструктура ринку праці. 6.4. Сегментація ринку праці.	
За розкладом	Тема 6. Ринок праці та його регулювання Завдання: Засвоїти поняття «ринку робочої сили». Сучасні умови виникнення та ефективного функціонування ринку праці. Функції сучасного ринку праці. Сегментація ринку праці за різними ознаками. Інфраструктура ринку праці.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 7. Соціально-трудова відносина зайнятості 7.1. Соціально-економічна суть і види зайнятості. 7.2. Зайнятість як елемент соціально-економічної політики. 7.3. Проблеми зайнятості в Україні. 7.4. Безробіття, його показники і види. Допомога по безробіттю.	Лекція
За розкладом	Тема 7. Соціально-трудова відносина зайнятості Завдання: Засвоїти поняття, види та форми зайнятості населення. Законодавство України про зайнятість. Методи державного регулювання зайнятості. Моделі державної політики зайнятості. Класифікація видів безробіття. Природний рівень безробіття. Розрахунок показників рівня зайнятості та безробіття. Допомога у разі безробіття. Аналіз безробіття в Україні.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 8. Організація і нормування праці 8.1. Сутність і завдання організації праці. 8.2. Поділ і кооперація праці на підприємстві. 8.3. Організація та обслуговування робочих місць. 8.4. Умови праці та фактори їх формування. 8.5. Нормування праці.	Лекція
За розкладом	Тема 8. Організація і нормування праці Завдання: З'ясувати сутність та основні напрями організації	Практичне заняття, індивідуальна робота

	праці. Організація праці на підприємстві – розподіл і кооперація. Робочі місця, їх класифікація за ознаками. Організація та обслуговування робочих місць. Умови праці та фактори їх формування. Нормування праці, його суть і значення. Види норм праці. Методи нормування праці.	
За розкладом	Тема 9. Планування праці 9.1. Характеристика показників використання праці й методика їхнього планування. 9.2. Система показників продуктивності праці і їх планування. 9.3. Взаємозв'язок фонду оплати праці й рівня продуктивності праці. 9.4. Планування фонду оплати праці на підприємстві.	Лекція
За розкладом	Тема 9. Планування праці Завдання: Характеристика показників використання праці й методика їх планування. Показники чисельності, структури та руху кадрів. Розрахунок потреби підприємства в робочій силі. Засвоїти планування продуктивності праці на підприємстві та планування заробітної плати.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 10. Політика доходів і оплата праці 10.1. Політика доходів. 10.2. Соціально-економічна сутність заробітної плати. Функції заробітної плати. 10.3. Структура заробітної плати. Елементи організації оплати праці. 10.4. Форми і системи заробітної плати. 10.5. Тарифна система організації оплати праці. 10.6. Безтарифна система оплати праці.	Лекція
За розкладом	Тема 10. Політика доходів і оплата праці Завдання: Розглянути види доходів та їх диференціацію.	Практичне заняття, індивідуальна робота

	Засвоїти сутність заробітної плати та її функції. Структура заробітної плати. Елементи організації оплати праці. Форми і системи заробітної плати. Тарифна система організації оплати праці. Безтарифна система оплати праці. Схеми посадових окладів.	
За розкладом	Тема 11. Аналіз, звітність і аудит у сфері праці 11.1. Трудові показники та їх елементи. 11.2. Звітність та аудит у сфері праці.	Лекція
За розкладом	Тема 11. Аналіз, звітність і аудит у сфері праці Завдання: Засвоїти трудові показники та їх елементи. Здійснити розрахунок вартості затрат на найм одного нового співробітника. Звітність та аудит у сфері праці.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 12. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання й удосконалення соціально-трудових відносин 12.1. Дослідження соціально-економічних відносин у сфері праці. Зміст, цілі, завдання. 12.2. Особливості методів вирішення соціально-економічних проблем праці в ринкових умовах. 12.3. Державне регулювання соціально-трудових відносин та їх удосконалення.	Лекція
За розкладом	Тема 12. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання й удосконалення соціально-трудових відносин Завдання: Здійснити дослідження соціально-економічних відносин у сфері праці. Зміст, цілі, завдання. Особливості методів вирішення соціально-економічних проблем праці в ринкових умовах. Державне регулювання соціально-трудових відносин та їх удосконалення.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 13. Міжнародна організація праці (МОП) та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин	Лекція

	<p>13.1. Причини виникнення Міжнародної організації праці, історія її розвитку та основні завдання.</p> <p>13.2. Структура Міжнародної організації праці.</p> <p>13.3. Основні напрямки діяльності МОП.</p> <p>13.4. Міжнародна організація праці й методи її роботи з регулювання соціально-трудових відносин (конвенції).</p>	
За розкладом	<p>Тема 13. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин</p> <p>Завдання: Засвоїти причини виникнення МОП, основні цілі та завдання її. Структура МОП. Методи роботи Міжнародної організації праці. Сфери діяльності МОП. Участь України у МОП.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування

Назва курсу	ЛОГІСТИКА
E-mail:	nataly.slavina05@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=479

1. Коротка анотація до курсу – Навчальна дисципліна «Логістика» є обов’язковою при підготовці фахівців за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня бакалавр. Дисципліна спрямована на набуття студентами глибоких теоретичних знань з питань концепції, стратегії та тактики логістики. Опанування студентами методичних інструментаріїв розробки та реалізації завдань логістики. Оволодіння навичками логістичного мислення та розробки пропозицій щодо удосконалення логістичних систем і механізмів їх функціонування.

2. Мета та цілі курсу – формування у студентів систематизованого комплексу знань про загальні принципи, форми та методи управління матеріальними та інформаційними потоками, які враховують особливості вітчизняної економіки.

3. Формат курсу - Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп’ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання - Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами; використовувати сучасні

комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці; володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур; використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів; застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм; знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити - ефективність засвоєння змісту дисципліни «Логістика» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін «Основи менеджменту», «Основи економічної науки», «Економіка підприємства».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота
За розкладом	Тема 1. Логістика – інструмент ринкової економіки 1.1. Сутність, розвиток та види логістики 1.2. Предмет, об'єкт, мета та завдання логістики 1.3. Цілі та функції логістики	Лекція

За розкладом	Тема 1. Логістика – інструмент ринкової економіки Завдання: Ознайомитися з предметом, методами, основними категоріями логістики та її організацією в Україні та за її межами.	Семінар, групова робота
За розкладом	Тема 2. Концепція і методологічний апарат інтегрованої логістики 2.1. Концепція логістики 2.2. Поняття про логістичні системи та їх види 2.3. Управління запасами в логістичних системах	Лекція
За розкладом	Тема 2. Концепція і методологічний апарат інтегрованої логістики Завдання: Засвоїти суть, значення, види логістичних ланцюгів і логістичних каналів.	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема 3. Об'єкти логістичного управління та логістичні операції 3.1. Логістика технологічних процесів 3.2. Поняття матеріального потоку 3.3. Характеристики та класифікація матеріального потоку	Лекція
За розкладом	Тема 3: Об'єкти логістичного управління та логістичні операції Завдання: Засвоїти види матеріальних потоків та їх характеристики. Опанувати як здійснюється єдиний технологічний процес на підприємстві.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 4. Логістична діяльність та логістичні функції 4.1. Перелік та характеристика елементів логістики. 4.2. Методологічне забезпечення ефективної взаємодії елементів логістики. 4.3. Інформаційне забезпечення ефективної взаємодії елементів логістики.	Лекція
За розкладом	Тема 4. Логістична діяльність та логістичні функції Завдання: Вміти розробляти алгоритм формування логістичної системи підприємства.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 5. Логістичний менеджмент в системі загального менеджменту	Лекція

	<p>5.1 Поняття, задачі та концепції логістики</p> <p>5.2 Характеристика основних логістичних систем</p> <p>5.3 Методи і інструменти раціоналізації інформаційних та матеріальних потоків в логістиці.</p>	
За розкладом	<p>Тема 5: Логістичний менеджмент в системі загального менеджменту</p> <p>Завдання: Засвоїти економічний алгоритм рішення логістичних задач: «Розрахунок дати замовлення», "ABC- XYZ -аналіз запасів".</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	<p>Тема 6. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері виробництва</p> <p>6.1. Сутність виробничої логістики та концепцій її організації.</p> <p>6.2. "Штовхальний" і "тягнучий" підходи до управління матеріальними потоками у виробничій логістиці.</p> <p>6.3. Логістична концепція "MRP".</p> <p>6.4. Мікрологістична система KANBAN.</p> <p>6.5. Мікрологістична концепція "Оптимізована виробнича технологія".</p> <p>6.6. Мікрологістична концепція "Худе виробництво".</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема 6. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері виробництва</p> <p>Завдання: Вирішити логістичну задачу: "Визначення оптимальної партії виробництва".</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	<p>Тема 7. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері обігу</p> <p>7.1. Сутність і завдання розподільчої логістики.</p> <p>7.2. Управління каналами розподілу в логістиці.</p> <p>7.3 Розподільчі центри у логістичних ланцюгах.</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема 7: Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері обігу</p> <p>Завдання: Засвоїти функції, види, вибір місця розташування розподільчих складів за допомогою методу визначення центра ваги матеріальних потоків.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота

За розкладом	Тема 8. Логістичний підхід до обслуговування споживачів 8.1. Сутність логістики посередництва та її види. 8.2. Види логістичних посередників. 8.3. Поняття про логістичний сервіс та логістичні послуги. 8.4. Організація логістики посередництва в підсистемі логістичного сервісу. 8.5. CASE-технології у логістичному менеджменті.	Лекція
За розкладом	Тема 8. Логістичний підхід до обслуговування споживачів Завдання: Засвоїти та оцінити рівень логістичних послуг в Україні та закордоном.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 9. Склад і транспорт в логістиці 9.1. Склади та їх функції. Класифікація складів. 9.2. Складові логістичного процесу на складі. 9.3. Склади та їх функції 9.4. Види транспорту. Логістичні рішення у транспортуванні 9.5. Системи поставки вантажів. Транспортні витрати і тарифи	Лекція
За розкладом	Тема 9. Склад і транспорт в логістиці Завдання: Засвоїти суть Економічного алгоритму "Гнучке та фіксоване управління запасами на складі".	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 10. Економічне забезпечення логістики 10.1. Сутність, роль і завдання міжнародної логістики. 10.2. Роль логістики в міжнародному постачанні та розподілі. 10.3. Роль логістики в організації міжнародних перевезень. 10.4. Інформаційне забезпечення міжнародної логістики.	Лекція
За розкладом	Тема 10: Економічне забезпечення логістики Завдання: Засвоїти роль міжнародної логістики в зовнішньоторговельній діяльності підприємства. Дати характеристику державному регулюванню товаропотоків у міжнародній торгівлі.	Семінар, групова робота

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА
E-mail:	kbvol@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/management.php?categoryid=272&courseid=1640

1. Коротка анотація до курсу – Навчальна дисципліна "Міжнародна економіка" є обов'язковою при підготовці фахівців на здобуття освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність". Основний фокус освітньої програми та спеціалізації: дисципліна спрямований на оволодіння основами фундаментальних знань та набуття практичних навиків в області міжнародної економіки з вивчення форм, методів, суб'єктів і рівнів міжнародної економічної діяльності; сутністю й тенденціями інтернаціоналізації світової економіки; навчити правильно використовувати принципи вивчення середовища розвитку світової економічної системи; виявити особливості практики здійснення і механізмів регулювання економічних процесів з використанням світового досвіду; набуття вмінь аналізувати й оцінювати світогосподарські явища і процеси у контексті національних інтересів України; навчитись використовувати отримані знання на практиці для розробки стратегії розвитку як окремих підприємств так і національних економік в умовах сучасної світової економічної системи.

2. Мета та цілі курсу – Формування і засвоєння системи теоретичних знань та практичних навичок надання здобувачам базових знань і практичних навичок з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності з урахуванням світового досвіду.

Предметом курсу є: система міжнародних економічних відносин, що складається між національними економіками країн світу в умовах інтернаціоналізації та глобалізації.

3. Формат курсу - Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової(online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання -Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. Використовувати базові й структуровані знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

5. Пререквізити - ефективність засвоєння змісту дисципліни "Міжнародна економіка" значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін які входять до циклу загальноосвітніх економічних курсів і раніше засвоєні студентами предмети: "Основи економічної науки", "Мікро і макроекономіка" "Економічна теорія ", " Економіка торгівлі", " Регіональна економіка", "Організація торгівлі"та ін.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки кейсів індивідуальної роботи, рефератів, робочий зошит для виконання практичних робіт та виконання аналітичних звітів.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна,</i>
-----------------	------------	---

		<i>дискусія, групова робота</i>
За розкладом	Тема: Міжнародна економічна система. 1. Поняття та структура міжнародної економічної системи. 2. Система міжнародних економічних відносин. 3. Поняття середовища міжнародної економіки, його структуризація й особливості.	Лекція
За розкладом	Тема: Міжнародна економічна система 1. Характеристика основних груп країн, що входять до світового господарства. 2. Показники економічного потенціалу та рівня розвитку країн. 3. Показники відкритості національної економіки.	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
За розкладом	Тема: Міжнародна економічна діяльність. 1. Сутність, види та форми міжнародної економічної діяльності. 2. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності. 3. Міжнародна економічна діяльність підприємств, її сутність, характеристика та форми	Лекція
За розкладом	Тема: Міжнародна економічна діяльність. 1. Сутність, види та форми міжнародної економічної діяльності. 2. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності. 3. Міжнародна економічна діяльність підприємств, її сутність, характеристика та форми. Експорт та імпорт товарів та послуг країни, а також показник зовнішньоторгівельного обігу країни	Практичне заняття, групова і індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	Тема: Міжнародна торгівля товарами і послугами. 1. Світовий ринок товарів і послуг: особливості та закономірності розвитку. 2. Показники масштабів, структури, динаміки й результативності міжнародної торгівлі. 3. Еволюція теорій міжнародної торгівлі. 4. Види та методи міжнародної торгівлі.	Лекція
За розкладом	Тема: Міжнародна торгівля товарами і послугами. Світовий ринок товарів і послуг: особливості та закономірності розвитку. 2. Показники масштабів, структури, динаміки й результативності міжнародної торгівлі. 3. Види та методи міжнародної торгівлі	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	Тема: Світовий фінансовий ринок. 1. Міжнародний рух капіталу: поняття та теоретичні концепції 2. Форми та сучасні тенденції міжнародного руху капіталу 3. Джерела зовнішнього фінансування економічного розвитку країн	Лекція

За розкладом	<p>Тема: Світовий фінансовий ринок.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародний рух капіталу: поняття та теоретичні концепції 2. Показники та сучасні тенденції і форми міжнародного руху капіталу. Джерела зовнішнього фінансування економічного розвитку країн. 3. Фондовий ринок. Характеристика діяльності світового фінансового центру (Лондон, Нью-Йорк або Токіо – на вибір) 	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.</p>
За розкладом	<p>Тема: Прямі інвестиції та міжнародне виробництво.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні аспекти міжнародного інвестування. 2. Рух підприємницького капіталу та його форми і методи міжнародної інвестиційної діяльності. Міжнародний інвестиційний ринок. Україна на міжнародному інвестиційному ринку. 3. Міжнародне виробництво. 	<p>Лекція</p>
За розкладом	<p>Тема: Прямі інвестиції та міжнародне виробництво.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні аспекти міжнародного інвестування. 2. Рух підприємницького капіталу та його форми і методи міжнародної інвестиційної діяльності. 3. Міжнародна інвестиційна діяльність України, її напрямки та масштаби. Аналіз інвестиційної привабливості України 4. Україна та міжнародне виробництво. 	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.</p>
За розкладом	<p>Тема: Міжнародний кредит.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародний кредит, його функції та принципи. 2. Фактори розвитку міжнародного кредитних відносин. 3. Форми міжнародного кредитування. 4. Грошовий та фондовий ринки, їх сегменти. 	<p>Лекція</p>
За розкладом	<p>Тема: Міжнародний кредит.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародний кредит, його функції та принципи. 2. Фактори розвитку міжнародного кредитних відносин. 3. Форми міжнародного кредитування. 4. Грошовий та фондовий ринки, їх сегменти. 	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.</p>
За розкладом	<p>Тема: Світовий ринок праці.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародна міграція як форма міжнародних економічних відносин 2. Сутність, структура та основні риси світового ринку праці 3. Сегменти світового ринку праці та їх характеристика 	<p>Лекція</p>
За розкладом	<p>Тема: Світовий ринок праці.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародна міграція як форма міжнародних економічних відносин. Сутність, структура та основні риси світового ринку праці 2. Сегменти світового ринку праці та їх характеристика. 3. Особливості розвитку світового ринку праці. Україна на світовому 	<p>Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.</p>

	ринку праці.	
За розкладом	Тема: Міжнародна трудова міграція. 1. Сутність, причини і види міжнародної трудової міграції. Етапи розвитку міжнародної міграції. 2. Напрямки міграції робочої сили. Світові міграційні центри. 3. Економічні і соціальні наслідки міжнародної трудової імміграції та еміграції. Регулювання міжнародних міграційних процесів.	Лекція
За розкладом	Тема: Міжнародна трудова міграція. 1. Сутність, причини і види міжнародної трудової міграції. Етапи розвитку міжнародної міграції. 2. Напрямки міграції робочої сили. Світові міграційні центри. Економічні і соціальні наслідки міжнародної трудової імміграції та еміграції. Регулювання міжнародних міграційних процесів. 3. Україна в світових міграційних процесах.	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	Тема: Світова валютна система. 1. Сутність та структура сучасної валютної системи, основні її елементи. Поняття валюти та її види. Еволюція світової валютної системи. Сутність та етапи розвитку Європейської монетарної системи. 2. Валютний ринок і його структура. Основні валютні операції та їх характеристика. 3. Валютний ринок України: етапи розвитку, сучасний стан.	Лекція
За розкладом	Тема: Світова валютна система. 1. Сутність та структура сучасної валютної системи, основні її елементи. Поняття валюти та її види. 2. Валютний ринок і його структура. Основні валютні операції та їх характеристика. 3. Валютний ринок України: етапи розвитку, сучасний стан. Динаміка валютного курсу в Україні та фактори впливу на неї.	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	Тема: Міжнародні розрахунки. 1. Сутність, види та форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика. 2. Акредитив і види акредитивів. Механізм акредитивних розрахунків. 3. Ефективність форм розрахунків для експортера та імпортера. Фактори впливу на стан та розвиток міжнародних розрахунків.	Лекція
За розкладом	Тема: Міжнародні розрахунки. 1. Сутність, види та форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика.	Практичне заняття, індивідуальна робота

	<p>2. Акредитив і види акредитивів. Механізм акредитивних розрахунків.</p> <p>3. Ефективність форм розрахунків для експортера та імпортера. Фактори впливу на стан та розвиток міжнародних розрахунків.</p>	Міні-дискусія.
За розкладом	<p>Тема: Платіжний баланс і макроекономічна рівновага</p> <p>Платіжний баланс, його структура і методологія складання.</p> <p>Взаємозв'язок рахунків платіжного балансу.</p> <p>Фактори впливу на рівновагу платіжного балансу країни: класифікація та управління.</p> <p>Платіжний баланс України, його стан, структура, динаміка розвитку.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	<p>Тема: Міжнародна економічна інтеграція.</p> <p>1. Сутність міжнародної економічної інтеграції.</p> <p>2. Фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції.</p> <p>3. Форми та особливості регіональної економічної інтеграції.</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема: Міжнародна економічна інтеграція.</p> <p>1. Сутність міжнародної економічної інтеграції.</p> <p>2. Фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції.</p> <p>3. Форми та особливості регіональної економічної інтеграції.</p> <p>Особливості європейських інтеграційних процесів.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота. Ситуаційна вправа.
За розкладом	<p>Тема: Глобалізація економічного розвитку.</p> <p>1. Сутність процесів глобалізації світової економіки, їх суперечливість та основні наслідки.</p> <p>2. Фінансова глобалізація.</p> <p>3. Глобальні проблеми сучасності: сутність, класифікація та процеси їх загострення.</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема: Глобалізація економічного розвитку.</p> <p>1. Сутність процесів глобалізації світової економіки, їх суперечливість та основні наслідки.</p> <p>2. Фінансова глобалізація.</p> <p>3. Глобальні проблеми сучасності: сутність, класифікація та процеси їх загострення. Індикатори економічної глобалізації.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота. Міні-дискусія.
За розкладом	<p>Тема: Інтеграція України в світову економіку</p> <p>1. Співпраця України з регіональними економічними об'єднаннями</p> <p>2. Геополітичні інтеграційні напрямки зовнішньоекономічної діяльності</p> <p>3. України</p> <p>4. Прямі іноземні інвестиції між Україною та інтеграційними об'єднаннями</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема: Інтеграція України в світову економіку</p> <p>1. Динаміка експорту-імпорту Україною товарів та послуг за</p>	Практичне заняття,

	інтеграційними об'єднаннями 2. Рух прямих іноземні інвестиції між Україною та інтеграційними об'єднаннями. 3. Прогнози подальшого розвитку торгово-економічних зв'язків між Україною та країнами-членами інших інтеграційних об'єднань.	індивідуальна робота. Міні-дискусія.
--	---	---

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет економічний
кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	ЕТИКА БІЗНЕСУ
E-mail кафедри:	ep@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1188

- 1. Коротка анотація до курсу** - Навчальна дисципліна «Етика бізнесу» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності **076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність** освітнього ступеня «Бакалавр». Опанування даної навчальної дисципліни формує фундаментальні моральні цінності, перетворюючи їх у стійкі переконання і мотиви поведінки майбутніх економістів та уміння орієнтуватися у світі людських відносин у сфері професійної діяльності. Вивчення дисципліни «Етика бізнесу» породжує у здобувачів ініціативу, активність і самостійність у діях; виробляє практичні навички прийняття відповідальних економічних рішень та дозволяє розвивати аналітичні здібності, раціонально мислити, визначати економічний ефект певної ідеї, грамотно будувати і підтримувати розмову, орієнтуватися в економічних реаліях суспільства
- 2. Мета та цілі курсу** - підготовка економістів до професійної діяльності на основі теорії та практики етики ведення сучасного бізнесу» формування сучасних фундаментальних моральних цінностей та перетворення їх у стійкі переконання і мотиви поведінки майбутніх економістів; пробудження почуття відповідальності за самовдосконалення; формування уміння орієнтуватися у світі людських відносин у сфері професійної діяльності; засвоєння у слухачів мовної культури та мовного етикету, техніки ділового спілкування, невербальних засобів спілкування та іміджу ділової людини.
- 3. Формат курсу:**
Очний
Змішаний - курс, має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

4. Результати навчання – використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

5. Пререквізити - здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – Філософія», «Правознавство», «Психологія», «Соціологія». У свою чергу, вивчення дисципліни є необхідною основою для оволодіння знаннями з таких дисциплін як « Управління персоналом», «Організація підприємницької діяльності» та ін..

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Презентаційний мультимедійний матеріал.
2. Тексти лекцій.
3. Друковані роздаткові матеріали.
4. Нормативні документи
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.

Баžано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber)

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	Тема 1. Етика – підґрунтя сучасного бізнесу	лекція
	Тема 2. Етика бізнесу: еволюція розвитку, поняття та значення	лекція
Згідно розкладу	Тема 3. Етичні проблеми та порушення етики бізнесу сучасності	лекція
Згідно розкладу	Тема 4. Адміністративна та корпоративна етика і культура	лекція
	Тема 5. Етика відносин з зовнішніми діловими партнерами	
Згідно розкладу	Тема 6. Етика бізнесу в організації. Бізнес-етикет: сутність та правила	лекція
Згідно розкладу	Тема 7. Стиль, манери та імідж ділової людини	лекція
Згідно розкладу	Тема 8. Етичні норми ділового спілкування. Культура публічного виступу	лекція
Згідно розкладу	Тема 9. Організація й проведення ділових комунікативних	лекція

	заходів	
Згідно розкладу	Тема 10. Академічна доброчесність як прояв ділової етики	лекція
Згідно розкладу	Тема 11. Етика та етикет у ділових міжнародних стосунках бізнесменів	лекція
Згідно розкладу	Заняття 1. Етика – підґрунтя сучасного бізнесу	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Заняття 2. Етика бізнесу: еволюція розвитку, поняття та значення	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 3. Етичні проблеми та порушення етики бізнесу сучасності	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в групах
Згідно розкладу	Заняття 4. Адміністративна та корпоративна етика і культура	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 5. Етика відносин з зовнішніми діловими партнерами	семінарське заняття з елементами дискусії та роботи в групах, презентації
Згідно розкладу	Заняття 6. Етика бізнесу в організації. Бізнес-етикет: сутність та правила	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 7. Стиль, манери та імідж ділової людини	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 8. Етичні норми ділового спілкування. Культура публічного виступу	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 9. Організація й проведення ділових комунікативних заходів	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 10. Академічна доброчесність як прояв ділової етики	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Заняття 11. Етика та етикет у ділових міжнародних стосунках бізнесменів	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	Національна економіка
E-mail:	mzahodym@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1394

1. Коротка анотація до курсу. Дисципліна «Національна економіка» є обов'язковою навчальною дисципліною циклу професійної підготовки для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня бакалавр. Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичних основ та найпростіших методичних навиків з питань, які відображають умови та результати функціонування та розвитку господарського комплексу країни. При цьому в центрі уваги перебувають показники, які відображають потенціал та структуру національної економіки, інституційні системи та організаційні механізми управління національною економікою, соціальні, екологічні та зовнішньоекономічні аспекти функціонування національної економіки.

2. Мета та цілі курсу. Формування знань про закономірності становлення, функціонування та розвитку національної економіки як динамічної системи та підсистеми світового господарства з позицій виділення загальних тенденцій еволюції економічних систем та особливостей вітчизняної практики господарювання.

3. Формат курсу. Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, он-лайн консультування.

4. Результати навчання – Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів; застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм; знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Національна економіка» базується на знаннях отриманих при вивченні навчальних дисциплін «Основи економічної науки», «Мікро і макроекономіка», «Історія економіки та економічної думки».

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання. Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Zoom, Viber, Messenger) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних та ін.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
За розкладом	Тема 1. Національна економіка: загальне та особливе 1.Предмет та завдання курсу 2.Особливості формування та розвитку національної економіки України 3.Типи національних економік: їх сутність та характеристики 4.Основні економічні показники національної економіки	Лекція
За розкладом	Тема 1. Національна економіка: загальне та особливе Завдання: ознайомитися з предметом та завданнями курсу, розглянути особливості формування та розвитку національної економіки України, типи національних	Семінарське заняття, групова робота

	економік: їх сутність та характеристики та основні економічні показники національної економіки	
За розкладом	<p>Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття національної економіки в економічних теоріях і школах 2. Основні моделі національних економічних систем 3. Поняття перехідної економіки. Особливості моделі розвитку національної економіки України 	лекція
За розкладом	<p>Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки</p> <p>Завдання: ознайомитися з економічними теоріями і базисними інститутами національної економіки та визначити їх взаємодію</p>	Семінарське заняття, групова робота
За розкладом	<p>Тема 3. Теорія суспільного добробуту та соціальної ринкової економіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільні потреби як соціальна база добробуту 2. Національний продукт як виробнича база добробуту 3. Ринковий механізм регулювання національної економіки 	лекція
За розкладом	<p>Тема 3. Теорія суспільного добробуту та соціальної ринкової економіки</p> <p>Завдання: розглянути теорію суспільного добробуту. Визначити роль держави в соціально-орієнтованій ринковій економіці та сталий економічний розвиток</p>	Семінарське заняття, групова робота
За розкладом	<p>Тема 4. Інституційні чинники розвитку національної економіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інститути та їх функції в економіці. Базисні інститути національної економіки 2. Інституціональна трансформація перехідної економіки та становлення інституту приватної власності 3. Становлення інституту конкуренції в перехідних системах 4. Становлення інститутів підприємництва та контрактного права в транзитивних національних економіках 	лекція
За розкладом	Тема 4. Інституційні чинники розвитку національної	Семінарське заняття, групова робота

	економіки Завдання: ознайомитися з інститутами та їх функціями в національній економіці	
За розкладом	Тема 5. Державність та державне управління економікою 1. Державність і державний суверенітет в розвитку національної економіки 2. Державне регулювання як головна функція державного управління економікою, його форми й методи 3. Сутність, характерні риси, принципи побудови і завдання системи державного управління 4. Система органів державного управління національною економікою та її функції	лекція
За розкладом	Тема 5. Державність та державне управління економікою Завдання: уміти застосовувати методи та засоби державного управління національною економікою; аналізувати вади ринкового саморегулювання та визначати методи, за допомогою яких доцільно їх усувати; знати функції державних органів України в сфері економіки.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 6. Демократія, економічна свобода та економічний порядок 1. Сутність демократії та її місце в самоуправлінні економікою 2. Економічна свобода і її основи 3. Економічний порядок як система узгоджених інтересів	лекція
За розкладом	Тема 6. Демократія, економічна свобода та економічний порядок Завдання: засвоїти сутність демократії, економічної свободи та економічного порядку; ознайомитися з основами економічної свободи та провести аналіз щодо місця демократії в самоуправлінні економікою	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 7. Програмування та прогнозування національної економіки 1. Суть державного програмування, види програм. Цільові комплексні програми розвитку національної	лекція

	<p>економіки</p> <p>2. Прогноз та прогнозування національної економіки</p> <p>3. Методи та моделі прогнозування національної економіки</p>	
За розкладом	<p>Тема 7. Програмування та прогнозування національної економіки</p> <p>Завдання: розуміти сутність стратегії економічного і соціального розвитку країни; розуміти сутність системи прогнозних та програмних документів економічного і соціального розвитку України; формулювати й аргументувати цілі й пріоритети економічного і соціального розвитку</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	<p>Тема 8. Характеристика економічного потенціалу</p> <p>1. Сутність і структура економічного потенціалу національної економіки</p> <p>2. Трудовий потенціал та його чинники. Оцінка цінності людини для національної економіки</p> <p>3. Природно-ресурсний потенціал</p> <p>4. Виробничий і науково-технічний потенціал. Інформаційний потенціал</p>	лекція
За розкладом	<p>Тема 8. Характеристика економічного потенціалу</p> <p>Завдання: ознайомитися з економічним потенціалом національної економіки України.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	<p>Тема 9. Функціонування інфраструктури національної економіки</p> <p>1. Інфраструктура: сутність і роль у механізмі функціонування національного ринку</p> <p>2. Функціонування ринкової інфраструктури</p> <p>3. Національний ринок України і його проблеми</p> <p>4. Вплив ринкової інфраструктури на формування конкурентного середовища</p>	лекція
За розкладом	<p>Тема 9. Функціонування інфраструктури національної економіки</p> <p>Завдання: визначити основні елементи інфраструктури національної економіки</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	<p>Тема 10. Структурна перебудова національної економіки</p>	лекція

	<p>1. Структура національної економіки: сутність та основні види</p> <p>2. Проблеми й перспективи структурних перетворень в галузях національної економіки України</p> <p>3. Поняття, цілі й основні напрямки структурної перебудови національної економіки</p> <p>4. Потенціал конкурентоспроможності національної економіки</p>	
За розкладом	<p>Тема 10. Структурна перебудова національної економіки</p> <p>Завдання: розглянути структуру національної економіки та її види; визначити проблеми та перспективи структурних перетворень в галузях національної економіки України</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	<p>Тема 11. Політика економічного зростання в національній економіці</p> <p>1. Сутність, теорії та моделі економічного зростання національної економіки</p> <p>2. Фактори й джерела економічного зростання</p> <p>3. Стратегічні моделі економічного розвитку країн з транзитивною економікою</p>	лекція
За розкладом	<p>Тема 11. Політика економічного зростання в національній економіці</p> <p>Завдання: засвоїти сутність та розглянути теорії та моделі економічного зростання національної економіки.</p>	Семінарське заняття, групова робота
За розкладом	<p>Тема 12. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство</p> <p>1. Світове господарство: структура, тенденції розвитку</p> <p>2. Форми і механізми інтеграції національної економіки у світове господарство</p> <p>3. Вільні економічні зони та їх особливості</p> <p>4. Проблеми та перспективи інтеграції України в сучасних умовах</p>	лекція
За розкладом	<p>Тема 12. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство</p> <p>Завдання: ознайомитися зі структурою світового господарства, провести аналіз тенденції його розвитку; розглянути форми і механізми інтеграції національної</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота

	економіки у світове господарство; визначити проблеми та обґрунтувати перспективи інтеграції України в сучасних умовах	
--	---	--

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу

Назва курсу	ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ
Е-mail кафедри:	<i>alex Burl1982@gmail.com</i>
Сторінка курсу в системі Moodle	<i>http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=702</i>

1. Коротка анотація до курсу - Курс передбачає вивчення теоретичних і практичних засад електронної комерції. Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи. Видами навчальних занять згідно до навчального плану є: лекції; практичні заняття, а також консультації. Практичні заняття передбачають: захист практичних завдань, презентації результатів самостійної роботи. Самостійна робота студентів полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача, підготовці до практичних занять. Консультації призначені для роз'яснення студентам теоретичних або практичних питань. Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на практичних заняттях у формі усних відповідей, тестового контролю, захисту практичних завдань. Підсумковий (семестровий) контроль після завершення 6 семестру здійснюється у формі заліку.

Знання та вміння, набуті при вивченні предмету можуть бути плідно використані при впровадженні та застосуванні технології електронної комерції з метою підвищення ефективності складних економічних процесів на підприємстві та створення стратегічних конкурентних переваг для підприємства. Ознайомлення з основними принципами функціонування електронного бізнесу, вивчення і класифікація моделей електронної комерції B2B, B2C, G2B, G2C, розгляд Інтернет-банкінгу, Інтернет-трейдингу, Інтернет-страхування, Інтернет-маркетингу, визначення способів оплати електронних замовлень, вивчення систем електронного документообігу в електронній комерції, розгляд методів та основних напрямів оцінки ефективності електронної комерції.

2. Мета та цілі курсу - ознайомлення студентів з теоретичними основами електронної комерції, формування практичних навичок організації комерційної діяльності сучасних суб'єктів господарювання у глобальному інформаційному середовищі.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти теоретичними та прикладними знаннями щодо формування і функціонування електронної комерції в сучасних умовах, характеру і особливостей організації діяльності специфічних суб'єктів електронного бізнесу, зокрема електронних магазинів, аукціонів, торговельних майданчиків, платіжних систем, дослідити специфіку надання різних видів послуг, маркетингового забезпечення та цінової політики в електронній комерції, розглянути основні засоби забезпечення безпеки в мережі Internet та стан організаційно-економічного забезпечення ефективного функціонування електронної комерції.

3. Формат курсу - Змішаний:

4. Результати навчання – Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств; застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

5. Пререквізити – Для вдалого вивчення курсу здобувач повинен володіти відповідними знаннями з дисциплін: Інформаційні технології.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Для вдалого вивчення курсу здобувачу необхідно:

- ✓ Технічне обладнання (ноутбук/стаціонарний ПК з доступом до Глобальної мережі Інтернет)
- ✓ Програмне забезпечення (операційна система, текстовий та табличний процесори, система керування базами даних, Веб-переглядач)

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	Суть, зміст, значення та тенденції розвитку електронної комерції 1. Суть і зміст електронної комерції 2. Основні категорії і класи електронної комерції 3. Розвиток і сфери застосування електронної комерції. Учасники електронного ринку 4. Проблеми розвитку електронної комерції в Україні та у світі	<i>лекція</i>
Згідно розкладу	Можливості електронного бізнесу 1. Веб-сайт: призначення та основні завдання 2. Основні етапи розробки веб-сайту 3. Інформаційна архітектура та юзабіліті веб-сайту 4. CMS - системи управління сайтом	<i>практичне заняття</i>
Згідно розкладу	Основні категорії Internet та інструментарій електронної комерції 1. Основні категорії мережі Internet 2. Основні служби мережі Internet 3. Ідентифікація Internet-ресурсів	<i>лекція</i>
Згідно розкладу	Основи функціонування інформаційного суспільства та електронної комерції. 1. Основні поняття інформаційного суспільства 2. Електронна комерція в умовах інформаційного суспільства	<i>самостійна</i>

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
	3. Бізнес-моделі ділової взаємодії в мережі	
Згідно розкладу	Візитні картки фірм. Корпоративні сайти і бізнес-портали. 1. Веб-сайт: призначення та основні завдання 2. Основні етапи розробки веб-сайту 3. Інформаційна архітектура та юзабіліті веб-сайту 4. CMS - системи управління сайтом	<i>практичне заняття</i>
Згідно розкладу	Організаційно-правове забезпечення електронної комерції. 1. Нормативноправове забезпечення електронної комерції. 2. Системи електронного документообігу в електронній комерції. 3. Методи визначення ефективності електронної комерції. 4. Напрями оцінки ефективності електронної комерції.	<i>лекція</i>
Згідно розкладу	Форми Internet-торгівлі. Internet-аукціони. Інформаційні послуги. Дистанційне навчання.	<i>практичне заняття</i>
Згідно розкладу	Організація і технологія роботи Internet-магазину. 1. Поняття Internet-магазину та особливості його функціонування 2. Класифікація Internet-магазинів 3. Організація обслуговування покупців у віртуальних магазинах	<i>лекція</i>
Згідно розкладу	Організація продажу товарів через Internet-аукціони. 1. Суть і особливості віртуальних аукціонів 2. Типи аукціонів та товари, що продаються на Internet-аукціонах 3. Організаційне забезпечення Internet-аукціонів 4. Організація роботи віртуального аукціону	<i>лекція</i>
Згідно розкладу	Організація оптового продажу товарів та послуг через електронні торговельні майданчики. 1. Поняття і функції електронних торговельних майданчиків 2. Види і структура електронних торговельних майданчиків 3. Вертикальні (галузеві) торговельні майданчики 4. Горизонтальні (багатогалузеві) торговельні майданчики	<i>лекція</i>
Згідно розкладу	Платежі та розрахунки за товари і послуги в електронній комерції. 1. Поняття електронних платіжних систем та вимоги до них 2. Особливості кредитних Internet-систем 3. Дебетові Internet-системи та їх специфічні платіжні засоби 4. Забезпечення захисту в платіжних системах Internet	<i>самостійна</i>
Згідно розкладу	Системи платежів для електронної комерції. 1. Забезпечення захисту в платіжних системах Internet	<i>практичне заняття</i>
Згідно розкладу	Маркетинг та реклама в мережі Internet.	<i>лекція</i>

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
	1. Особливості сучасного Internet-маркетингу 2. Аналіз якості Internet-представництв комерційних структур із використанням маркетингового підходу 3. Основні принципи та засоби реклами в мережі Internet	
Згідно розкладу	Реклама та маркетинг в глобальній мережі Internet. 1. Особливості застосування засобів Internet-реклами 2. Формування цін на товари і послуги в мережі Internet	<i>практичне заняття</i>

8. Підсумковий контроль

Залік за умов виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет економічний
кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	Економічна теорія
E-mail:	chernobaylarisa77@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Економічна теорія» є обов’язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 „Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”, освітнього ступеня „Бакалавр”. Дисципліна формує систему знань про економічні відносини як суспільну форму виробництва, проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб у різних суспільно-економічних формаціях.

2. Мета та цілі курсу. Мета дисципліни – формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок, а саме фундаментальних знань про господарську діяльність людей, функціонування економічної системи та різноманітних економічних суб’єктів, державне та міжнародне соціально-економічне життя країни.

Завдання курсу – набуття студентами економічних знань відносно базових положень курсу економічної теорії, аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем пов’язаних з

їх майбутньою практичною діяльністю.

3. Формат курсу:Змішаний.

Заочний (дистанційний) - *курс без очної складової.*

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях;

застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;

вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей;

демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати;

демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці;

володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;

використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

5. Пререквізити. Студент повинен володіти матеріалом наступних курсів—«Мікро- та макроекономіка», «Основи економічної науки».

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

1. Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном.
2. Повні тексти лекцій.
3. Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій.
4. Презентаційний матеріал для читання лекцій.
5. Методичні вказівки для виконання практичних занять.
6. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи.
7. Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни.
8. Тестові завдання для проведення поточного контролю
9. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю

7. Схеми курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	Тема 1. Зародження, формування та розвиток економічної теорії	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 2. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства. Економічні інтереси	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 3. Економічні системи суспільства	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 4. Відносини власності в економічній системі	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 5. Форми організації суспільного виробництва	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 6. Сутність і еволюція грошей	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 7. Витрати виробництва і прибуток	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 8. Ринок і механізм його функціонування	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 9. Ринкова інфраструктура	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 10 Основні суб'єкти ринкової економіки: домогосподарство	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 11. Підприємство і підприємництво в системі ринкових	Лекція, семінар, самостійна

	відносин	
Згідно розкладу	<i>Тема 12.</i> Особливості підприємства в АПК	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	<i>Тема 13.</i> Циклічність – загальна закономірність ринкової економіки	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	<i>Тема 14.</i> Доходи населення	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	<i>Тема 15.</i> Відтворення і економічне зростання на макрорівні	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	<i>Тема 16.</i> Фінансово-кредитна система	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 17. Економічна роль держави в ринковій економіці	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 18. Закономірності формування і сутність світового господарства	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	<i>Тема. 19.</i> Глобалізація економіки та загально цивілізаційні проблеми людства	Лекція, семінар, самостійна

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ
E-mail:	ep@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу – Навчальна дисципліна «Міжнародна торгівля» є обов’язковою при підготовці фахівців за спеціальністю 076 «Підприємництво» освітнього ступеня бакалавр. Дисципліна спрямована на вивчення міжнародних торговельних відносин в сучасних умовах, коли набувають інтенсивного розвитку процеси міжнародної економічної інтеграції, транснаціоналізації, міжнародного поділу праці, глобалізації світового господарства. Головна економічна функція полягає у раціональному використанні експортного потенціалу, валютних ресурсів країн світу з метою ефективного задоволення власних потреб кожної з них.

2. Мета та цілі курсу – вивчення закономірностей розвитку міжнародної торгівлі, кооперації та спеціалізації господарських суб’єктів різних країн, принципів та шляхів їх розвитку; аналіз об’єктивно зумовлених процесів інтернаціоналізації виробництва, збуту та споживання.

Курс міжнародна торгівля дає досить повне уявлення про об’єктивні умови формування та функціонування міжнародної торгівлі; про напрямки, форми та методи міжнародної торгівлі на світових галузевих ринках товарів, послуг, капіталу, робочої сили; про економічний потенціал країн світу та України.

3. Формат курсу - Очний

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової(online).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп’ютерна графіка, аудіо та

відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання - використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці; володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур; вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

5. Пререквізити - ефективність засвоєння змісту дисципліни «Міжнародна торгівля» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін «Міжнародна економіка», «Інноваційна діяльність підприємств», «Міжнародні економічні відносини», «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків», «Венчурний бізнес» та «Економіка і підприємництво».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних і курсових робіт.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
За розкладом	Тема 1. Загальна характеристика міжнародної торгівлі Сутність міжнародної торгівлі. Структура міжнародної торгівлі. Основні види ринків та товарів. Специфічні риси міжнародної торгівлі. Найпростіша модель міжнародної торгівлі.	Лекція

	Сучасне значення міжнародної торгівлі.	
За розкладом	Тема 1. Загальна характеристика міжнародної торгівлі Сутність міжнародної торгівлі. Структура міжнародної торгівлі. Основні види ринків та товарів. Специфічні риси міжнародної торгівлі. Найпростіша модель міжнародної торгівлі. Сучасне значення міжнародної торгівлі.	Практичне заняття, групова робота
За розкладом	Тема 2. Система показників результативності міжнародної торгівлі. Абсолютні показники результативності міжнародної торгівлі. Відносні показники результативності міжнародної торгівлі. Показники структури міжнародної торгівлі. Показники інтенсивності здійснення міжнародної торгівлі. Показники економічної ефективності зовнішньої торгівлі.	Лекція
За розкладом	Тема 2. Система показників результативності міжнародної торгівлі. Абсолютні показники результативності міжнародної торгівлі. Відносні показники результативності міжнародної торгівлі. Показники структури міжнародної торгівлі. Показники інтенсивності здійснення міжнародної торгівлі. Показники економічної ефективності зовнішньої торгівлі	Практичне заняття, групова індивідуальна робота
За розкладом	Тема 3. Торговельна політика. Основні типи торговельної політики. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Торгова дискримінація. Регулювання міжнародної торгівлі в системі СОТ. Регулювання міжнародної торгівлі в системі ООН.	Лекція
За розкладом	Тема 3. Торговельна політика. Основні типи торговельної політики. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.	Практичне заняття, індивідуальна робота

	Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Торгова дискримінація. Регулювання міжнародної торгівлі в системі СОТ. Регулювання міжнародної торгівлі в системі ООН.	
За розкладом	Тема 4. Форми міжнародної торгівлі. Міжнародні торгові класифікатори. Форми міжнародної торгівлі за специфікою предмета торгівлі. Міжнародна торгівля промисловими товарами, машинами і устаткуванням. Міжнародна торгівля сировинними матеріалами. Міжнародна торгівля послугами. Міжнародна торгівля продукцією інтелектуальної власності. Форми міжнародної торгівлі за специфікою взаємодії суб'єктів. Міжнародна зустрічна торгівля. Електронна торгівля. Міжнародний лізинг. Міжнародне виробниче кооперування.	Лекція
За розкладом	Тема 4. Форми міжнародної торгівлі. Міжнародні торгові класифікатори. Форми міжнародної торгівлі за специфікою предмета торгівлі. Міжнародна торгівля промисловими товарами, машинами і устаткуванням. Міжнародна торгівля сировинними матеріалами. Міжнародна торгівля послугами. Міжнародна торгівля продукцією інтелектуальної власності. Форми міжнародної торгівлі за специфікою взаємодії суб'єктів. Міжнародна зустрічна торгівля. Електронна торгівля. Міжнародний лізинг. Міжнародне виробниче кооперування.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 5. Методи здійснення експортно-імпортних операцій. Систематизація методів міжнародної торгівлі. Торгівля через торговельно-посередницьку ланку.	Лекція
За розкладом	Тема 5. Методи здійснення експортно-імпортних операцій. Систематизація методів міжнародної торгівлі.	Практичне заняття, індивідуальна робота

	Торгівля через торговельно-посередницьку ланку.	
За розкладом	Тема 6. Нормативно-правове регламентування міжнародних торговельних угод. Міжнародна комерційна операція та етапи її проведення. Сутність міжнародних торговельних угод. Уніфікація правил міжнародних торговельних угод з купівлі-продажу товарів. Міжнародні торговельні терміни (ІНКОТЕРМС-2010).	Лекція
За розкладом	Тема 6. Нормативно-правове регламентування міжнародних торговельних угод. Міжнародна комерційна операція та етапи її проведення. Сутність міжнародних торговельних угод. Уніфікація правил міжнародних торговельних угод з купівлі-продажу товарів. Міжнародні торговельні терміни (ІНКОТЕРМС-2010).	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 7. Міжнародні комерційні контракти. Багатокритеріальна класифікація міжнародних комерційних контрактів. Підготовка до укладання міжнародного комерційного контракту. Структура міжнародного комерційного контракту. Укладання міжнародного комерційного контракту. Умови контракту. Торгові звичаї. Виконання міжнародного комерційного контракту.	Лекція
За розкладом	Тема 7. Міжнародні комерційні контракти. Багатокритеріальна класифікація міжнародних комерційних контрактів. Підготовка до укладання міжнародного комерційного контракту. Структура міжнародного комерційного контракту. Укладання міжнародного комерційного контракту. Умови контракту. Торгові звичаї. Виконання міжнародного комерційного контракту.	Практичне заняття, індивідуальна робота

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет економічний
кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО
E-mail:	nonnakoval69@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1738

1. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Соціальне підприємництво» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр». Вона є підґрунтям, що формує систему професійних навичок майбутніх бакалаврів у соціального підприємництва.

2. Мета та цілі курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціальне підприємництво» є формування системи функціонування суб'єктів господарської діяльності у сфері соціального підприємства.

Завданням вивчення курсу – набуття студентами вмінь і навичок у галузі забезпечення ефективного підприємництва в соціальній сфері.

3. Формат курсу:

Очний.

Заочний (дистанційний) – курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання – В результаті вивчення дисципліни забезпечується досягнення таких програмних результатів навчання: використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати; демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці; використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів; знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити – ефективність засвоєння змісту дисципліни «Соціальне підприємництво» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: «Мікро і макроекономіка», «Гроші і кредит», «Підприємницька діяльність», «Менеджмент», «Організація торгівлі», «Економіка торгівлі», «Маркетинг», «Фінанси підприємств», «Економіка торгівлі», «Торгові стратегії підприємств».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
За розкладом	Тема 1. Загальна характеристика соціального підприємництва 1.1. Історія соціального підприємництва. 1.2. Визначення соціального підприємництва. 1.3. Підходи до класифікації соціальних підприємств.	Лекція
За розкладом	Тема 1. Загальна характеристика соціального підприємництва Завдання: Засвоїти історію соціального підприємництва. Історичні віхи розвитку соціального підприємництва. Вивчити класифікацію соціальних підприємств.	Семінар, групова робота
За розкладом	Тема 2. Планування соціального підприємства 2.1. Послідовність планування. 2.2. Визначення акціонерів, партнерів та клієнтів. 2.3. Ідея соціального підприємства.	Лекція
За розкладом	Тема 2. Планування соціального	Практичне заняття, групова і індивідуальна

	<p>підприємства</p> <p>Завдання: Засвоїти питання планування соціального підприємства. Заголовки плану соціального підприємства. Ідея соціального підприємства. Розвиток ідеї. Анотація бізнес-плану. Опис підприємств. Соціальна цінність. Оцінка ринку. Команда. Фандрейзинг. Стратегія маркетингу. Фінансовий план. Цілі та завдання. Управління ризиками. Додатки.</p>	робота
За розкладом	<p>Тема 3. Маркетинг</p> <p>3.1. Маркетингова система. Маркетинговий процес.</p> <p>3.2. Аналіз ринкових можливостей. Інформаційні джерела для маркетингового дослідження.</p> <p>3.3. Оцінка та прогноз попиту. Сегментація та цілі ринку. Позиціонування продукту (послуги).</p> <p>3.4. Управління маркетинговою діяльністю.</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема 3. Маркетинг</p> <p>Завдання: Засвоїти маркетингову систему та маркетинговий процес. Здійснити аналіз ринкових можливостей. Інформаційні джерела для маркетингового дослідження. Оцінка та прогноз попиту. Сегментація та цілі ринку. Позиціонування продукту (послуги). Маркетинговий комплекс. Промоція та реклама. Брендинг підприємства. Ціна. Управління маркетинговою діяльністю.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота

За розкладом	<p>Тема 4. Фінанси</p> <p>4.1. Фіксований капітал. Змінні витрати. Фіксовані витрати.</p> <p>4.2. Аналіз беззбитковості. Звіт про прибутки та збитки.</p> <p>4.3. Джерела фінансування. Бухгалтерські документи. Основні облікові документи.</p> <p>4.4. Розподіл прибутку.</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема 4. Фінанси</p> <p>Завдання: Засвоїти поняття фіксованого капіталу, змінних витрат. Фіксовані витрати. Здійснити аналіз беззбитковості. Звіт про прибутки та збитки. Джерела фінансування. Бухгалтерські документи. Основні облікові документи. Розподіл прибутку. Підготувати прогноз грошових потоків на 3 роки.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	<p>Тема 5. Структура та організація соціального підприємства</p> <p>5.1. Структура соціального підприємства.</p> <p>5.2. Організація соціального підприємства.</p>	Лекція
За розкладом	<p>Тема 5. Структура та організація соціального підприємства</p> <p>Завдання: Засвоїти структуру соціального підприємства. Членство. Програма. Організаційна структура. Роль управлінського персоналу та членів підприємства в управлінні. Робота в команді. Адміністративний персонал.</p>	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	<p>Тема 6. Соціальна звітність та аудит</p> <p>6.1. Соціальна звітність.</p>	Лекція

	6.2. Складові соціального аудиту.	
За розкладом	Тема 6. Соціальна звітність та аудит Завдання: Засвоїти соціальну звітність та провести аудит.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 7. Правові питання 7.1. Процес розробки Статуту підприємства. 7.2. З іноземного досвіду розвитку соціального підприємництва. Опис характеристик соціальних підприємств у Великій Британії, Німеччині.	Лекція
За розкладом	Тема 7. Правові питання Завдання: Засвоїти процес розробки Статуту підприємства. Вивчити приклади правової форми діяльності підприємств у Великій Британії, Німеччині.	Практичне заняття, індивідуальна робота
За розкладом	Тема 8. Приклади українських соціальних підприємств 8.1. Платформа «Тепле Місто». 8.2. Соціальна пекарня «Горіховий дім». 8.3. Благодійна організація «Регіональний центр соціальної адаптації». 8.4. Перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні.	Лекція
За розкладом	Тема 8. Приклади українських соціальних підприємств Завдання: З'ясувати суть платформи «Тепле Місто». Соціальна пекарня «Горіховий дім». Благодійна організація «Регіональний центр соціальної адаптації». Розглянути перспективи розвитку	Практичне заняття, індивідуальна робота

	соціального підприємництва в Україні.	
--	---------------------------------------	--

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС
Подільський державний аграрно-технічний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	ПОТЕНЦІАЛ І РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА
E-mail:	dobrovolskaella@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1647

1. Коротка анотація до курсу - - Навчальна дисципліна «Потенціал і розвиток підприємства» є обов’язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр». Навчальна дисципліна «Потенціал і розвиток підприємства» – це поєднання вітчизняного і зарубіжного досвіду вартісного обґрунтування господарських рішень з урахуванням внутрішніх компетенцій та зовнішніх можливостей підприємства. Доцільність вивчення матеріалу дисципліни визначається тим, що розвиток ринку вимагає суттєвих перетворень у системі підготовки кадрів для роботи на сучасних підприємствах.

2. Мета та цілі курсу - - Метою навчальної дисципліни є засвоєння понятійного апарату, методології і прикладного інструментарію оцінювання ринкової вартості потенціалу підприємства та його структурних елементів; набуття знань про закономірності, принципи та особливості формування, розвитку, конкурентоспроможності потенціалу підприємства як збалансованого інтегрованого утворення.

3. Формат курсу - Очний
Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання – використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами; використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати; демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці; володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур; використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів; застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм; знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів - «Основи економічної теорії», «Мікро- та макроекономіка», «Економіка підприємства», «Економічний аналіз».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних і курсових робіт.

7. Схема курсу

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства 1.1.Сутнісно-змістовна еволюція терміна «потенціал» 1.2.Загальна характеристика потенціалу підприємства 1.3.Структура потенціалу підприємства 1.4. Графоаналітична модель оцінки потенціалу підприємства	лекція
Згідно розкладу	Тема 2. Особливості формування виробничого потенціалу підприємства 2.1.Методичні та організаційно-економічні засади формування потенціалу підприємств 2.2.Особливості формування потенціалу підприємств залежно від специфіки підприємницької діяльності	лекція
Згідно розкладу	Тема 3. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства 3.1.Конкурентоспроможність потенціалу підприємства та її рівні 3.2.Методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства 3.3.Прикладні моделі оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства	лекція
Згідно розкладу	Тема 4.Теоретичні основи оцінки потенціалу підприємства 4.1.Оцінка потенціалу підприємства: основні цілі та сфери застосування	лекція

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
	4.2.Поняття вартості та її модифікації 4.3.Принципи та основні етапи оцінки потенціалу підприємства	
Згідно розкладу	Тема 5. Методичні підходи до оцінювання потенціалу підприємства 5.1.Методологія визначення вартості потенціалу підприємства 5.2.Витратна концепція оцінки потенціалу підприємства 5.3.Порівняльний підхід до оцінки потенціалу підприємства 5.4.Результатна оцінка потенціалу підприємства	лекція
Згідно розкладу	Тема 6.Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд 6.1.Теоретичні аспекти визнання земельних ділянок та інших об'єктів складовими потенціалу підприємства 6.2.Особливості оцінки земельної ділянки, будівель і споруд 6.3.Методичні основи оцінки вартості земельних ділянок, будівель і споруд 6.4.Оцінка вартості будівель і споруд	лекція
Згідно розкладу	Тема 7.Визначення вартості машин і обладнання 7.1.Об'єкт, цілі та особливості оцінки машин і обладнання 7.2.Класифікація й ідентифікація машин та обладнання 7.3.Вплив зносу на вартість машин та обладнання 7.4.Методичні особливості оцінки машин та обладнання	лекція
Згідно розкладу	Тема 8.Нематеріальні активи та методи їх оцінювання 8.1.Теоретичні аспекти аналізу нематеріальних ресурсів підприємства 8.2.Роль, значення та характер участі нематеріальних активів у господарській діяльності підприємства 8.3.Методологія оцінки нематеріальних активів підприємства 8.4.Особливості оцінки окремих видів нематеріальних активів підприємства	лекція

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 9. Трудовий потенціал підприємства та його оцінювання 9.1.Роль і значення трудового потенціалу в економічних відносинах 9.2.Методологія оцінки трудового потенціалу підприємства 9.3.Методики оцінки трудового потенціалу підприємства 9.4.Основи управління трудовим потенціалом підприємства	лекція
Згідно розкладу	Тема 10. Оцінювання вартості бізнесу 10.1.Особливості методів оцінки вартості бізнесу 10.2.Методи витратного підходу до оцінки вартості бізнесу.. 10.3.Методи результатного підходу до оцінки вартості бізнесу 10.4.Методи оцінки вартості бізнесу, що базуються на порівняльному підході	лекція
Згідно розкладу	Тема 11. Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства 11.1.Особливості оцінки потенціалу підприємства для моніторингу поточних можливостей підприємства. 11.2.Спеціальні випадки застосування оцінки вартості підприємства 11.3.Оцінка перспектив галузі, формування мети та розробка стратегії	лекція
Згідно розкладу	Тема 12. Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови 12.1.Розвиток підприємства, напрями і сценарії розвитку бізнесу підприємства. 12.2.Диверсифікація діяльності підприємства. 12.3.Зовнішній розвиток підприємств. 12.4.Роль організаційно-економічних концепцій у забезпеченні зростання підприємства	лекція

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 13. Методичні підходи до визначення резервів розвитку підприємства та його потенціалу 13.1. Визначення резервів розвитку потенціалу підприємства 13.2. Аналіз витрат виробництва з метою управління внутрішніми резервами	лекція
Згідно розкладу	Тема 1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства Завдання: засвоїти теоретичні засади визначення сутності «потенціалу підприємства»; вивчити класифікацію видових проявів потенціалу підприємства та визначити їхню роль в управлінні та державному регулюванні економічних процесів.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 2. Особливості формування виробничого потенціалу підприємства Завдання: засвоїти методичні та організаційно-економічні засади формування потенціалу підприємства; досягти більшого розуміння щодо особливостей формування потенціалу підприємства залежно від специфіки підприємницької діяльності.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 3. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства Завдання: вміти орієнтуватися в основних категоріях та понятті конкурентоспроможності; вивчити методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 4. Теоретичні основи оцінки потенціалу підприємства Завдання: вміти виділити основні цілі оцінки потенціалу підприємства та сфери її застосування; засвоїти сучасну методологію оцінки вартості бізнесу та потенціалу підприємства.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 5. Методичні підходи до оцінювання потенціалу	Практична робота

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
	підприємства Завдання: засвоїти методологію визначення вартості потенціалу підприємства; вміти виділити три основні теоретичні концепції оцінки вартості бізнесу та потенціалу підприємства.	
Згідно розкладу	Тема 6.Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд Завдання: теоретично дослідити аспекти визнання земельних ділянок та інших об'єктів складовими потенціалу підприємства; виділити особливості земельних ділянок, будівель і споруд; засвоїти методичні підходи до оцінки вартості земельних ділянок.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 7.Визначення вартості машин і обладнання Завдання: засвоїти особливості оцінки машин та обладнання; вміти класифікувати та ідентифікувати машини та обладнання як об'єкт оцінки; вміти визначити види зносу та знати, як він впливає на вартість машин та обладнання.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 8.Нематеріальні активи та методи їх оцінювання Завдання: набути знань з аналізу нематеріальних активів підприємства; знати особливості господарського використання нематеріальних активів у діяльності сучасних підприємств; досягти більшого розуміння в методології оцінки нематеріальних активів підприємства.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 9. Трудовий потенціал підприємства та його оцінювання Завдання: ознайомитися з роллю трудового потенціалу в економічних відносинах; засвоїти теоретичні передумови побудови методик оцінки трудового потенціалу; визнати необхідність управління трудовим потенціалом підприємства.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 10. Оцінювання вартості бізнесу	Практична робота

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
	Завдання: досягти більшого розуміння у сучасних особливостях оцінки вартості бізнесу; навчитися практично використовувати витратні, порівняльні та результатні методи при визначенні вартості бізнесу.	
Згідно розкладу	Тема 11. Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства Завдання: набути знань з особливостей оцінки потенціалу підприємства для моніторингу поточних можливостей; вміти застосовувати оцінку підприємства (бізнесу) щодо незвичайних господарських ситуацій.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 12. Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови Завдання: набуття студентами теоретичних знань щодо досліджень загальних концепцій розвитку підприємств, виявлення кількісних та якісних факторів, що впливають на економічний розвиток підприємства, побудови математичної моделі розвитку суб'єкта господарювання.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 13. Методичні підходи до визначення резервів розвитку підприємства та його потенціалу Завдання: засвоїти методику визначення резервів розвитку потенціалу підприємства. Вміти аналізувати витрати виробництва з метою управління внутрішніми резервами.	Практична робота

8. Підсумковий контроль

Екзамен за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС
Подільський державний аграрно-технічний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА І ТОРГІВЛІ
E-mail:	dobrovolskaella@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1803

1. Коротка анотація до курсу - - Навчальна дисципліна «Управління бізнес-процесами підприємництва і торгівлі» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр». Дисципліна «Управління бізнес-процесами підприємництва і торгівлі» актуальна і її роль визначається в забезпеченні у практику управління думки і дії управлінців різних ієрархічних рівнів теорії процесного менеджменту, надання допомоги всім, хто прагне розвивати бізнес шляхом трансформації вхідних потоків у результуючий продукт з високою споживчою цінністю, задовольняти попередньо обумовлені і очікувані потреби споживача.

2. Мета та цілі курсу - - Метою навчальної дисципліни є формування знань та вмінь щодо забезпечення ефективного управління бізнес-процесами на підприємстві.

3. Формат курсу - Очний

Заочний (дистанційний) - *курс без очної складової.*

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання – В результаті вивчення дисципліни забезпечується досягнення таких програмних результатів навчання: застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати; демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці; володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур; використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці; знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів - «Статистика», «Економічний аналіз», «Економіка підприємства», «Фінансовий менеджмент», «Управління потенціалом підприємства», а також «Стратегія підприємства» та «Стратегічне управління підприємством».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних робіт.

7. Схема курсу

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 1.Процесний підхід в управлінні організацією 1.1. Мета, об'єкт, предмет і структура курсу 1.2. Розуміння процесного підходу 1.3. Функціональна і процесна моделі управління 1.4. Застосування процесного підходу у побудові та управлінні організацією	лекція
Згідно розкладу	Тема 2. Головні складові і опис бізнес-процесу 2.1. Бізнес-процес і його головні складові 2.2. Моделювання бізнес-процесів 2.3. Методологія опису бізнес-процесів 2.4. Нотація IDEF0 і рекомендації щодо її застосування	лекція
Згідно розкладу	Тема 3. Документування бізнес-процесів 3.1. Вимоги до забезпечення документування бізнес-процесів 3.2. Структура регламенту виконання бізнес процесу 3.3. Використання процесного підходу у розробці моделей управління підприємством: модель СУЯ	лекція
Згідно розкладу	Тема 4. Вимірювання і аналіз стану протікання процесів 4.1. Роль вищого керівництва в управлінні бізнес-процесами 4.2. Методи аналізу стану протікання бізнес-процесів 4.3. Вимірювання стану протікання бізнес процесів 4.4. Ранжування процесів та ідентифікація критичного процесу	лекція
Згідно розкладу	Тема 5. Вимоги до процесу планування 5.1. Головні терміни і визначення процедури планування 5.2. Логічні зв'язки між складовими організації «фінанси – відносини із споживачами - внутрішні процеси - персонал»	лекція

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
	5.3. Модель збалансованих показників оцінки ефективності як інструмент планування 5.4. Ланцюжок бізнес-процесів як інструмент розвитку моделі СЗПЕ	
Згідно розкладу	Тема 6. Бізнес-процеси, що пов'язані зі споживачем 6.1. Опис бізнес процесів на етапі реалізації продукції: постачання, продаж і збут 6.2. Моделі управління торгово-комерційною діяльністю 6.3. Показники оцінки стану бізнес-процесів «збут – постачання - торгівля»	лекція
Згідно розкладу	Тема 7. Модель бізнес-процесу «Фінансовий аналіз і облік» 7.1. Бюджетування як модель управління 7.2. Опис моделі бізнес-процесу «Здійснювати фінансовий аналіз і облік» 7.3. Опис моделі бізнес-процесу «Здійснювати фінансовий аналіз і облік»	лекція
Згідно розкладу	Тема 8. Опис і моделювання бізнес-процесу «управляти виробництвом» 8.1. Розробка візуальної моделі управління виробництвом 8.2. Ключові показники оцінки стану бізнес-процесу «Управляти виробництвом»	лекція
Згідно розкладу	Тема 9. Опис і моделювання бізнес-процесу «управляти персоналом» 9.1. Структурні елементи, опис та моделювання бізнес-процесу «Управляти персоналом» 9.2. Показники оцінки стану бізнес-процесу «Управляти персоналом»	лекція

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 10. Формування інтегрованих баз даних 10.1. Порядок відбору даних про стан бізнес-процесів 10.2. Вимоги до формування даних і підготовки інформаційних звітів 10.3. Показники оцінки якості продукту діяльності	лекція
Згідно розкладу	Тема 11. Формування і підтримка інформаційних баз даних управління бізнес-процесами 11.1. Вимоги до процедури вимірювання, аналізу і поліпшення системи управління 11.2. Структура автоматизованих систем (АС) управління 11.3. Побудова інтегрованої бази даних управління 11.4. Створення таблиць для внесення і зберігання даних	лекція
Згідно розкладу	Тема 12. Безперервне покращення системи управління та її елементів 12.1. Попереджувальні і коригуючі дії в управлінні організацією 12.2. Переваги процесного менеджменту над функціональним підходом до управління	лекція
Згідно розкладу	Тема 1.Процесний підхід в управлінні організацією Завдання: отримати розуміння, навички проектування і побудови моделі управління проектом, як сукупністю бізнес-процесів.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 2. Головні складові і опис бізнес-процесу Завдання: набути практичні навички побудови моделі управління виробництвом на основі системного і процесного підходів у термінах нотації IDEF ₀	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 3. Документування бізнес-процесів	Практична робота

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
	Завдання: набути навички з розробки документів, що регламентують управління бізнес-процесами	
Згідно розкладу	Тема 4. Вимірювання і аналіз стану протікання процесів. Завдання: набути практичні навички із розробки форм відбору даних, ведення записів і оцінки стану протікання бізнес-процесів.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 5. Вимоги до процесу планування Завдання: сформулювати перелік звітної інформації, яку необхідно отримати директору підприємства від керівників процесів згідно методики СЗПЕ для побудови і розвитку системи управління підприємством..	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 6. Бізнес-процеси, що пов'язані зі споживачем Завдання: розробити модель управління торгово-комерційною діяльністю підприємства як сукупністю бізнес-процесів і описати процедуру її впровадження	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 7. Модель бізнес-процесу «Фінансовий аналіз і облік» Завдання: ознайомитися з розробкою візуальної моделі управління фінансами.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 8. Опис і моделювання бізнес-процесу «управляти виробництвом» Завдання: розробити модель управління виробничою системою як сукупністю бізнес-процесів та описати процедуру відбору, обліку та обробки даних про стан елементів виробничої системи та управління нею.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 9. Опис і моделювання бізнес-процесу «управляти персоналом» Завдання: ознайомитися з описом і моделюванням бізнес-	Практична робота

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
	процесу «управляти персоналом».	
Згідно розкладу	Тема 10. Формування інтегрованих баз даних Завдання: засвоїти порядок відбору даних про стан бізнес-процесів та вимоги до формування даних і підготовки інформаційних звітів. Показники оцінки якості продукту діяльності.	Практична робота
Згідно розкладу	Тема 11. Формування і підтримка інформаційних баз даних управління бізнес-процесами Завдання: ознайомитися з вимогами до процедури вимірювання, аналізу і поліпшення системи управління. Побудова інтегрованої бази даних управління. Створення таблиць для внесення і зберігання даних	Практична робота
	Тема 12. Безперервне покращення системи управління та її елементів Завдання: ознайомитися з попереджувальними і коригуючими діями в управлінні організацією. Переваги процесного менеджменту над функціональним підходом до управління	

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	ІНФРАСТРУКТУРА ТОВАРНОГО РИНКУ
E-mail:	ep@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1918

1.Коротка анотація до курсу – Навчальна дисципліна «Інфраструктура товарного ринку» є обов’язковою при підготовці фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня «Бакалавр». Вивчення навчальної дисципліни «Інфраструктура товарного ринку» дозволяє формувати певні знання т студентів з теорії розвитку інфраструктури товарного ринку, оволодіння досвідом, накопиченим у сфері організації та обслуговування товарного ринку, методами дослідження та управління товарообігом, набуття навичок щодо налагодження відносин з різними учасниками товарного ринку. Розвиток економічної ситуації в країні, взаємовідносин між партнерами по ринку істотно впливає на рівень забезпечення населення товарами та послугами, а також на ступінь задоволеності населення діяльністю виробників та сфери торгівлі. Своєчасно виявлені та змодельовані зміни в стані інфраструктури надають підприємцєві шансів уникнути ризику та перемогти в конкурентній боротьбі на певному товарному ринку.

2. Мета та цілі курсу –ознайомлення майбутніх фахівців з функціями й особливостями суб’єктів інфраструктури товарного ринку, як забезпечують і обслуговують систему товароруху; формування у студентів стійких знань з теорії розвитку інфраструктури товарного ринку та її ролі в ринковій економіці; зорієнтування студентів на пошук найкращих умов здійснення ефективної діяльності суб’єктами інфраструктури товарного ринку; допомога студентам у оволодінні вмінням та навичками самостійного визначення та застосування методів раціональної організації та планування діяльності інфраструктурного комплексу. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати основні принципи діяльності підприємств оптової торгівлі з правом власності на товари, посередницьких структур без права власності на товари (агентів, консигнаторів, комісіонерів, брокерів), організаторів торгового обороту (виставок, оптових ярмарків, товарних бірж, аукціонів, оптових продовольчих ринків); основні показники економічної діяльності суб’єктів інфраструктури товарного ринку; методи комплексної

оцінки стану та розвитку інфраструктурного комплексу товарного ринку, його відповідності вимогам сучасної ринкової економіки.

3. Формат курсу – Очний

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання –використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами;вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей;застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства; використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів;вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів;знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Історія економіки та економічної думки», «Основи економічної науки», «Економічна теорія», «Мікро і макроекономіка» «Менеджмент», «Організація торгівлі», «Статистика», «Оцінка ефективності малого бізнесу».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Презентаційний мультимедійний матеріал. Тексти лекцій. Роздатковий ілюстративний матеріал. Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber).

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних робіт.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	Тема 1. Сутнісна характеристика товарного ринку. 1.1. Поняття та економічний зміст ринку. 1.2. Класифікація і структура ринку. 1.3. Товарний ринок та його характеристика.	лекція
Згідно розкладу	Тема 2. Інфраструктура товарного ринку: сутність, склад і проблеми розвитку. 2.1. Сутність інфраструктури товарного ринку. 2.2. Елементи інфраструктури товарного ринку. 2.3. Функції інфраструктури товарного ринку.	лекція
Згідно розкладу	Тема 3. Посередницька діяльність на товарному ринку. 3.1. Роль і функції маркетингових посередників на товарному ринку. 3.2. Основні типи торгових посередників і специфіка їхньої діяльності.	лекція
Згідно розкладу	Тема 4. Макроорганізація оптової торгівлі. 4.1. Роль і функції сфери оптової торгівлі. 4.2. Основні види й організаційні форми оптової торгівлі.	лекція
Згідно розкладу	Тема 5. Підприємства оптової торгівлі. 5.1. Завдання та функції підприємств	лекція

	<p>оптової торгівлі.</p> <p>5.2. Класифікація підприємств оптової торгівлі.</p> <p>5.3. Послуги підприємств оптової торгівлі.</p>	
Згідно розкладу	<p>Тема 6. Торговельно-посередницька діяльність на товарному ринку.</p> <p>6.1. Сутність і принципи організації торговельно посередницької діяльності.</p> <p>6.2. Ціноутворення в торговельно-посередницькій діяльності.</p> <p>6.3. Види договорів у торговельно-посередницькій діяльності.</p>	лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 7. Організація посередницької діяльності на товарному ринку.</p> <p>7.1. Характеристика посередницької діяльності на товарному ринку.</p> <p>7.2. Основні типи посередників.</p> <p>7.3. Організація діяльності посередників.</p>	лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 8. Сутність роздрібної торгівлі.</p> <p>8.1. Поняття та економічна сутність роздрібної торгівлі.</p> <p>8.2. Функції роздрібної торгівлі</p> <p>8.3. Види підприємств роздрібної торгівлі.</p>	лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 9. Міжнародна торгівля.</p> <p>9.1. Поняття міжнародної торгівлі та її сучасний стан.</p> <p>9.2. Зовнішньоторговельна політика держави та її регулювання.</p>	
Згідно розкладу	<p>Тема 10. Організація логістичної діяльності на товарному ринку.</p> <p>10.1. Виробнича діяльність у сфері</p>	лекція

	товарообігу. 10. 2. Складське господарство. 10.3. Транспортно-експедиційна діяльність на товарному ринку.	
Згідно розкладу	Тема 11.Товарні біржі. 11.1. Сутність біржової торгівлі. 11.2. Функції товарних бірж. 11.3. Організація і технологія біржової торгівлі.	лекція
Згідно розкладу	Тема 12. Лізинг. 12.1. Сутність лізингової діяльності. 12. 2. Переваги використання лізингу для суб'єктів товарного ринку. 12.3. Характеристика видів і форм лізингу.	лекція
Згідно розкладу	Тема 13. Персональний продаж. 13.1. Сутність, форми та особливості персонального продажу. 13.2. Управління персональним продажем. 13. 3. Складові процесу персонального продажу.	лекція
Згідно розкладу	Тема 1. Сутнісна характеристика товарного ринку. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, побудову схеми взаємодії підприємства з суб'єктами товарного ринку, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 2. Інфраструктура товарного ринку: сутність, склад і проблеми розвитку. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного	практичне заняття, індивідуальна робота

	матеріалу, розрахунок ємності товарного ринку, виконання тестових завдань та підготовки есе.	
Згідно розкладу	Тема 3. Посередницька діяльність на товарному ринку. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, розрахунок ємності товарного ринку з урахуванням його структурних характеристик, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 4. Макроорганізація оптової торгівлі. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, розрахунок показників транзитного і складського товарообігу, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 5. Підприємства оптової торгівлі. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, визначення постачальників, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 6. Торговельно-посередницька діяльність на товарному ринку. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, розрахунок показників діяльності торговельного підприємства, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота
	Тема 7. Організація посередницької діяльності на товарному ринку. Завдання: зміст практичної роботи	

Згідно розкладу	передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, вибір каналу розподілу, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 8. Сутність роздрібної торгівлі. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, визначення видів позамагазинної торгівлі, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 9. Міжнародна торгівля. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, визначення стратегії виходу підприємств на зовнішні ринки, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 10. Організація логістичної діяльності на товарному ринку. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, розрахунок характеристик складу, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 11. Товарні біржі. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, визначення і оцінка ситуації на біржовому ринку, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 12. Лізинг. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, розрахунок лізингових платежів, виконання тестових завдань та підготовки	практичне заняття, індивідуальна робота

	есе.	
Згідно розкладу	Тема 13. Персональний продаж. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, презентація теми індивідуального завдання, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 14. Нові форми продажу товарів і послуг. Завдання: зміст практичної роботи передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, презентація теми індивідуального завдання, виконання тестових завдань та підготовки есе.	практичне заняття, індивідуальна робота

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

факультет/інститут економічний

кафедра фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем

Назва курсу	ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ
E-mail:	budnyakluba@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=69

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Економічний аналіз» є обов'язковою при підготовці фахівців за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього ступеня бакалавр. Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичних основ і отримання досвіду практичного застосування загальнотеоретичних і конкретно-економічних методів і прийомів з метою розв'язання задач факторного аналізу, вивчення причинно-наслідкових зв'язків у роботі конкретного суб'єкту господарювання, прогнозування основних результатів його роботи з метою прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень.

2. Мета та цілі курсу

Мета: засвоєння студентами теоретичних і практичних знань із питань організації та ведення економічного аналізу, набуття навичок із методики здійснення аналізу на різних рівнях господарювання з метою комплексного оцінювання результатів господарювання та прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень.

Завдання: вивчення сучасних методик економічного аналізу із застосуванням математичних та статистичних прийомів і методів.

Програмні компетентності - здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності із поглибленим рівнем знань, достатнім рівнем інтелектуального потенціалу для вирішення проблемних професійних завдань у певній галузі національної економіки ; Здатність до аналізу та синтезу як інструментарію виявлення проблем та прийняття рішень для їх розв'язання на основі логічних аргументів та перевірених фактів; здатність використовувати

інформаційно-комунікаційні технології для пошуку, оброблення, аналізу та використання інформації з різних джерел; Здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства; здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень

3. Формат курсу - очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування.

4. Результати навчання

- ✓ Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері професійної діяльності.
- ✓ Проявляти турботу про здоров'я та безпеку життєдіяльності співробітників, прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ✓ Демонструвати навички володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження економічних явищ та процесів на підприємстві.
- ✓ Демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
- ✓ Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств, установ, організацій та інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
- ✓ Обґрунтовувати ефективність прийняття рішення з використанням обліково-аналітичної інформації та розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством

5. Пререквізити - здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Теорія економічного аналізу», «Вища математика», «Мікро і макроекономіка», «Інформаційні технології», «Економіка підприємства», «Основи економічної науки», «Статистика».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання –

Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для

оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять та он-лайн консультацій (Viber) чи робота у в системі Moodle.

Вміння працювати в MS Office (PowerPoint, Excel, Word) для підготовки рефератів, презентацій та виконання практичних робіт.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	Тема 1. Наукові основи економічного аналізу 1.1. Роль аналізу для внутрівиробничого управління. 1.2. Етапи аналізу і його організація на підприємстві. 1.3. Предмет, метод і прийоми економічного аналізу. 1.4. Проектування організації економічного аналізу http://pdatu.net.ua/mod/lesson/edit.php?id=37967&mode=single&pageid=2735 .	Лекція
Згідно розкладу	Тема 1. Наукові основи економічного аналізу Завдання: Ознайомитися із значенням економічного аналізу для внутрівиробничого управління, етапами його проведення та організацією на підприємстві. Повторити методи і прийоми, що використовуються в економічному аналізі з метою їх практичного використання. Акцентувати увагу на проектуванні організації економічної роботи на підприємстві.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 2. Основи аналізу попиту і пропозиції. 2.1. Аналіз попиту і пропозиції на продукцію та послуги підприємства. 2.2. Ринкова рівновага та аналіз її змін. 2.3. Аналіз еластичності попиту і пропозиції на продукцію та послуги підприємства.	Лекція
Згідно розкладу	Тема 2. Основи аналізу попиту і пропозиції. Завдання: Ознайомитися з аналізом попиту і пропозиції на продукцію та послуги підприємства, їх еластичністю та ринковою рівновагою. Провести практичні розрахунки.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 3. Аналіз ефективності випуску та збуту продукції 3.1. Аналіз випуску продукції за асортиментом і складом. 3.2. Аналіз ритмічності випуску продукції. 3.3. Аналіз якості продукції. 3.4. Аналіз збуту продукції, системи технічного обслуговування та ціноутворення.	Лекція

	3.5. Аналіз рекламної роботи. 3.6. Аналіз виконання договорів про поставку і реалізацію	
Згідно розкладу	Тема 3 Аналіз ефективності випуску та збуту продукції Завдання: Ознайомитися з аналізом випуску продукції за асортиментом і складом, ритмічністю роботи підприємства, якістю продукції, рекламної роботи та виконання договірних зобов'язань. Провести відповідні розрахунки.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства 4.1. Суть та завдання аналізу фінансового стану підприємства. 4.2. Зміст та особливості зовнішнього аналізу фінансового стану. 4.3. Методика внутрішнього аналізу фінансового стану. 4.4. Основні прийоми, що використовуються в аналізі фінансового стану	Лекція
Згідно розкладу	Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства Завдання: Ознайомитися із суттю і завданнями аналізу фінансового стану підприємства, методикою зовнішнього і внутрішнього аналізу фінансового стану та основними прийомами, що при цьому використовуються.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 5. Аналіз майна підприємства 5.1. Аналіз валюти балансу. 5.2. Аналіз складу і структури активів підприємства. 5.3. Аналіз оборотного капіталу	Лекція
Згідно розкладу	Тема 5. Аналіз майна підприємства Завдання: Ознайомитися із методикою аналізу валюти балансу, складом і структурою активів підприємства та оборотного капіталу. Провести відповідні розрахунки.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 6. Аналіз джерел формування капіталу 6.1. Оцінка структури джерел фінансових ресурсів. 6.2. Аналіз джерел власних коштів підприємства. 6.3. Аналіз джерел позикових коштів	Лекція
Згідно розкладу	Тема 6. Аналіз джерел формування капіталу. Завдання: Ознайомитися з методикою оцінки структури джерел фінансових ресурсів та особливостями аналізу власних і залучених джерел коштів. Провести відповідні розрахунки.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 7. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства 7.1. Сутність платоспроможності та ліквідності. 7.2. Аналіз ліквідності балансу. 7.3. Аналіз показників ліквідності	Лекція
Згідно розкладу	Тема 7. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства Завдання: Ознайомитися із сутністю та методикою аналізу платоспроможності та ліквідності підприємства. Провести відповідні розрахунки.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота

Згідно розкладу	Тема 8. Аналіз фінансової стійкості підприємства 8.1. Значення фінансової стійкості підприємства 8.2. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості 8.3. Аналіз відносних показників фінансової стійкості 8.4. Оцінка запасу фінансової стійкості і безпечності підприємства	Лекція
Згідно розкладу	Тема 8. Аналіз фінансової стійкості підприємства Завдання: Ознайомитися із значенням та методикою аналізу фінансової стійкості підприємства. Провести розрахунки абсолютних та відносних показників фінансової стійкості. Оцінити запас фінансової стійкості і безпечності підприємства. Провести відповідні розрахунки.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 9. Аналіз грошових потоків підприємства 9.1. Сутність грошового потоку та необхідність його аналізу. 9.2. Аналіз руху грошових коштів. 9.3. Оцінка руху та збалансованості грошових потоків підприємства 9.4. Методика розрахунку фінансової потреби підприємства	Лекція
Згідно розкладу	Тема 9. Аналіз грошових потоків підприємства Завдання: Ознайомитися із сутністю та необхідністю аналізу грошового потоку, методикою його аналізу та оцінкою руху грошових коштів. Провести відповідні розрахунки.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 10. Аналіз фінансових результатів та рентабельності підприємства 10.1. Аналіз показників ефективності діяльності підприємства 10.2. Аналіз інтенсивності використання оборотних засобів. 10.3. Ефект фінансового важеля	Лекція
Згідно розкладу	Тема 10. Аналіз фінансових результатів та рентабельності підприємства Завдання: Ознайомитися з методикою аналізу ефективності роботи підприємства, інтенсивністю використання оборотних засобів та ефектом фінансового важеля.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 11. Аналіз ділової активності підприємства 11.1. Сутність та характеристика показників ділової активності 11.2. «Золоте правило розвитку підприємства» в системі оцінки його ділової активності	Лекція
Згідно розкладу	Тема 11. Аналіз ділової активності підприємства Завдання: Ознайомитися із сутністю та характеристикою показників ділової активності. Провести відповідні розрахунки.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 12. Аналіз інвестиційної активності підприємства 12.1. Зміст та завдання аналізу інвестиційної діяльності підприємства 12.2. Комплексна інтегральна методика оцінювання інвестиційної привабливості підприємства	Лекція
Згідно розкладу	Тема 12. Аналіз інвестиційної активності підприємства Завдання: Ознайомитися із змістом та завданнями аналізу інвестиційної	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і

	діяльності підприємства та комплексною інтегральною методикою оцінювання інвестиційної привабливості підприємства.	індивідуальна робота
Згідно розкладу	Тема 13. Аналіз кредитоспроможності підприємства 13.1. Сутність кредитоспроможності та необхідність її оцінювання 13.2. Оцінювання кредитоспроможності позичальника	Лекція
Згідно розкладу	Тема 13. Аналіз кредитоспроможності підприємства Завдання: Ознайомитися із сутністю кредитоспроможності та необхідністю її оцінювання. Провести відповідні розрахунки.	Семінар, групова робота. Практичне заняття, групова і індивідуальна робота

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет економічний
кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	Організація торгівлі
E-mail:	chornobaylarisa77@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1852

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Організація торгівлі» є обов’язковою при підготовці фахівців спеціальностей 076 „ Підприємництво, торгівля і біржова діяльність ”, освітнього ступеня „Бакалавр ”. Дисципліна формує економічне мислення у спеціалістів економічного профілю та надає глибокі теоретичні знання з питань розвитку роздрібної торговельної мережі, організації процесу продажу товарів та обслуговування покупців.

2. Мета та цілі курсу. Мета дисципліни – здобути спеціальні теоретичні знання щодо організації торговельної діяльності та набути навичок їх практичного застосування на підприємствах торгівлі в сучасних умовах господарювання.

Завдання курсу – організація оптової торгівлі та товаропостачання підприємств роздрібної торгівлі, організації торгівлі на біржах і аукціонах, розвитку складської мережі, організації технічного процесу на складах, організації

товарообігу, організації праці в магазинах і на складах, забезпечення ефективності функціонування підприємств торгівлі в умовах конкуренції;· опанування методичного інструментарію здійснення аналізу з питань організації роздрібної і оптової торгівлі, розробки рекомендацій щодо її вдосконалення і підвищення ефективності;· вивчення зарубіжного досвіду організації торгівлі та формування критичного осмислення доцільності й можливості його використання у практиці торгівлі України;набуття навичок оцінки соціально-економічної ефективності організації торгівлі та наслідків управлінських рішень, що приймаються.

3. Формат курсу:Змішаний.

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях;

застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;

демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці;

володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;

використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;

вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;

оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

5. Пререквізити. Студент повинен володіти матеріалом наступних курсів—«Мікро та макроекономіка», «Економічна теорія»

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання:

1. Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном.
2. Повні тексти лекцій.
3. Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій.
4. Презентаційний матеріал для читання лекцій.
5. Методичні вказівки для виконання практичних занять.
6. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи.
7. Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни.
8. Тестові завдання для проведення поточного контролю
9. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	Тема 1. Організація торгівлі як галузь знань	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 2. Організація оптової торгівлі	Лекція, семінар, самостійна

Згідно розкладу	Тема 3. Організація оптового продажу товарів	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 4. Поняття, склад і структура суб'єктів роздрібної торгівлі	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 5. Організаційна побудова і розвиток роздрібної торгівельної мережі	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 6. Організація продажу товарів у магазинах	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 7. Мерчандайзинг	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 8. Електронна торгівля	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 9. Організація торгівлі на ринку	Лекція, семінар, самостійна
Згідно розкладу	Тема 10. Регулювання і контроль діяльності підприємств у сфері торгівлі	Лекція, семінар, самостійна

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет економічний
кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ
Е-mail кафедри:	ep@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1745

- 1. Коротка анотація до курсу** - Навчальна дисципліна «Оцінка ефективності малого бізнесу» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності **076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність** освітнього ступеня «Бакалавр». Опанування даної навчальної дисципліни формує комплекс питань господарчого керівництва та діяльності малого бізнесу, методів раціонального поєднання усіх елементів виробничого процесу з метою щонайкращого їх використання. Вивчення дисципліни «Оцінка ефективності малого бізнесу та підприємницькі ризики» породжує у здобувачів ініціативу, активність і самостійність у діях, виробляє практичні навички прийняття відповідальних економічних рішень та дозволяє розвивати аналітичні здібності, раціонально мислити, визначати економічний ефект певної ідеї, грамотно будувати власний малий бізнес, орієнтуватися в економічних реаліях суспільства
- 2. Мета та цілі курсу** - формування у майбутніх фахівців сукупності знань та навичок у вивченні видів і організаційно-правових форм підприємницької діяльності у сфері малого бізнесу; ознайомлення із процесом започаткування нового підприємства малого бізнесу та його реструктуризацією; вивчення господарських процесів, що відбуваються у виробничо - комерційних системах підприємств малого бізнесу; закріплення комплексу економічних знань і засвоєння досягнень теорії та практики управління підприємствами малого бізнесу; опанування основних методів розрахунку ефективності використання ресурсів підприємства малого бізнесу; розкриття шляхів формування конкурентоспроможності підприємства малого бізнесу; ознайомлення зі стратегіями конкурентної поведінки підприємства малого бізнесу; розкриття особливостей інноваційно-інвестиційних процесів у сегменті підприємств малого бізнесу; ідентифікувати економічні ризики діяльності господарюючих суб'єктів.

3. Формат курсу:

Очний

Заочний (дистанційний) - *курс без очної складової.*

4. Результати навчання – використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати; демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.; вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

5. Пререквізити - здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів –«Економічна теорія», «Економічний аналіз», «Економіка підприємств» тощо, а також є основою для подальшого поглиблення знань з окремих напрямків організації господарської діяльності в дисциплінах «Менеджмент», «Маркетинг», «Управління персоналом».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Презентаційний мультимедійний матеріал.
2. Тексти лекцій.
3. Друковані роздаткові матеріали.
4. Нормативні документи
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	Тема 1. Основи малого підприємництва і особливості теорії підприємств малого бізнесу Види підприємств малого бізнесу, особливості їх організаційно-правових форм господарювання	лекція
Згідно розкладу	Тема 2. Структура та особливості управління підприємством малого бізнесу: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація підприємства малого бізнесу Зовнішнє середовище господарювання підприємств малого бізнесу та його особливості	лекція
Згідно розкладу	Тема 3. Ринок і продукція підприємства малого бізнесу	лекція
Згідно розкладу	Тема 4. Планування діяльності підприємства малого бізнесу. Персонал підприємства малого бізнесу, особливості продуктивності і оплати праці на підприємстві малого бізнесу	лекція
Згідно розкладу	Тема 5. Організація та інфраструктура виробництва на підприємстві малого бізнесу. Особливості складу техніко-технологічної бази і формування виробничої потужності підприємства малого бізнесу	лекція
Згідно розкладу	Тема 6. Управління формуванням фінансових ресурсів малих підприємств. Інвестиційно - інвестиційна діяльність на підприємстві малого бізнесу	лекція
Згідно розкладу	Тема 7. Економічна безпека та антикризова діяльність на підприємстві малого бізнесу	лекція
Згідно розкладу	Тема 8. Сутність, зміст і види підприємницьких ризиків Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень	лекція
Згідно розкладу	Тема 9. Оцінювання підприємницьких ризиків Класифікація ризиків у малому бізнесі. Методи управління економічними ризиками.	лекція
Згідно розкладу	Тема 10. Аналіз ризику: якісний та кількісний аналіз економічного ризику.	лекція
Згідно розкладу	Тема 11. Обґрунтування інвестиційних і фінансових рішень.	лекція
Згідно розкладу	Тема 12. Кількісний аналіз проектних ризиків і можливості комп'ютерного моделювання	лекція
Згідно розкладу	Тема 13. Система управління підприємницьким ризиком.	лекція

	Особливості управління виробничими та фінансовими ризиками.	
Згідно розкладу	Тема 14. Методи зниження ризику в різних підприємницької діяльності	лекція
Згідно розкладу	Тема 1. Основи малого підприємництва і особливості теорії підприємств малого бізнесу Види підприємств малого бізнесу, особливості їх організаційно-правових форм господарювання	семінарське заняття з елементами дискусії, презентації
Згідно розкладу	Тема 2. Структура та особливості управління підприємством малого бізнесу: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація підприємства малого бізнесу Зовнішнє середовище господарювання підприємств малого бізнесу та його особливості	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Тема 3. Ринок і продукція підприємства малого бізнесу	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в групах
Згідно розкладу	Тема 4. Планування діяльності підприємства малого бізнесу. Персонал підприємства малого бізнесу, особливості продуктивності і оплати праці на підприємстві малого бізнесу	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Тема 5. Організація та інфраструктура виробництва на підприємстві малого бізнесу. Особливості складу техніко-технологічної бази і формування виробничої потужності підприємства малого бізнесу	семінарське заняття з елементами дискусії та роботи в групах, презентації
Згідно розкладу	Тема 6. Управління формуванням фінансових ресурсів малих підприємств. Інвестиційно - інвестиційна діяльність на підприємстві малого бізнесу	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Тема 7. Економічна безпека та антикризова діяльність на підприємстві малого бізнесу	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Тема 8. Сутність, зміст і види підприємницьких ризиків Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Тема 9. Оцінювання підприємницьких ризиків Класифікація ризиків у малому бізнесі. Методи управління економічними ризиками.	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Тема 10. Аналіз ризику: якісний та кількісний аналіз економічного ризику.	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Тема 11. Обґрунтування інвестиційних і фінансових рішень.	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Тема 12. Кількісний аналіз проектних ризиків і можливості	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в

	комп'ютерного моделювання	малих групах
Згідно розкладу	Тема 13. Система управління підприємницьким ризиком. Особливості управління виробничими та фінансовими ризиками.	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах
Згідно розкладу	Тема 14. Методи зниження ризику в різних підприємницької діяльності	семінарське заняття з елементами дискусії та робота в малих групах

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Назва курсу	ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
E-mail:	dobrovolskaella@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1928

1. Коротка анотація до курсу – Виробнича практика є складовою обов’язкової компоненти освітньо-професійної програми підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Виробнича практика передбачає здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Мета та цілі курсу – формування у студентів професійних умінь і навичок щодо поглиблення та закріплення набутих теоретичних знань з наукових теорії, положень та концепцій, з організації та ведення підприємницької справи, набуття компетентностей з визначення пріоритетних напрямів та організації власного бізнесу, прийняття ефективних підприємницьких рішень на внутрішніх та зовнішніх ринках, здатність використання набутих знань з питань підприємництва, торгівлі та біржових операцій в практичній роботі і опанування методологій організації та ефективного функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур; систематичного оновлення та творчого застосування набутих знань у практичній діяльності при вирішенні завдань діяльності, які постають при реалізації ключових функцій підприємця.

3. Формат курсу – Очний.

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

4. Результати навчання – В результаті вивчення дисципліни забезпечується досягнення таких програмних результатів навчання: використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами; використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей; демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати; застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави; демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства; демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці; володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур; використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів; знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці; вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів; знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності; застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням

ринкової кон'юнктури і діючих правових норм; знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. Пререквізити - засвоєння змісту виробничої практики значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріал таких дисциплін «Основи економічної теорії», «Вступ до фаху», «Економіка праці та соціально-трудові відносини», «Історія економіки та економічної думки», «Економіка підприємства», «Товарознавство».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних робіт.

7. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно плану	Сутність підприємництва, природа торгівлі як сфери обігу та види економічної, підприємницької, біржової діяльності, їх роль у забезпеченні суспільного розвитку	самостійна робота
Згідно плану	Ресурсне забезпечення підприємства – база практики	самостійна робота
Згідно плану	Доходи і витрати	самостійна робота
Згідно плану	Ринок та конкуренція в підприємстві. Товарооборот торговельного підприємства. Товарні запаси та товарне забезпечення торговельного підприємства	самостійна робота

Згідно плану	Маркетингова діяльність підприємства. Ціноутворення	самостійна робота
Згідно плану	Фінансово-економічна та інвестиційна діяльність	самостійна робота
Згідно плану	Ефективність діяльності	самостійна робота
Згідно плану	Біржова діяльність. Венчурний бізнес та оцінка ефективності малого бізнесу	самостійна робота
Згідно плану	Планування та звітність підприємств. Управління підприємницькою діяльністю. Бізнес-культура, лідерство у підприємницькій діяльності. Розвиток інноваційного підприємництва.	самостійна робота
Згідно плану	Розробка пропозицій щодо удосконалення діяльності підприємства	самостійна робота
Згідно плану	Оформлення звіту з практики	самостійна робота
Згідно плану	Захист звіту	захист
Згідно плану	Складання заліку	залік

8. Підсумковий контроль

Залік за умови виконання навчальної програми, проходження виробничої практики та результатами захисту звіту